SVEICAM LATVIEŠU JAUNIEŠUS LIELO SVĒTKU DIENĀS

The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi". Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS. Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada. Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239. United States Editorial Offices: New York: Editor — V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Tālrunis LOrraine 7-6470. Chicago: Editor — K. KEZBERS, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA.
SATURDAY, JUNE 30, 1962.

LATVIJA
AMERIKĀ

Nr. 51./52. SESTDIEN, 1961. GADA 30. JŪNIJĀ 12. GADS
„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792
Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Cikagas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

JAUNAJAI MAIŅAI

Šeratona viesnīcā latviešu jaunieši pulcējas lielajiem svētkiem.

Kad kaŗa laukā veco cīnītāju rindās sisti robi, ugunslīnijā nāk jauna maiņa. Varbūt, ka jaunajai maiņai trūkst pieredzes. Varbūt, ka jauno cīnītāju rindās ienaidnieka ugums uz brīdi var iesēt baiļu sēklu. Bet jaunajai maiņai vienmēr līdzi iet sirdsdegsme cīņu turpināt līdz uzvarai.

Arī šodien mēs atrodamies cīņas laukā. Ieroči gan neruna, bet cīņa nav rimusies. Šī cīņa par brīvu Latviju beigsies tikai tad, kad uzvara būs izcīnīta.

Mēs neesam emigranti, kas dzīvo tikai cerībās un sapņos. Mēs esam mērķtiecīgs latvju tautas priekšpulks.

Mūsu šīsdienas naidnieks būtu savu nolūku sasniedzis, ja priekšpulkā stāvētu tikai vecā audze. Viņa dusmām nav robežu, jo šodien viņš zina, ka tēvzemes mīlestības apdvesta, kopā ar vecajiem plecu pie pleca stāv mūsu jaunā maiņa.

Jaunā maiņa — mūsu jaunā paaudze — ir gatava pārņemt savās rokās uzvaras karogu. To šodien neapšaubāmi apliecina Latviešu jaunatnes dienas Čikagā.

Jaunatne ir pareizi sapratusi savu uzdevumu. Jaunatnes nacionālie vadītāji deklarējuši, ka šodien mēs patiesi īstenojam visas tautas vienību.

Kā brīvi pilsoņi mēs brīvi izmaināmm domas. Bet tādēļ mūs sašķelt jaunajos un vecajos nav nevienas viltus varas spēkos.

Vienoti Latvijai — ir šīsdienas sauksme.

Tai seko jaunā maiņa. Tā pilnām apzinās, ka nav svētāka un cēlāka uzdevuma kā stāvēt sardzē un doties cīņā par mūžīgo Latviju.

Šajā zīmē lai norit jaunatnes lielās dienas.

Latviešu mātes un tēva sirds vēlē jaunajai maiņai izturību, sirdsdegsmi un nelokāmu stāju pasāktajā ceļā.

A. Kundrats

LIELISKI IZDEVUŠIES RIETUMU KRASTA DZIESMU SVĒTKI

5.500 SKATĪTĀJU UN KLAUSĪTĀJU SVĒTKU SARĪKOJUMĀ. DZIESMAS, SMAIDI UN ASARAS SIETLĀ.

Pirmie Rietumu krasta Dziesmu svētki ir izskanējuši, atstādami tūkstošu sirdīs neizdzēšamas atmiņas.

Svētkos apmeklētāju pulkā redzēja simtiem latvju no Kalifornijas, Oregonas, Britu Kolumbijas, Albertas, Dakotas u. c. pavalstīm, netrūka tālo viesu no Detroitas, Bostonas, Nujorkas, Denveras, Klīvlendas, Linkolnas u. c.

Piektdien, 22. jūnijā, atklāja mākslas izstādi, apvienotu ar lietišķās mākslas skati. Gleznu izstādē piedalījās 9 gleznotāji, katrs ar 3 darbiem, divi grafiķi un viens tēlnieks.

Bagātāk pārstāvēta bija daiļamatnieku skate Aijas Pakules vadībā.

Stundu vēlāk universitātes Meany aulā sākās Oklandes vīru koŗa Krīvs koncerts Leonarda Bērziņa vadībā. Krīvs ir skaitliski mazs vīru koris, toties bagāts spožām balsīm, sevišķi izceļoties dzidriem tenoriem un zemiem basiem. Leonards Bērziņš savukārt ir aizrautīgs un muzikāli apdāvināts savas lietas pratējs. Taču likās, ka šoreiz Krīvs nedeva spožāko sniegumu. Tomēr Krīva koncerts dotajos apstākļos pildīja sirdis ar patiesu prieku. Turpat pusi no programmas vajadzēja atkārtot un vēl dziedāt piedevās. No dzirdētā kā labākās pirmā daļā gribētos izcelt Jāņa Cīruļa: Ave Maria un Koklētājs, bet otrā daļā — H. Pavasara Vecie tēvi, A. Feila Odu romance, J. Graubiņa Oši, kļavi, ozoliņi. Krīva dziesmu gars nedrīkst rimt, šiem 20 vīriem būs maz līdzinieku trimdas saimē.

> 24. jūnijā pēc grūtām ciešanām Sietlā 56 gadu vecumā acis uz mūžu slēdza komponists Volfgangs Dārziņš. 27. jūnijā aizgājēju guldīja zemes klēpī.

Svētku kulminācijas punkts neapšaubāmi bija otrās dienas pēcpusdienā, kad sākās svētku dalībnieku gājiens un svētku kopkoncerts. To ievadīja Dziesmu svētku rīcības komitejas pr-ža Pētera Pētersona uzruna, sekojot īsai sūtniecības padomnieka A. Dinberga svētku uzrunai.

Nolasīja rakstiskus apsveikumus no sūtņa prof. A. Spekkes, ALA's pr-ža P. Lejiņa, Čikagas Dziesmu svētku kom. bij. pr-ža K. Dzirkaļa, Ādolfa Kaktiņa, latviešu organizācijām ASV un Kanadā, komp. Jāņa Norviļa u. c.

Kaut arī kopkoŗa dziedātāju bija tikai ap 250, taču architekta un gleznotāja Kārļa Rekevica ļoti gaumīgi un mākslinieciski iekārtotā skatuve ar dziedātājiem tautas tērpos rietumnieku acīm izskatījās neizsakāmi daiļi un skaisti. Virsdiriģentu bija 3, koru 7 (Longvjū, Portlandes, Sanfrancisko, Sietlas, Vankuveras, Takomas un Krīvs no Oklandes) un atsevišķi dziedātāji no Losandželosas mazkorīša.

Koncerta ievadījumā dzirdējām E. Melngaiļa Dāvida 19. dziesmu un J. Vītola Gaismas pili, ko vadīja P. Galiņš. Sekoja Em. Melngaiļa Senatne Arvīda Granta vadībā. Vēl pirmā daļā dzirdējām Jāzepa Vītola Karaļmeitu un Andreja Jurjāna kantāti Tēvijai ar solistu Idu Trapāni un pianistu Valfrīdu Lapši, virsdiriģenta Valdemāra Ozoliņa vadībā.

Koncerta otro daļu ievadīja vīru koris Krīvs ar 3 dziesmām. Šeit rīkotāji bija pielaiduši kļūdu, novietodami Krīvu lielā kopkoŗa vidū, kas jūtami mazināja gan akustiku ,gan iespaidu.

Virsdiriģenta Valdemāra Ozoliņa vadībā dzirdējām kopkori Jāņa Norviļa Balsīs un paša diriģenta brīnumdaiļajā dziesmā Bērnu dienas, kuŗas abas nācās atkārtot.

Programmas trešajā daļā koris dziedāja J. Norviļa Noriet saule vakarā un Volf. Dārziņa Švāgara meitiņa. Šeit, savukārt, bija prieks par virsdiriģentu Arvīdu Grantu, kuŗš izaudzis par krietnu mūziķi. Viņa vadībā koris skanēja koši ,niansēti.

Trešo daļu noslēdza virsdiriģents Pēteris Galiņš ar J. Graubiņa Kas tie tādi, kas dziedāja. Šo dziesmu korim pelnīti vajadzēja atkārtot.

(Nobeigums 8. lpp.)

OTRĀ FRONTE

Jaunam saspīlējumam Berlīnē komūnisti atbild ar kaŗa draudiem Tālos Austrumos. Čangkaišeks sapņo par uzbrukumu Ķīnas cietzemei. Vašingtona grib turpināt Berlīnes miera sarunas. Vienīgi Rietumvācija gatava akceptēt pilnīgu Sav. Valstu atomieroču virsvadību Eiropas aizsardzībai

Vienalga, vai otrā pasaules kaŗa nepieciešamību mācīti, vai arī tagadējo ideoloģisko domstarpību dzīti, vai pat par spīti šīm domstarpībām, k o m ū n i s t i, pēc acumirklīgās situācijas normālizēšanās Laosā, ir atkal paguvuši atvērt otru fronti.

Brīvās pasaules nezināmā komūnistiem otra fronte vienmēr bijusi vajadzīga. Tā viņus paglāba no pelnītas iznīcības Otrā pasaules kaŗa laikā. Māksla tādu fronti radīt paglābusi viņus kopš tā un vienmēr līdzšinējā aukstā kaŗā.

Acumirklī, pašreizējos politiskos un militāros apstākļos, otrā fronte saista tikai vienu debess pusi — tas ir, ja Berlīni pieņem par pirmo fronti. Un par to nebūtu daudz jāšaubās, jo dalītā Vācijas galvaspilsēta tāda bijusi jau turpat kopš Otrā pasaules kaŗa beigām.

Dažu paragrafu gaŗumā šeit nepieciešama domu dalīšanās. Ar to jāsaprot starptautiskā politikā joprojām neatrisinātais jautājums par otrās frontes rašanos. Vai tā rādās ar Padomju Savienības ziņu un svētību, bez tās, vai vienkārši gluži nejauši — ģenerālisima Čangkaišeka draudu ietekmē. Atrodot pareizo gājienu, automātiski radīsies arī pareizā perspektīva notikumiem nākotnē.

Sāksim ar Padomju Savienību. Atņemot daļu Vācijas un pievienojot to Polijai, lai samaksātu par to, ko krievi savukārt nozaga poļiem, Maskava Austrumvācijas acīs nekādu draudzību neieguva. Sekoja bēgšana uz Rietumiem, 1953. gada jūnija sacelšanās un nepārtrauktā bēgšana līdz pagājušā gada 13. augustam, kad komūnisti uzcēla savu kauna sienu Austrumvācijas iedzīvotāju ieslodzīšanai.

Nepilna gada laikā uz brīdi sarukušais bēgļu skaits tiktāl pieaudzis, ka komūnistiem ar sienu vien vairs nepietiek. Bēgļi plūst — pāri, caur un zem Berlīnes sienas. Šīs vasaras sākumā, tagad, situācija sasniegusi to punktu, kad komūnisti vairs nevar atļauties, ka brīvā pasaule runā tikai par kauna sienas briesmām un traģēdijām. Nepieciešami jauni avoti. Bet kur tos rast? Jo īpaši tādus, kas piesaistīs pārējās pasaules uzmanību?

Ar savu nolādēto sienu nepilna gada laikā komūnisti izsaukuši skaļākas atbalsis nekā jebkad tūristi pie Staburaga. Rietumi nepadosies. Tālākais ceļš komūnistiem bīstams. Bīstams, ja vien neizdodas atrast kādu sāņceļu pašreizējās sarkano uzmanības novēršanai.

Ar Berlīnes saspīlējumu vien Padomju Savienība vairs nespēj izdzīvot. Tie laiki ir pagājuši. Jāatrod, pārfrazējot Blaumaņa Nīnēnu purviņu, jauna odze, kas kostos kaut vai bez melleņu ogām, — Komūnistu Ķīna.

Laiki ir mainījušies. Padomju Savienība un komūnistu Ķīna doktrīnas domstarpību dēļ vairs neejot roku rokā. Nē. Tās iet roku rokā!

Sāksim ar iespēju, ka komūnisti Formozas krizi radīja kā savu otru fronti. Padomju Savienība ar to neko nespēja zaudēt. Čangkaišeks bija tas, kas draudēja ar cietzemes invāziju tad, kad komūnisti spēlēja lielu lomu Berlīnē. Čangkaišeks, varbūt, uz acumirkli novērsa uzmanību no Berlīnes, bet to pievērsa Formozai.

Padomju Savienība, kas Berlīnē visu laiku draudēja, mēģināja rast sabiedroto uzmanības novirzījumu un to rada Formozā, Sav. Valstu militārām aprindām draudot, ka tās nekad neatbalstīs nacionālistus, ja pēdējie uz savu roku mēģinās iekaŗot cietzemi.

Nacionālistu Čangkaišeka draudi laikā, kad Berlīne bija sasniegusi kulminācijas punktu, Rietumiem nāca kā lāča pakalpojums.

Padomju Savienība varēja turpināt savu spiedienu Barlīnē, Rietumiem raizējoties par kādu gluži citu pasaules daļu, Tāliem Austrumiem.

Labi, — no vienas puses liekas, ka nostājoties pretim Čangkaišeka draudiem, 400.000 liela ķīniešu armija būtu izveidojusi pretfronti Berlīnei.

Skaidrs, ka otrā fronte bija nepieciešama. Bet vai tā bija nepieciešama tik reālā veidā?

Jau kopš Ķīnas revolūcijas un nesekmīgās koaliciju valdības beigām Pekinga gribēja iegūt nacionālistu Formozu savās rokās. Bet ne politiski, nedz militāri tas nebija iespējams. Nacionālisti turpināja cīnīties ar ģenerālisimu Čangkaišeku un viņa piekritējiem. To starpā Sav. Valstīm.

Formozu Pekinga grib iegūt arī vēl šodien. Tās ir Tālo Austrumu kaŗa briesmas. Padomju Savienība grib Berlīni sev, tās ir Eiropas kaŗa briesmas. Kas notiks?

Padomju Savienībai ir pāniskas bailes, ka komūnistu Ķīna ar savu nostāju pret Formozu un nacionālistu piekrastes salām varētu sākt kaŗu, kādu Maskava nekad nav plānojusi.

Kopš Otrā pasaules kaŗa Padomju Savienība bez cīņas ieguvusi tik daudz Eiropas, ka tā politiskām uzvarām kaŗā vairs netic. Tādēļ daļējās domstarpības ar Pekingu. Komūnistu Ķīnas valdība domā, ka tā var panākumus gūt vienīgi ieročiem rokā. Maskava tā nedomā. Pat Chruščevs baidās, ka ar saviem draudiem pret nacionālistu piekrastes salām Maocetungs būtu tikpat kā riskējis ar kaŗa draudiem — ar kaŗu, kādu Padomju Savienība negrib izcīnīt pat sava tuvākā sabiedrotā labā.

Otrkārt ir iespēja, ka Berlīnes domstarpības radās soli solī ar Austrumberlīnes kauna sienu. Ja tas tā, komūnisti tikai smagi zaudējuši — kā viņi parasti zaudē Rietumeiropā, ja mēģina uzspiest savu gribu. Brīvā pasaule ir iemācījusies domāt!

Visiem ir zināms, ka Padomju Savienības un komūnistu Ķīnas starpā pastāv akadēmiskas domstarpības komūnisma izskaidrošanai. Tai gadījumā otrā fronte ir radusies. Vai to radīja Maskava un Pekinga, vai katra komūnistu lielvalsts atsevišķi?

Tam nozīme daudz vieglāk saskatāma Eiropā nekā Tālos Austrumos. Eiropā komūnismam saimniecības uzplaukuma laikmetā paredzama vienīgi kauna un bada pilna nāve. Šodien saimnieciski un rītdien militāri Padomju Savienības blokam nav nekā ko, kā sacīt, priekšā stādīt.

No komūnistiem, Austrumiem vai Rietumiem, tauta bēg, tūkstošiem meklē brīvību. Maskava un tās sabiedrotie mirst badā — Padomju Savienībā, Austrumeiropas satelītu zemēs un komūnistu Ķīnā.

Laba mācība Kanadai — netirgoties ar tiem, kas negrib un nespēj maksāt!

Iespējām reti kad ir robežas. Notikumu gaitā neatliek runāt ne par ko daudz citu, kā par to pašu Padomju Savienību un komūnistu Ķīnu.

Bez tām pasaulē valdītu miers! Chruščevs radīja Berlīnes krizi. Pasakā sacītu „kopš sen seniem laikiem." Mao tagad radījis Formozas šauruma krizi — no vienas puses solīdams uzbrukumu Formozai, no otras — baidīdamies no tā.

Rezultātā radītas divas krizes — radītas divas frontes. Vai to politiķi no komūnistu puses darīja kopēji un apzināti, vai atsevišķi un neapzināti?

Formozā komūnistiem otru fronti labāk neatklāt. Tiklīdz Sav. Valstīm radīsies „aizdomas," ka ar uzbrukumiem piekrastes salām Kvēmojai un Matsu apdraudēta arī Formoza, komūnistiem ies plāni. Tas pats sakāms Eiropā. Kamēr Francija gribētu palikt neatkarīga atomzeme — miera apstākļos — Anglija un Rietumvācija solījušas pilnīgu sadarbību.

Komūnisti var gan mēģināt pavērt durvis uz otru fronti Tālos Austrumos, bet viņiem būs, neizbēgami, jāsaduras ar rūgto patiesību un nepārvaramo patiesību, ka šai gadījumā visas durvis veŗas uz iekšu.

P. Eglājs.

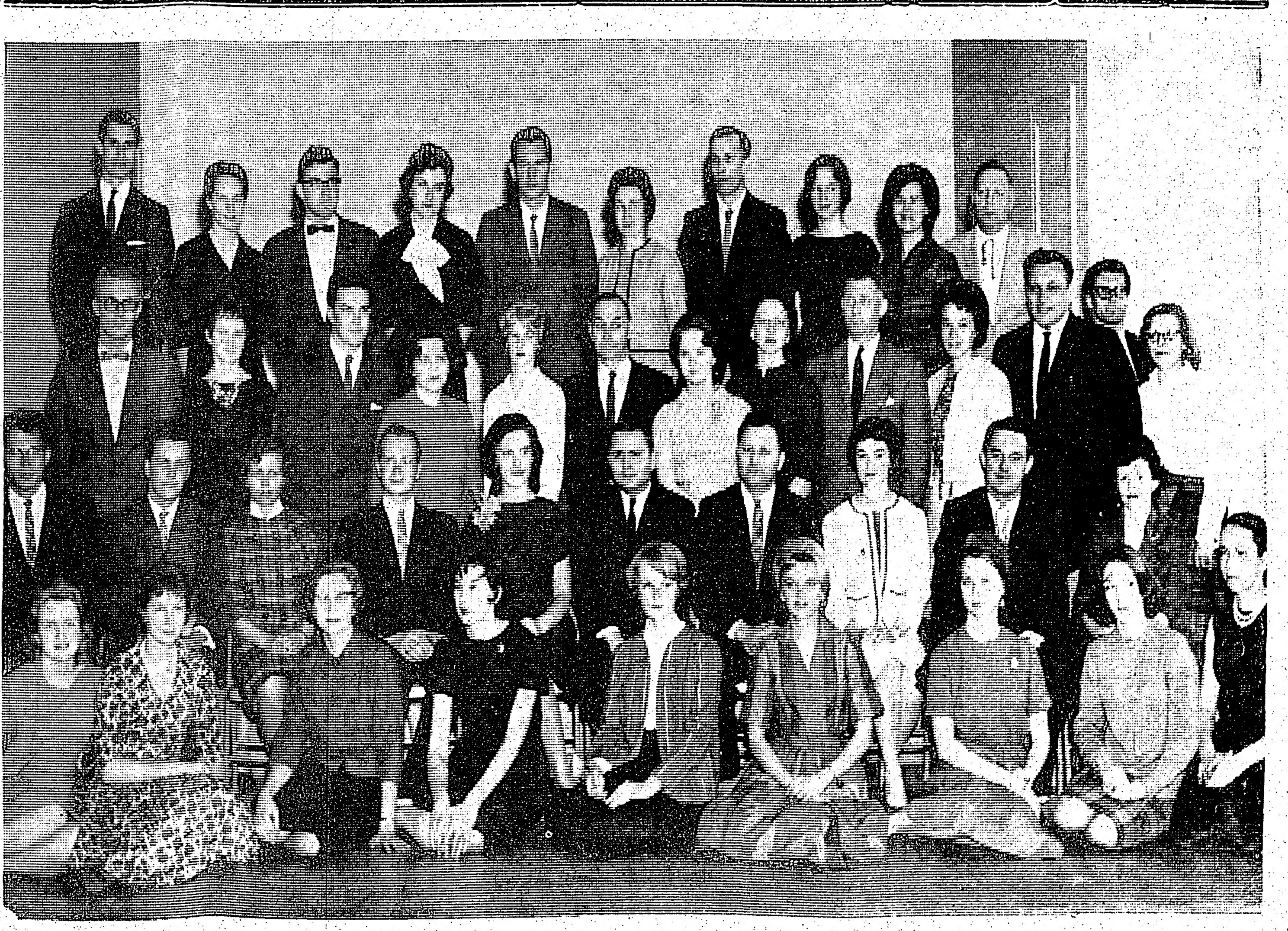

Jaunatnes svētku rīcības komiteja darījusi visu, lai nodrošinātu lielā sarīkojuma teicamu izdošanos.

LATVIJA

Nr. 51. /52. SESTDIEN, 1962. GADA 30. JŪNIJĀ

...ieresanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

...dinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt. ...eizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

...r autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās ...s var neatbilst redakcijas viedoklim.

SMAGI LAIKI KRISTIEŠIEM

JAUNA TEOLOGA VĒROJUMI PADOMJU SAVIENĪBĀ

Tā kā dzīvi okupētajā Latvijā gadu pēc gada nonivelē arvien līdzīgāku Padomju Savienības pārējām republikām, tad tas pilnībā attiecas arī uz baznīcas un reliģijas vajāšanu. Par to, kā padomijā iznīcina reliģiju, jaunus datus sniedz krievu kristīgo ekstudentu apvienības ģenerālsekretārs, jauns teologs K. A. Elčaninovs. Viņš 1961. gadā bijis tulks franču izstādē Padomju Savienībā, kur uzturējies 5 nedēļas un sarunājies ar tūkstošiem cilvēku, speciāli interesēdamies par baznīcas dzīvi.

Rietumvācijas laikraksts Christ und Welt nupat sniedzis šos K. A. Elčaninova iespaidus Padomju Savienībā. Zemākajās rindās ir daži citējumi.

„Kristietība Pad. Savienībā ir kļuvusi mīts, par kuŗu neinteresējas un pret kuŗu nav naida. Tas panākts ar vajāšanām, audzināšanu un meliem. Tomēr visās šķirās sastopami ticīgie, kaut dievkalpojumus apmeklē parasti sievietes virs 50 gadiem, kuŗām nav jābaidās. Jauna studente teica: „Es nemeklēju kontaktu ar ticīgiem kristiešiem, jo tas ir bīstami." Antireliģijas literātūrā lasāms, ka Oliševas rajonā Kreščatika skolas 2. klasē jau 15 bērni ir zem uzraudzības reliģijas ietekmes dēļ. Lielajos kristiešu svētkos Černigovā var redzēt līdz 100 bērnu. Šos „skandalus" Pad. Savienības valdība ņem nopietni.

Pēdējā laikā slēgtas 1500 baznīcas, 4 klosteri un 3 no astoņiem vēl esošiem teoloģijas seminātiem. 1961. gadā ortodoksālās baznīcas iziršanas process tā pastiprinājies, ka baznīcas stāvoklis ir sliktāks nekā Staļina laikā. Toreiz nopostīja baznīcas un lēja mocekļu asinis, bet tagad cīņa pret baznīcu notiek ar audzināšanu. Bez tam baznīca smagi apkrauta ar nodokļiem: 80 proc. ienākumu no draudzes ziedojumiem vai par pakalpojumiem jāatdod valstij.

Baznīcas slēdz tā, ka kultūras ministrijas pilnvarots ierēdnis, kuŗam padots katrs bīskaps, aicina šo vai attiecīgo garīdznieku un atņem t. s. reģistrāciju, t. i. tiesību darbībai. Ar to draudze slēgta.

Vecajiem mūkiem liek doties pie radiem vai uz nespējnieku namiem, bet jaunos sūta darbā. Kas paliek pāri, tos ar kravas auto kaut kur aiztransportē. Klosterus slēdz. Nākošā rītā svētceļniekus sagaida militāri posteņi. Patriarcha Alekseja nevarība ir pilnīga. Kāds ierēdnis man teica: „Viņa uzdevums ir vadīt dievkalpojumus, bet mūsu — atturēt cilvēkus no apstulbināšanās līdzekļa — reliģijas." Bīskapu, kas parādījis svētumā drosmi, tagad nesūta vairs uz koncentrācijas novietni, bet ievieto klosterī un tur liedz viņam sprediķot. Par reliģiju mēs runājam, šķirstot un skatoties grāmatas. Daudzi domāja, ka arī Francijā vajā baznīcu. Parasti kristieši noraidīja satikšanos ārpus izstādes. Par politiku viņi negribēja runāt.

Daudzas Rietumos dzīvojošo krievu domātāju grāmatas atrodamas tikai iekšlietu ministrijas zinātnisko līdzstrādnieku bibliotēkās un tās var lasīt vienīgi attiecīgi pilnvaroti komūnisti."

★

Latvijā, 79 g. vecumā miris katoļu prāvests Aleksandrs Jodovalskis. Daugavpilī mirusi arī klostermāsu priekšniece Anna Dominika. Kaut ar vāju veselību, un spītējot boļševiku vajāšanām, viņa visus pēckaŗa gadus veica lielu palīdzības darbu kristiešu vidū. Annas Dominikas rūpes neizbeidzās arī tad, kad priekš pāris gadiem no Aglonas klosteŗa padzina visas māsas.

★

Rīgā aizvadīta īpaša pārkrievošanas konference, kas oficiāli bija nodēvēta par „konferenci krievu un aizrobežu literātūras mācīšanai Baltijā."

★

Vēl viena makšķere mums, brīvajā pasaulē: Rīgas radiofons šajās dienās pārraidīja 15 samērā vieglus konkursa jautājumus latviešiem ārzemēs, pirmajai prēmijai piesolot bezmaksas tūrisma ceļojumu uz Latviju.

„L.A."

Vass & Rendek

ADVOKĀTS — NOTĀRS

455 Spadina Ave., Apt. 403. College un Spadina ielas stūrī

Tel. birojā — WA 2-6111, WA 2-6112. TORONTO

Pelēcīga, garlaicīga, melu pilna dzīve

KRIEVU IERĒDŅI NECIEŠ LATVIEŠUS

„Dārgie biedri! Atļaujiet lūgt jūs palīdzēt man saprasties ar priekšniecību, kas ar savām netaisnībām mani ir novedusi tik tālu, ka zudis pēdējais dzīves prieks." Tā savu vēstuli okupantu laikrakstam Padomju Jaunatne ir sākusi Preiļu rajona sakaru kantoŗa darbiniece Jevgenija Pastare. Viņas netaisnā priekšniece i okupantu piederīgā, biedrene Maksimova, kuŗa Pastari divas reizes atlaidusi no darba, bet abas reizes atlaišana atcelta. Pastares pārkāpums — viņa reiz sarunā kritizējusi Maksimovas darbību. PJ žurnālistam viņa norādījusi: „Pie mums neciež taisnību, tā kā ilens duŗas acīs". Viņa atlaidusi no darba arī Aglonas pasta nodaļas telefonisti Stepiņu par naudas piesavināšanos, jo kasē iztrūkušas 60 kapeikas. Stepiņas notiesāšanu tiesā par to viņai tomēr neizdevies panākt. Jevgenija Pastare neesot komjauniete un tādēļ tās funkcionāriņi viņu neaizstāvot, vēl vairāk — no viņas visi sakaru kantoŗa darbinieki esot novērsušies, nerunājot, pat neatņemot sveicienu, lai tikai izpatiktu okupantu kundziskajai un netaisnajai priekšniecei. Tādā kārtā šī latviešu jaunava nokļuvusi izmisumā un dzīves apnikumā.

Protams tās ir vienas no neskaitāmajām okupantu varmācībām, kur jācieš okupantu ļaudīm. Krievu ierēdņu rasiskais trakums rada neciešamus apstākļus visās darba vietās. Nožēlojami ir tas, ka darba biedri parāda līdēja dabu.

JAUNS SIENAS AVĪZES TIPS

Kā zināms, tad visās okupētās Latvijas rūpnīcās, kolchozos un padomju saimniecībās strādniekiem, bez parastās sienas avīzes, jāgatavo arī t. s. Zibeņi, kur jānievā tie, kas ražošanā nestrādā pēc kungu gribas. Šīs sienas avīzes — Zibeņi ir obligāti un viela tiem jāsameklē. Taču ar to nepietiek. Režīms visām komjaunatnes pirmorganizācijām tagad pavēl gatavot t. s. komjaunatnes Starmešus, kas arī ir sienas avīzes. Šajos Starmešos galvenokārt jāapgaismo trūkumi, kļūdas, nebūšanas ražošanā, protams, vainīgos saucot vārdā, nievājot. Starmešos jāraksta ne par jauniešiem vien, bet par visu darba kollektīvu. Šie Zibeņi un Starmeši tad nu šogad ir tā vietējā izpēršanās pātaga, ar kuŗu komjauniešiem jāpamudina ļaudis ražošanā. Bet kā Padomju Jaunatne ziņo, tad laba daļa Starmešu jau apdzisuši. Padomju Jaunatne arī norāda, ka, lūk, Starmetis piena konservu kombinātā varētu novērst, lai izlietajās piena kannās nepaliek ne pilītes piena, lai rūpnīcās strādnieki ierīkotu pienācīgu ventilāciju un temperātūras noregulēšanu ziemā un vasarā. Tas viss jādara strādniekiem pašiem, jo valsts nedara. Kuriozi!

PAR POLITISKO BĒGĻU DZĪVI SPĒJ TIKAI MELOT

Padomju Jaunatne 2. jūnija numurā pastāsta, ko okupants „prof." E. Karpovičs politiskās mācībās studentiem teicis par latviešu „buržuāzisko nacionālistu ideoloģiju". Viņš esot klausītājus iepazīstinājis ar latviešu emigrantu dzīvi un filozofiju ārzemēs. Tie nodarbojoties ar melu fabricēšanu par dzīvi Pad. Savienībā, iestājoties dažādās spiegu organizācijās un nodarbojoties ar naudas izkrāpšanu saviem tautiešiem. Emigrantu prese, literātūra un dzeja paužot galīgu pesimismu, individuālismu, bezcerību, vientulību un izmisumu. Emigrantu skribenti esot zaudējuši perspektīvas, nākotnes izredzes. Emigrantu prof. Pauls Jurevics savos rakstos gaužoties, ka jaunatnei neesot nekādas garīgas rosmes, nekādu ideju un tad iesakot šādu ideju radīt. Par buržuaziskās ideoloģijas krizi liecinot tādi fakti, ka, piemēram, emigranti nodarbojoties ar astroloģiju — pēc zvaigznēm cenšoties noteikt laiku, kad atgriezīsies dzimtenē. Zenta Mauriņa savos darbos par pasaules literātūru nostājoties pret zinātni, jo tā novedot pie sociālisma. Tādu absurdu, lūk, par latviešu politiskajiem bēgļiem sniedz krievu „profesors", nojaužot krievu koloniālās varas sabrukumu.

PASTA PIEGĀDĒ KOMŪNISMS JAU SASNIEGTS

Okupantu oficiozs Cīņa 2. jūnija numurā pastāsta, ka Pļaviņās iemesta vēstule uz Jaunkalsnavas pasta nodaļu ceļojot pa šādu maršrutu: No Pļaviņām uz Jēkabpili, no Jēkabpils uz Rīgu, no Rīgas uz Madonu, no Madonas uz Jaunkalsnavu. Tas ilgstot divas, pat trīs dienas, jo jāveicot 400 km, bet pa ceļu no Pļaviņām līdz Jaunkalsnavai esot 14 km un cilvēks šo attālumu varot noiet trijās stundās. Kā sacīt, kuriozs iekārtojums. Šķiet, čekas vērīgā acs vēlas vēstules Rīgā apskatīt.

RŪPNĪCU MECHANIZĀCIJA VEIKTA TIKAI PROPAGANDĀ

Lūk, tā pati Cīņa pastāsta par darbiem gumijas apavu rūpnīcā Meteors, kur no darba mechanizācijas neesot ne vēsts. Rafinēšanas nodaļā strādnieku vienīgie palīgi esot tikai rokas ratiņi. Šajā rūpnīcā vēl arvien 81,4 proc. strādnieku aizņemti roku darbos, dažos rūpnīcas iecirkņos pat vairāk. Bet ne jau šajā rūpnīcā vien strādā tik primitīvi, tā tas ir daudzās Latvijas rūpnīcās. Kā lai šādos apstākļos ražo labas kvalitātes preces? Krievu standarts vien iznāk.

LINU SĒJAS TERMIŅI NOKAVĒTI

Daugavpils ražošanas pārvaldes rajonam šogad jādodot vairāk nekā ceturtā daļa no visas Latvijā ražotās linšķiedras, bet tieši Ilūkstes un Daugavpils rajoni linu sējā šogad atpaliekot. Ilūkstes rajonā uz 5. jūniju linus nebijuši sākuši sēt seši kolchozi, bet Daugavpils rajonā — trīs kolchozi. Abiem rajoniem vēl jāsējot 3099 hektāri. Neiesētas arī citas augu kultūras. Var jau būt, ka beidzot linsēklas nesagatavotā zemē iekaisīs, bet kas tur izaugs, to kolchoznieki arī nezina.

BAIGS STĀVOKLIS DOBELES IELĀS

Laikraksts Padomju Jaunatne 2. jūnija numurā atzīst, ka Dobeles ielas esot tik sliktā stāvoklī, ka noderot motocikletu krosa braucieniem. Uzvaras, Beikas un P. Stučkas ielās esot ūdens, dubļi, bedres, kritumi un kāpumi. T. s. Padomju laukumā savukārt putekļi aizsedzot pārtikas veikalus.

Arī Dobelē tāda pat aina kā visās okupētās Latvijas pilsētās — ielas sliktā stāvoklī, nami neremontēti, nekrāsoti, visur netīrība kā krievu sādžā.

JAUNATNEI PELĒCĪGA, GARLAICĪGA DZĪVE

Tanī pašā PJ numurā citā rakstā stāstīts par to, kā jaunieši pavada no darba brīvo laiku. Atzinums: daļai jaunatnes brīvlaiks aizrit pelēcīgi un garlaicīgi. Daļa jauniešu ejot uz klubiem, kur esot ļaužu mudžeklis, kur mīņājoties uz vietas, ar kājām švīkājot grīdu un cenšoties saelpot pēc iespējas vairāk putekļu (to netrūkst nekur, ref.). Šāda intensīva atpūta ilgstot vairākas stundas, gandrīz tikpat ilgi, cik darba diena. Daļa jauniešu neprotot dejot, kautrējoties. Tie tad malā radot burzmu. Bet viņiem neesot sevišķas izvēles kurp iet un tādēļ kļūstot par upuriem deju vakariem. „Bet reiz aizgājis un samaksājis ieejas maksu, kas nebūt nav simboliska (kas gan zem krievu režīma ir lēts! ref.). Katrs cenšas savu biļeti izmantot pilnīgi, tāpēc bieži vien bez prieka un patikas dzīvo tur visu gaŗo vakaru", tā sprież PJ rakstonis un ieteic deju vakariem ieejas kartes pārdot ne visam vakaram, bet noteiktam deju skaitam.

Režīma laikraksts jaunatnei ir spiests atzīt, ka jauniešu dzīve ir pelēcīga, trula un pat bezjēdzīga, kur var vienīgi izvēlēties starp propagandas sarīkojumiem un deju vakariem. Protams, jaunieši labāk izvēlas pēdējos.

„Latvija".

KRIEVU SPIEGU KUĢI

Šī pavasaŗa vētrainajās dienās vairāk kā 40 krievu zvejas kuģu meklēja aizvēju un patvērumu Šetlandes salu līčos Skotijas ziemeļos. Vētras, kuŗas šogad plosījās ar neparastu sparu un ilga vairākas dienas, nogremdēja vienu un gandrīz arī vēl otru krievu kuģi. Krievi atteicās pieņemt palīdzību no skotu glābšanas komandām.

Šīs dīvainās rīcības iemeslus pa daļai noskaidroja kāda augstāka britu kaŗa flotes virsnieka izteicieni presei.

— No sakopotajiem datiem par krievu zvejas „operācijām" Skotijas ziemeļos ir zināms, ka pieminētie zvejas kuģi ir tikai daļa no 300 kuģu lielās krievu zvejas flotiles, kuŗa šajos ūdeņos zvejo. Zvejas flotilē ietilpst apgādes kuģi pārtikai, naftai un dzeŗamam ūdenim, speciāli glābšanas velkoņi un kuģi ar lielām darbnīcām. No visa tā [illegible] secināt, ka krievi savu zvejas rūpniecību ir centušies izveidot uz modernas bazes. Zinot, ka Skotijas siļķes ir vienas no labākajām, šādai „zvejošanas" operācijai vajadzētu krieviem atmaksāties. Un tomēr reizē ar šīm ziņām tiek atzīmēti fakti, kuŗi liek šaubīties par krievu īstajiem nolūkiem.

Krievu zvejas flotiles parādīšanās un ilgāka uzturēšanās Šetlandes salām un Skotijai piegulošajos ūdeņos ir aizdomīga. No izlūkošanas iestādēm ir ienākuši ziņojumi, ka krievi izspiego NATO ziemeļu sektora aizsardzības līniju sakarus. Zināmos laika periodos no šīs techniski labi apgādātās zveju flotiles vairāki kuģi ir atraduši iemeslus uzturēties Skotijas territoriālos ūdeņos, turpretim īstā nelaimes gadījumā krievu rīcība ir bijusi pilnīgi pretēja. Vētrainajās februāŗa dienās, kad nogrima viens un otru zvejas kuģi izglāba, daļa no krievu zvejas flotiles tomēr uzturējās bīstami tuvu klinšainajam krastam. Ir zināms fakts, ka daļa no šiem zvejas kuģiem patiešām nodarbojās ar zvejošanu, lai maskētu citu spiegošanas darbu.

Kā angļu tā skotu tāljūŗas zvejnieki neuzskata Šetlandes salas un tālākos ūdeņus par sevišķi bagātiem ar zivīm, tādēļ tur zvejo tikai piekrastes laivas. Nav arī zināms, ka tur zvejotu arī kādas citas ārvalsts zvejas kuģi. Krieviem daudz tuvāk ir zivīm bagātie zvejas lauki Baltajā jūrā un Norvēģijas ziemeļu piekrastei piegulošie ūdeņi, kur bez krieviem zvejo arī britu, norvēģu un citu valstu zvejnieki.

Vētrainā un sliktas redzamības laikā ir bīstami kuģiem uzturēties klinšaino Šetlandes salu tuvumā. Tad nāk vēl klāt fakti par krievu zvejas kuģu uzturēšanos vietās, kur tiem nevarētu būt nekāds sakars ar zvejošanu. Tā apmēros liela krievu zvejas kuģu flotile, kopā apm. 400 kuģi, ir novērota pie Aleūtu salām Aļaskas piekrastē, austrumos no Azoru salām u. c. Daži zvejas kuģi ieturējuši tādu pašu kursu kā NATO valstu kaŗa kuģi. Pēc tam ir novērota parādība, ka tie ir izveidojuši sakaru virkni pāri visam Atlantijas okeanam.

Ir pazīstams uzskats, ka uzbrukuma gadījumā nopietns drauds Rietumiem ir Pad. Savienības lielā zemūdeņu flote, kuŗā ietilpst arī dažas atomzemūdenes. Rietumu zinātniekiem pēdējo gadu laikā ir ievērojami izdevies uzlabot elektroniskos aparātus, ar kuŗiem iespējams jūŗas dziļumos precīzi noteikt zemūdeņu atrašanās vietas. Krievu zvejas kuģi mēģina uzzināt šo aparātu darbības radiusu, stiprumu un iespēju šo aparātu darbību traucēt. NATO valstu aizsardzības štābos ir noteiktas ziņas par to, ka daži speciāli būvēti krievu zvejas kuģi ir apgādāti ar ļoti spēcīgām radara un radio ierīcēm. To apkalpes mēģina noklausīties ziņojumus un atšifrēt izmēģinājumu rezultātus jūŗās. Šīs ierīces varētu ievērojami traucēt sazināšanos. Pagaidām krievi apmierinājās tikai ar noklausīšanos. Lieka, arī viņiem ir zināms fakts, ka sakarā ar angļu pirmās atomzemūdenes Drednought stāšanos dienestā 1964. gadā pie Azoru salām tiek izmēģināti jauni un spēcīgi Sonāra zemūdeņu meklēšanas aparāti.

Pagājušā nedēļā padomju kaŗa kuģi un strūklu lidmašīnas ielenca apm. 50 britu, franču un norvēģu zvejas kuģus, kad tie atradās apm. 25 jūdzes no Norvēģijas ziemeļu krasta un pavēlēja tiem no minētās zvejas vietas doties prom. Norvēģu zvejas kuģa kapteinis — Knuts Blikfelts ziņojis, ka pēc pirmo sakaru nodibināšanas viņi protestējuši pret šo nelikumīgo krievu rīcību, norādot, ka zvejas kuģi atrodas internacionālajos ūdeņos. Uz šo iebildumu nekādu atbildi zvejnieki nav saņēmuši, tikai krievu rīcība kļuvusi draudīgāka. Tūlīt arī sekojis norādījums par aizbraukšanas virzienu, — zvejnieki tad arī paklausījuši.

K. Z.

Iegādājaties piemiņai!

3. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KANADĀ SKATU ALBUMU

Cena $2.50 + 6¢ pārsūtīšanas izd. 8½" x 11" formāts,

32 lappuses ar foto attēliem par dziesmu svētku norisi. Jaukā apdarē.

Daugavas Vanagu grāmatnīcā, 123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

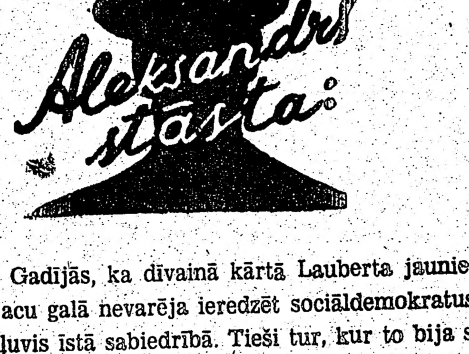

NEREDZAMĀ DIVĪZIJA

PA SLEPENO AĢENTU BĪSTAMAJĀM GAITĀM.

18. turpinājums.

Gadījās, ka dīvainā kārtā Lauberta jaunie draugi arī ne acu galā nevarēja ieredzēt sociāldemokratus. Viņš bija iekļuvis īstā sabiedrībā. Tieši tur, kur to bija sūtījis pulkvedis Sīlis.

„Kad es vēl bij maz puik, es tepat pie Grīziņkaln apšāv kād desmt buržujs."

Lauberts ar netīro roku norausa no pieres sviedrus. Neviens vaibsts viņa sejā neliecināja, ka labas lietas dēļ Sēļa aģents varēja lieliski melot.

„Kas ir, tas ir, un kas nav, to mēs saziedos," Lauberts pacēla glāzi, kas bija domāta alus pudeles tukšošanai, bet jauno draugu pulkā tā bija pielieta ar daudz spēcīgāku šķidrumu.

Lauberts zināja, ka viņa dzīru biedri laiku pa laikam mēdza iegriezties drēbniekmeistara Dukāta mājās Stabu ielas viņā galā.

Mūrnieks Mēteris Lauberta balmutībai parasti varēja tikai piekrist:

„Jā, patiešām, tas tā ir. Patiešām, tas ir."

Valdis Audējs varēja būt students. Ja saruna novirzījās uz Maskavu un šķiru cīņu, viņš varēja kā no grāmatas atkārtot gaŗu gaŗos citātus.

Mēteris nekad nebeidza piebilst savu:

„Jā, tā viņš ir! Tā viņš ir!"

„Mums, darba ļaudīm, jāturas kopā!" kādā vakarā Lauberts, uzsviedis galdā pēdējo divlatnieku, deklarēja: „Buržujus pie sienas! Lai dzīvo! ..."

„Vai tu traks palicis?" Audējs steidzās apklusināt karstasinīgo revolūcionāru.

„Ja vajag, es var turēt mut!" Lauberts līdz pat krogus slēgšanai bija mēms kā zivs. Staburaga restorāna viesmīļi bija pārsteigti, bet Audējam šāda Lauberta izturēšanās patika.

Tonakt mājās ejot, Lauberts Audējam atklāja:

„Man ir noglabāt naud. Nepras, kur es to dabūj. Vienam bij par daudz. Es paņem biškin nost. Ja tev vajag, es var iedot. Bet es tev nositīs, ja tu vēlāk čivinās, kas tev iedev."

Laikam Lauberts bija iemantojis jauno draugu uzticību, jo pēc dažām dienām Audējs, mājās ejot, pavisam negaidot Laubertam noprasīja:

„Vai tu gribētu pievienoties mūsu šūnai?"

„Kas par šūn?" Lauberts varēja būt arī lielisks vientiesis.

„Tu to nenožēlosi," Audējs apstājās pie kino Skala. „Aiz mums stāv Maskava."

„E! Tagad es saprot. Bet vai es ir tas īstais vīrs?"

„Tu esi," Audējs satvēra Lauberta gaŗos pirkstus: „Mēs esam tikai pāris simtu. Mums vajadzīgi kadri. Kadri, uz kuŗiem biedrs Dukāts varēs izšķirošā dienā palaisties."

„Uz man tu var jau palaisties tūliņ," Lauberts steidzās piebilst: „Man vienalg. Pasak tikai, kas man jādar."

„Satiksimies trešdien Matīsa un Avotu ielas stūrī. Teiksim — deviņos vakarā."

„Es būs. Bet tu neraud, ja es atnāk kād minūt vēlāk. Redz, nākoš nedēļ es pa nakt spēlēs ar div žīdiem kārts. Pa dien gulēs."

„Tu gribēji teikt ar ebrējiem?" Audējs centās izlabot.

„Nē, ar žīdiem. Tie ab ir piln ar naud no galvs līdz kājām! Un es nekad nepaspēlē."

Lauberts ātri apsviedās un devās atpakaļ pilsētas virzienā.

Matīsa ielas stūrī, kā no zemes izaudzis, parādījās liela auguma policists.

Ar visu savu blēdīgo ģīmi Lauberts prata ātri iegūt uzticību. Kā gan lai citādi izskaidro, ka pēc sarunas ar Audēju nepagāja ne divi nedēļas, kad pulkveža Sēļa aģents vaigu vaigā satikās ar sarkanās pagrīdes drēbniekmeistaru Dukātu.

„Nestāsti man daudz par to, ko tu grib darīt," viņš nelaida Dukātu pie vārda. „Pasak labāk, kas man ir jātais."

„Biedri, tikai lēnām! Bez pārsteigšanās," Dukāts mēģināja mazināt Lauberta straujumu.

„Ei, vecais! Tu tač ir dikt slims!" jaunais pagrīdnieks piemiegtām acīm lūkojās Dukāta drudža pārņemtajā sejā. „Vai tev nav dilšanas kait? Tu labāk ej lab drīz pie galdniek un noņem mēr. Mēs tev apglabās uz god." Lauberts, varbūt, bija pirmais, kas Dukātam pateica acīs patiesību, ka fanātiskā komūnista dienas ir skaitītas.

„Es zinu, mīļais biedri," Dukāta vaigu gali piesarka vēl vairāk. „Tu esi pirmais, kas nebaidās pateikt acīs patiesību."

Nākošajā brīdī nāvei nolemtais pielaida nepiedodamu kļūdu: „Es tomēr piedzīvošu vēl šogad to, par ko esmu cīnījies."

„Mans dēļ tu var dzīvot vēl desmit gad un cīnīties, cik tik uziet!" Lauberts izlikās, ka Dukāta vārdi domāti mēnešim ne viņam.

★

Kādā pagrīdnieku sanāksmē Stabu ielā negaidot ieradās arī biedre Mālova. Lauberts nebija aicināts.

Mazajā telpā valdīja gandrīz svinīgs noskaņojums. Kā pēdējais slepenais nodevēju apspriedei pievienojās Krēsliņš. Sirmās ūsas viņš bija nodzinis. Šoreiz nevainojami šūtais uzvalks bija ievērojami pārvērtis viņa ārieni.

„Mums jāgaida vēl dažas dienas. Dabūsim tad zināt, ko Centrs ir plānojis, lai mūsu darbs noslēgtos ar darba ļaužu uzvaru. Mēs būsim tie, kas radīs proletāriāta diktātūru! Mēs būsim tie, kas liks Rīgai ģērbties sarkano karogu drēbēs!" Dukāts deklarēja.

„Nepļāpājiet tik daudz!" Taņa Mālova pātrauca Dukātu. „Cik es saprotu," viņa pameta vienaldzīgu skatu Krēsliņa virzienā, „jūs, biedri, gan esat centušies, bet tā saucamais Rauchmanis ir vēl pie dzīvības. Varbūt, ka šodien vai rītu viņš jau atstāj slimnīcu. Jums par to nāksies atbildēt."

„Es darīju visu, kas bija manos spēkos. Istaba bija tumša. Šaušana nekad nav bijusi mana stiprā puse."

(Turpinājums sekos)

Lielā māsa: „Ainiņai jāpaliek mājā. Svētku ballē viņa grib tikai spiegot, vai es dejoju vairāk ar Artūru vai Valdi."

CILVĒKS CILVĒKAM

PIEZĪMES PAR OTTO GREBŽES GLEZNU IZSTĀDI SIDRABENĒ JĀŅU VAKARĀ.

Ziemas ir parastais sarīkojumu laiks, tad nedēļu nogales bieži vien ir tik pārslogotas, ka pagurst aiziet uz dažu labu, vērtīgu sarīkojumu vai skati. Nevaļa mūs izdzen, un nevaļa mūs attur. Un tad nāk vasara ar tādu kā atelpas brīdi. Sak', nu tik ārā no pilsētas, nu vairs nebūs ne izstādes, ne koncerti! Un tomēr ir. Tikai skatītājam vairs nav jāiet skatīties, izstāde pienāk klāt! Kas tā par vienreizēju izdevību, ko tomēr daudzi neizmanto. Tā Jāņos Sidrabenē, bez Jāņu uzveduma, bez dziesmām un dejām, šim vakaram skaistumu piešķīra gleznu izstāde.

Mākslinieks Otto Grebže ir labi pazīstams gan mums, latviešiem, gan kanadiešu sabiedrībai, un mēs varam tikai teikt paldies, ka mākslinieks ar savu bagāto gleznu klāstu atnāca pie skatītājiem. Sirsnīgiem vārdiem gleznu izstādi atklāja mācītājs A. Čops, norādot, kā šādas izstādes papildina mūsu Jāņus, papildina un dara katru skatītāju bagātāku. Un tas ir tiesa! Dabā mēs redzam visskaistākās krāsu kombinācijas, vistīrākās un dzidrākās krāsas, visdažādākos toņus, bet mums, pilsētas namos ieslēgtajiem, daudz no dabas skaistuma paslīd garām, jo mums nav ne laika, ne iespējas to redzēt. Mākslinieks Otto Grebže tver dabas mirkļus, gaistošus, ilgstošus, kā kuŗo, un noliek tos uz audekla. Mēs, skatītāji, ejam no gleznas pie gleznas, pastāvam citur ilgāk, citur īsāku brītiņu un jūtam (jūtam, ne tikai redzam) dabu. Tā savā skaistumā un vienkāršībā atspīd rāmos rudos ūdeņos, krāsainās rudens lapās, klintīs, puķēs un labības statiņos. Tas ir tīrais, aistētiskais skaistums, ko skatītājiem sniedz gleznotājs, un staigājot, vērojot šīs gleznas, liekas, skaistums no tām it kā iekrīt dvēselē un paliek. Rodas jautājums, kas tas ir, kas atbalsojas cilvēkā? Māksla? Nāk prātā mākslas vēsturnieka E. H. Gombricha vārdi: „Mākslas nav, ir tikai mākslinieki." Atkal ceļas jautājums: ja tā, kas tad ir tas, ko mēs saucam par mākslas darbu, kas tad ir tas, kas rada skatītājā pārdzīvojumu? Grāmatās varam atrast atbildi, vienkāršu, ļoti vienkāršu atbildi: Cilvēks rada cilvēkam mākslas darbu, nedomājot par mākslu, bet par cilvēku pašu.

Ar šo domu prātā pavērojot Otto Grebžes gleznas, mēs tiešām jūtam ik gleznā pārdzīvojuma momentu, jūtam došanas vēlmi, vienkāršu, patiesu, reālu, skatītājam uztveŗamu. Kā pārsteigums ir balto rožu atturīgā vienkāršība, jo rozes taču nav vienkāršas puķes! Tās cēli, samtaini sarkanas sniedzas pretim no citas gleznas un nav vienkāršas, bet prasīgas. Pazemīgas ir lauku puķes, un šī pazemība līdzsvaro neparasti augsto gleznas smaguma centru. Otto Grebžes vārds saistās ar labības statiņiem. Šajā skatē bija vairāki, un tieši tas deva iespēju šos vienādos motīvus salīdzināt. Tie nav vienādi! Kā J. Kalmītem nav vienādas rijas, tā O. Grebžem nav vienādu statiņu, ikkatrai gleznai ir pašai sava nokrāsa, savs pārdzīvojums! Vēl vairāk, ik glezna ir dabas studija. Gleznotājs Ints Bullītis Londonā staigā pa ielām un skatās namiem sejas, tad tās, tiešām īpatas kā sejas, parāda savās gleznās. Otto Grebže mums parāda labības statu sejas, vienreizējas, neatkārtojamas gaistošā mirklī.

Kāda skatītāja vēro lielu ‚sniegainu skatu „Sulu laikā", ko gleznotājs dāvina LNAK. Viņa saka: „Pa šo ceļu ‚tā vien liekas, varētu iet, un iet." Un tiešām, jo ilgāk skatās šajā gleznā, jo ziemas ceļš ar īpatiem, dažādiem laukumiem it kā velk sevī, un gribas iet un iet. Gleznotājs O. Grebže pārvalda gleznošanas techniku. Ne tā, kaut kas vairāk, kaut kas, ko mēs neprotam vārdos izteikt, ir tas, kas liek vēlēties it kā ieiet gleznā. Nelielie akvareļi ir tikpat rūpīgi un ar tādu pat pārdzīvojuma momentu izstrādāti kā eļļas gleznas, un ir skaidri redzams, mākslinieks ar katru līniju, ar katru krāsas laukumu ir zinājis, ko viņš grib rādīt.

Būdams reālists, O. Grebže ar savām gleznām skatītājus aizved gan pie Superiora ezera klintīm, parādot to varenumu, kaut drupšanas brīdī, gan mierīgās Kanadas ainavās, kas daudziem atmiņās liek aiziet uz Latvijas laukiem. Vienam otram pie modernās mākslas jau apradušam skatītājam, varbūt, O. Grebžes gleznas likās par daudz tīras, par daudz skaidras. Tiesa, mīklas nav jāmin, Otto Grebžes gleznās skatoties, nav arī jāgudro, ko mākslinieks gribējis rādīt. Parasti mēdz sacīt: par gaumi nevajagot strīdēties. Tikai bieži mēs aizmirstam ‚ka gaume arī ir jāveido, jāaudzina. Katrā ziņā, šī gleznu izstāde varēja skatītāju gaumi audzināt. Nevaram arī nepieminēt vienkāršos, bet katrai gleznai tik piemērotos un kārtīgos ielogojumus, tāpat gleznu izkārtojumu. Mūsu, latviešu, gleznu izstādes pa laikam notiek mazās telpās, un tad bieži vien glezna „apēd" otru gleznu. Šoreiz 58 gleznas Sidrabenes ēdamzālē bija tā izvietotas, ka skatītāji varēja uztvert katru gleznu atsevišķi.

Otto Grebže ne tikai ar savām gleznām papildināja Sidrabenes Jāņus, bet arī ar savām dekorācijām. Jau no iepriekšējiem gadiem latviešu sēta rotāja Sidrabenes skatuvi. Šogad B. Senkēvičas „Viestura Jāņu nakts Tērvetē" lika māksliniekam uzburt senlatviešu pili, kas, apgaismota nakts tumsā, pārvērta Sidrabenes kalnu par Tērvetes pilskalnu. Bija mesta gaŗa, gaŗa laipa — pāri okeanam, pāri gadu simtiem. Un ja naktī, kad ļaudis priecājās ap saviem ugunskuriem, viens otrs tomēr atnāca un brīdi pasēdēja, skatīdamies klusajā skatuvē, pār kuŗu kā īsta cēlās senā pils, tad arī tas liecināja, ka Otto Grebže kā cilvēks paceldamies līdz mākslinieka līmenim, rada cilvēkam. Paldies viņam par Sidrabenes Jāņu vakara bagātināšanu.

Indra Gubiņa

Kārlis Kurbads

TUMSAS VĪNS

(No cikla „Dziesmas naktij")

Nakts pielej debesis kā glāzi tumsas vīnu,
Un zvaigznes dzirkst kā dzirkstī šampaniets.
Nāc, dzeri vīnu šo un līdz ar mani reibsti,
Un galvu laimīga uz mana pleca liec.

Vēl smaržo vasara, nav aizgājusi kvēle,
Ko dzīslās lēja mums reiz pavasars.
Vēl savā lokā slēdz mūs mīlestība
Kā ziedos plaucis rožains ābeļzars.

Mums vārdu nevajag. Lai debess klusums runā,
Kur zvaigznes dzirkst un mēness zelta sakts.
Mums pieder tumsa, pieder zvaigžņu spožums,
Mums pieder mīlestība un šī nakts.

Kā divi stari izejot no zvaigznēm,
Caur kosmu tūkstošgadu traukuši,
Nu sastopamies mēs, un mūsu ceļi mijas.
Vai ņemsi mani līdz, lai gaišāk mirdzētu mēs abi,
Jeb gaŗām aiziesi, un paliks mana daļa nakts un tumsa?

MĀKSLA UN PATIESĪBA

„Diez', ko viņš ar to gribējis teikt?" zīmuļa galu grauzdama, cenšos iedziļināties Ilgvara Šteina kokgrebumā „Gans", ko Vitauts alias Vito Sīmanis kopā ar citām vēl neiesietām kataloga lapām man saběris klēpī. Pie tam bilde nemaz nav abstrakta, un tomēr — „Vai Šteins piederētu tiem, ko sauc par sirreālistiem?" jautāju Sīmanim. Viņam jāzina. Viņš 1954. g. beidzis Čikagas Mākslas institūtu ar BFA gradu. „Nezinu," viņš atbild, „nemēdzu dalīt gleznotājus -istos, arī pats nesekoju nevienam noteiktam virzienam. Domāju, ka tas ierobežotu manu radīšanas brīvību."

To mana kārtības mīlestība lāga negrib pieņemt. „Vai tad nav vajadzīga kāda sistēma, — vismaz, lai varētu noteikt, kuŗš gleznotājs kādā virzienā izceļas?" raugu aizstāvēties. — „Kāpēc? Kas vienam patīk, otram nē. Gleznas vērtību naudā tik un tā neviens nevar noteikt, tā svārstās atkarībā no kollekcionāru gaumes un modes untumiem." — „Tiešām? Vai tad nobriedušu mākslinieku darbi . . . " — „Nobriedušu?!" Sīmanis mani pārtrauc, „ja kāds mākslinieks ir 'nobriedis', tad viņam laiks pārstāt gleznot. Gleznošanas īstā jēga ir meklēšana. 'Nobriedušu' mākslinieku darbošanās vairs nav radīšana."

Khem. Atrodu par derīgāku pārslēgties uz citu tematu. „Un ko jūs sakāt par tādu jēdzienu kā latviskā māksla?" vaicāju. Sīmani mani uzskata izbrīnījies. „Tas ļoti vienkārši," viņš beidzot saka, „latviešu mākslinieku radīti darbi ir latviešu māksla." Nu mana kārta brīnīties. „Arī šī?" mans pirksts nejauši uzdūries tumšam aplim burzmainu strēļu ielokā, ar nosaukumu „Escapement No. 4". — „Bet protams!" Sīmanis pārliecināts atbild. — Un tiešām! Ja tikai labi ieskatās, kaut vai melnajā Strautmaņa audeklā, vai tur nepavīd Uguns un Nakts un Velna rijas atblāzma? Un Ullas Krūmiņa abstraktās „ainavas", vai tās dažkārt nevizmo meistara Annusa krāsās? Un vai jaunās latviešu gleznotājas savus krāšņos šķetus nebūs mantojušas no savām suitu vecmāmiņām?

„Kā vedas iekārtot jauno latviešu mākslinieku izstādi?" pēc brīža pārdomām prasu, zinādama, ka Jaunatnes svētku rīcības komiteja lūgusi Čikagas jauno mākslinieku grupu šo pasākumu izvest. „Tīri labi. Piedalīsies 19 mākslinieki ar 42 darbiem." — „Kāpēc taisni 19?" — „Centāmies apzināt „jauniešus zem 40 gadiem", kas beiguši skolas šai krastā un vienā vai otrā veidā izcēlušies vietējā sabiedrībā. Tagad, kad priekšdarbi aizvirzījušies tik tālu, ka pārkārtojumi vairs nav iespējami, atklājas, ka neesam bijuši informēti par dažu labu spējīgu jaunu gleznotāju. Mēs būtu dikti priecīgi, ja visi „apietie" neturētu uz mums ļaunu prātu un šoreiz piedotu neievērošanu."

„Kuŗi tad būs tie, kas piedalās?" Sīmanis pagrābj izkaisītās kataloga lapas: „Ausma Matcate - Dārznieks, Benno Tālivaldis, Ilgvars Šteins, Ilmārs Rumpēters, Uldis Krūmiņš, Astra Kleinhofs, Visvaldis Reinholds, Silvija Šteinere - Bērziņš, Edvīns Strautmanis, Ojārs Šteiners, Jānis Annuss, Ivars Hiršs, Vold. Dārznieks, Jānis Aistars, Rasma Bite, Vitauts Sīmanis, Viestarts Aistars, Dainis." — „Dainis Miezājs, jūs domājat," pārprasu. — „Jā, bet viņš parakstās vienkārši Dainis". — „Vai tā kā Rembrandts parakstījās 'Rembrandts', nevis 'Rembrandts van Rijns?" jautāju, bet atbildes vietā saņemu pētīgu skatu.

„Bet kur tad Reinis Staprāns un Svens Lūkins?" prasu pēc pēdējā laikā avīzēs daudzinātiem vārdiem un nejauši esmu uzdūrusies mūsdienu mākslinieku dzīves melnajai pusei. Izrādās, ka dzīvot no gleznošanas vien Amerikā nozīmē noslēgt kontraktu ar „aģentu" par zināmu skaitu gleznu m ē n e s ī un ierobežojumiem attiecībā uz izstādīšanos. Kad visu to labi apklausās, var saprast, kāpēc lielā daļa mākslinieku labāk pieņem darbu komerciālos pasākumos nekā pārdodas aģentam. Piem., Sīmaņa pēdējie uzdevumi bijuši izprojektēt pievilcīgu etiketi spāniešu šampanietim, gaumīgi apkrāsot „Sunbeam" iesaiņojamo kārbu un kādu vācu zobu pastas tūbiņas ietvaru. Bet tad patapas brīži mājās pieder viņam pašam — gleznošanai — brīvai radīšanai — meklēšanai (. . . gan uzmanoties, ka nenobriest . . .)

Katrā ziņā, nosaukumi katalogā izskatās tīri intriģējoši: Piemineklis nezināmam alkoholiķim. Starp sapņiem. Sākuma punkts galam. Vāķēšana. No zila gaisa u. t. t. Bet pašas bildes — nu, tās jāredz katram pašam. Katrs tur redzēs ko citu. „Tā arī ir pareizi," Sīmanis saka. „Negribu, lai izstādes apmeklētājs, apstājies pie manas gleznas, skaitītu, cik tai govij ausu. Gleznas iespaidam jānāk no apgleznotās virsmas, tur redzamie asociējamie priekšstati palaikam tikai traucē."

Iedrošinos nepiekrist: „Bet Mikelandželo un Leonardo da Vinči, kāpēc viņu darbos asociējamie priekšmeti netraucē?"

„Ahā, tagad mēs tiekam lietai dziļāk pie saknes," Sīmanis berzē rokas. „Mikelandželo un Leonardo da Vinči pieder citiem laikmetiem. Mākslinieks aizvien ir s a v a laikmeta spogulis. Ja viņš glezno savādāk kā jūt, viņš liekuļo. Bet liekulība un māksla nejaucas. Mūsu nelaime ir tā, ka dzīvojam nejaukā laikā; tik nejaukā, ka cilvēkam grūti to pašam atzīt."

Tā var gan būt. Atceros Čikagas jauno mākslinieku izstādi, ko pirms gadiem 3 rīkoja Otto Krolls, tais pat telpās sasaukdams arī latviešu jauno dzejnieku parādi. Iespaids, ko radīja „Elles ķēķa" viesi ar atvalkanajiem audekliem fonā, ir neaizmirstams. Gadījās nosēsties blakus Jānim Klīdzējam, kas ir ne tikai ideāli ievirzītu romānu autors, bet arī mācīts psichologs. Viņš nepārtraukti slaucīja sviedrus, pa reizei nopūsdamies. Nu sāku pārdomāt, vai viņam toreiz bija vienkārši karsti, jeb viņš svīda savu apjūsmoto jauniešu dvēseles dziļu rēgainos vižņos pēkšņi atjauzdams patiesību?

Katrā ziņā, izstāde solās būt interesanta. Atklāšana nolikta sestdien, 30. jūnijā, plkst. 2-os dienā, ar atspirdzinājumiem un pārrunām, Čurļioņa galerijā, 5652 So. Claremont ielā (1 iela uz austrumiem no Western). Lai dzīvei netrūktu raibuma, rīcības komiteja mazliet samainījusi adreses, ielūgumos iespiezdami galerijas vadītāja Mr. Holbas mājas adresi. Vitauts Sīmanis gan, labsirdīgs būdams, brīdina iegaumēt īsto adresi, jo Mr. Holbam esot nikni suņi, un vispār, pret latviešu mākslas mīļotāju apmeklējumiem viņa personīgā dzīvoklī viņam esot dibināti aizspriedumi.

D. Vallena

Vitauta Sīmaņa abstraktā glezna Escapement Nr. 4.

Lietuviešu opera Čikagā

Lielākā lietuviešu kolonija ir Čikagā, kur dzīvo ap 100.000 lietuviešu izcelsmes personu. Šeit arī visspilgtāk izpaužas lietuviešu kultūras dzīve. Tā kā lietuviešiem netrūkst operdziedātāju, lietuvieši ik gadus inscenē kādu operu, kuŗu uzved vairākkārt. Šogad lietuvieši uzveda Verdi operu Aida ar tenora Baranauska piedalīšanos. Diriģents bija A. Kačunas ‚kas pirms kaŗa darbojās Drezdenes operā.

Modris Zeberiņš

SIRSEŅU ZĪMĒ

NEDARBU GRĀMATA.

16. turpinājums

Tēva jaunākā māsa Ieva bija apprecējusies ar pūrmani Gobzemi Liepājā; tā kā Andrejs — no trim Andreja Zeberiņa dēliem vecākais, gan uzņēma, ātri tomēr atlaida māju.

Ieva bija vecaimātei līdzīga dabā, izskatā, tikumā. Dedzīga, rosīga, iespītīga, valdīšanai īstā, izdarīgā. Visvairāk pieķērusies, lēti tēva māju neatstāja, tik kā jauna būdama — arī tikai uz īsu laiku.

Gobzemju ģimenē bija pieci bērni: četri brāļi, māsa. Tovasar mājās bija jaunais brālis, Žanis vārdā, ir māsa Otīlija — Žanis — ai tipiskais kurzemnieka vārds, ne Vidzemē, ne Zemgalē tādu nedod. Kad pietikšu Zāģeŗu būšanu stāstīt, arī to otru Žani pieminēšu — kaut spētu pienācīgā izpratnē un cieņā.

Gobzemju vīri neviens nei pīpēja, nei dzēra. Viņiem visiem politika, progresīvā politika bija kaislība; visi krietni strādnieki — bet Jēkops vēl aiz pagastu pagastiem gāja peļņā par mašīnistu; lauku mājām jau tā skanīgā lata mazāk tiek.

Taču politika iespēj cilvēku savaldzināt ar lielāku varu nekā jebkuŗa cita spēle. Esi reiz idejā iededzies, atiet vairs neatiesi vis.

Kārli, vecāko, ģimnazijā neatstāja; otrs — Roberts, krustoja robežu, austrumos palika. Jēkabs, mašīnists — tik ražas talkā pārbrauca mājās. Žanis strādāja galdnieka, ārisku darbu, ara, ecēja, sēja.

Tēvocis, bijušais pūrmanis, bija rāms, zinīgs vīrs. Gudri - laipnu valodu runāja; kad kārtis spēlēja, tad acis atcerējās visas. „Vinnēš veikal, pasmaidīš i nobraucīš bārdel." Tēvs pieminēja: kuŗu advokātu Gobzems gan nepārspēšot uzmanībā, špicbucībā, taču nelīdzēja. Pienāca, ē, naudas kursa maiņa. Un Gobzemi, mašīnas pirkuši ‚izdarīgiem tirgoņiem zaudēja, tas grieza sirdīs visiem Gobzemju vīriem, taču tas notika vēlāk. To vasaru, kad Saldniekos dzīvojām, nebija daudz mašīnu.

Zirgu grābeklis.

Zāles pļāvējs.

Ne kūlēja, ne smagās automašīnas, ne daudzo kumeļu, kā vēlākos gados.

Tante ieveda, iemitināja mūs pašā labākā māju istabā. Atbraukuši Jurģī vēlu vakarā, tālā ceļā apguruši, mēs i nenojautām, kāda mīlīga saule „kambure". Abēji logi ziedošu puķu pilni — tomēr gaisma vēl palika pāri. Varbūt — pat vairāk nekā gleznošanai „bīš vaidziks".

Tā bija rīta saule.

Parasti jau nu tēvs agri jo agri rītos gāja uz etīdēm! Viņa „ejamie laiki" — bija, jā, bija — allaž ap otru gaiļu.

Kad es modos, gaisma blāzmoja maigi zeltaini zaļi; Agris šūpulī gulgoja, ņerkšķēja, dudināja, „šprausļoja".
Reizēm modos no māšeles spēriena.
Kālab Daici reizēm ieguldīja man blakus gultā?

☆

Senā māju, ēku iekārtojuma Saldniekos jau vairs neatrast. Seno riņķī griezto ēku vairs nebija; kā cietoksnis agrāk tās gredzenā sargāja saimi ir lopus, lai netiek klāt izsalkuši vilki; tā mans tēvs, tā visi citi tēvi, i rakstnieki stāsta. Nu tieši tā jau laikam arī esot.

Un — viens i divi — vairs nav. Nav?

Tempora mutantur et . . .

Un piemini, piemini mani — čukst, dūdo, raud katra atmiņa. Ikvienas dārgas radības piemiņa — Iriņa — stirna, pieradinātā meža stirniņa . . .

Putni. Tauriņi, jaunu draudzīgu sievu sejas . . . Vai varu apjūsmot te stirnu, te Jūli, te izsalkušu vilku neloģiskās secībās uz dullo, ai varu gan! Jo atmiņu, tāpat kā grāmatu, pietiek mūžu mūžiem, aioniem, gaismas laikiem, bet šobrīd jau ir agrs rīts, gaismas gan vēl nav . . . nākošā reizē par seno, riņķī griezto ēku iekārtojumu . . .

☆

„. . . habent sua fata libelli.
Mitau, im März 1907."

Uzšķiŗu Korneļa bibliotēkas Augusta Bīlenšteina
Die
Holzbauten und Holzgeräte
DER LETTEN.

Ievadā lasu, ka latviešu revolūcionāri: . . .

„Fast vollständig meine Habe mittels Axt und Feuer zerstörten und vertilgten. Es war (wieder) eine glückliche Fügung, dass mein Manuscript unmittelbar vorher in Sicherheit hatte gebracht werden können."

(Bīlenšteina kapitāldarbu atpirkām no Ļeņingradas pagājušā gada sākumā.).

Bīlenšteina grāmatu nebiju lasījis, Zelta Lielceļus rakstīdams. Vai nu lasītājam rūp vai ne, jāiedomā Dobele, burvis, kaŗakalps, mācītājs un iecerētā mežu dedzināšana, ko burvis aizliedz. Iedomāju, ko esmu teicis par vēsturniekiem, iedomāju dižu meistaru rakstītus stāstus — saku paldies, nejūtos viens.

Lasu:

„Das alles sind Erkentnisse und Erfahrungen, die mich veranlasst haben die vorliegende Arbeit zu unternehmen, ehe es zu spät ist." Bīlenšteins to diktē, gandrīz jau pilnīgi redzi zaudējis. Habent sua fata libelli . . .

☆

. . . taču redzu acu priekšā to sidrabainu sirmumu, biezus, zemus, palsus salmu jumtus, koku zaļumu visapkārt.

Riņķī grieztās ēkas . . . Kur tādu ainu atceros tik dzīvi, nezinu, tas ir kā neaizmirstams sapnis. Tagad nevarētu pateikt, vai tā ir sintēze no attēliem, skatuves ainām, brīvdabas mūzeja — jeb tiem plāniem, ko tēvs skicēja, tā īpaši riņķī grieztās ēkas pieminēdams, pusvārdiem, it kā būtu darīšana ar „nezināmiem", kuŗus neklājas vārdos klāstīt — šķiet, ka būtu redzējis tos agrīnos, atšķirīgos, pavisam citus Saldniekus. Tēvam bija daudz attēlu, tie paša ņemti zeļļa laikos. Tur ir viņa māte laidara vidū, starp leņķēs liktām staļļu paspārnēm. Tur ir tēva tēvs vecās istabas durvīs, vecā istaba pati. Varētu izlikt to kā teiku — tēvam pašam tāda izjūta laikam bija, sakārtotais fotografiju albums jau arī vijīgām zeltītām vītnēm rotāts kā senlaiku manuskripti. Saules lēkti un rieti arī, ainas iejožot kā sargātājā lokā — arī jauneklīgais ornamenta raibums bija riņķī griezts.

. . . Es apvilku zelta ķēdi
Ap to savu tīrumiņu . . .
— lāga nejaužu aprakstīt, kā to redzēju, izjutu.

(Turpinājums sekos)

Latvieši Kanadā

Latviešu jauniešiem un tautai!

Jūnija mēneša 28. dienā Hamiltonā 70. mūža gada slieksni pārkāpa audzinātāja un sabiedriska darbiniece Marta Kuncāne, dzim. Odeiko.

Marta Kuncāne - Odeiko dzimusi Rīgā, 1892. gadā, turīgu un reliģiozu vecāku ģimenē. Pēc franču ģimnazijas paidagoģiskās klases beigšanas viņa iegūst mājskolotājas tiesības. Pirmās audzinātājas gaitas sākusi Ukrainā. Svešā vidē jaunā skolotāja ilgojās pēc dzimtenes un atgriezās vecāku mājās. 1913. g. ir skolotāja Sv. Sāpju Dievmātes katoļu draudzes skolā. Pasaules kaŗam sākoties, 1914. g. M. K. dodas uz tālo Kurzemes nomali Jūrkalni par skolas pārzini, kur rosīgā darbā pavada 10 gadus.

Te viņas darbs rit īpatnējos apstākļos. Vīrieši, kas izpildīja pagasta sekretāra un ērģelnieka amatu, kaŗam sākoties bija iesaukti armijā, un skolas pārzinei bez tiešā pienākuma skolas darbā vajadzēja izpildīt pagasta sekretāra, ērģelnieka, koŗa diriģenta un teātŗa režisora vietas. Šis darbības laiks sakrita ar mūsu valsts tapšanas un izveidošanās bagātajiem gadiem, kad Marta Kuncāne kā liela patriote kopā ar viceministru J. Čamani (toreizējo Jūrkalnes draudzes prāvestu) sēja jauniešos tēvzemes mīlestības dzirksti un aicināja piedalīties Latvijas atbrīvošanas

1924. g. M. K. pārceļas uz Lat... strādā Zaķīšu pamatskolā. Arī šeit viņa ziedo savus spēkus ne tikai skolai, bet arī sabiedriskajam darbam.

Te jubilāre apprecās ar Daugavpils apr. pamatskolu inspektoru Juri Kuncānu, pārceļas uz Daugavpili un strādā 1. pilsētas latviešu pamatskolā.

Šeit viņa darbojas daudzās nacionālās organizācijās un tani laikā ir viena no redzamākajām sabiedriskajām darbiniecēm.

1944. gadā dodas bēgļu gaitās uz Austriju, bet vēlāk nonāk Vācijā.

1950. gadā ieceļo Kanadā. Pašlaik jubilāre dzīvo Hamiltonā pie vecākā dēla Edmonta.

Arī Hamiltonā M. K. nenogurstoši strādā. Kad pirms pāris nedēļām apmeklēju savu neaizmirstamo skolotāju, tad tiešām pabrīnījos par viņas lielo vitālitāti, un lūdzu teikt par sevi pāris vārdu.

„Strādāju tikpat rosīgi sabiedriskajā darbā līdz pat šai dienai. Esmu DV dāmu komitejā un revīzijas komisijā, Latviešu b-bā dāmu komitejā un Hamiltonas latviešu bēŗu fondā 10 gadus kasiere. DV apbalvoja mani ar atzinības rakstu. Lai gan lielais gadu skaits man aiz muguras, tomēr noguruma nejūtu. Eju visos sarīkojumos. Atņemiet man sabiedrisko darbu un es sabrukšu, jo tas man dod dzīves saturu un jēgu."

Ilgs mūžs ir Dieva liela dāvana, it īpaši, ja tas ir godam pavadīts. Marta Kuncāne vienmēr ir bijusi devēja, kas nekad nav prasījusi: „Kas man par to būs?"

Cerams, ka sabiedrība godam novērtēs viņas bagāto devumu savai tautai un neaizmirsīs mazu pateicības ziedu.

M. Kuncānes bijušie audzēkņi 7. jūlijā dosies uz Hamiltonu, 257 East 35th St., lai pateicībā sveiktu savu dārgo audzinātāju un vēlētu, lai mīļā Dieva saule spīd pār viņu vēl dienās nākamajās un ļauj bagātīgi dalīt savas garā mūžā sakrātās gudrības.

B. Senkēviča

PATEICĪBA

Izsaku sirsnīgu pateicību visiem, kas piedalījušies mana mīļā dzīves drauga Jāņa Alfreda Kļaviņa izvadīšanā pēdējā gaitā š. g. 20. jūnijā.

Sevišķa pateicība mācītājam A. Lūsim, Toronto Mednieku un makšķernieku klubam, Latviešu biedrībai un Sestdienas skolai.

Irēne Kļaviņš

Keramiķis Zigfrīds Juršēvskis brīvdabas izstādē bija novietojis pāri par 25 darbu, ko publika atzinīgi novērtēja par labākiem keramikas darbiem šinī izstādē. Foto JAK

A. Skrodelis.

ARCHIBĪSKAPU ATCEROTIES

Archibīskapa T. Grīnberga vairs nav šinī redzamajā pasaulē, bet viņš tomēr kā bija, tā arī paliek un paliks mums ceļa rādītājs darbā, dzīvē un savā stājā. Tāpēc jājautā: kāds viņš bija savā personībā, dzīvē, darbībā un ticībā un kas ir viņa aicinājumi, kuŗiem mums jāseko.

Ja saka, ka mācītāja uzdevums ir grūts, tad gan daudz smagāka ir nasta, kas uzguļas uz tā pleciem, kas kādā baznīcā izredzēts par tās bīskapu. Jo kas ir bīskaps? Vīrs, kuŗam jānostājas augstā sargu tornī, no kuŗa modrām acīm jāraugās visa baznīcas dzīve. Vispirms, lai saredzētu visu labo, kas dīgst draudžu un mācītāju dzīvē un darbā un lai šos asnus laistītu, ka tie vēl vairāk zeltu. Otrkārt, lai saredzētu briesmas, kas izriet no cilvēku nepilnības, nespēka un kļūdām un skubinātu tās pārvarēt, lai nezāles un ļaunuma raugs nevērstos plašumā. Treškārt, lai saskatītu arī to spēku izrīcības, kas no ārpuses tiko graut kristīgās baznīcas dzīvi. Bīskapa dzīvi un soļus, tāpat sludinātos un ikdienā runātos vārdus redz un sadzird jo daudzi, kāpēc viņam jācenšas būt Dievam pieņēmīgam paraugam visiem.

Lūk, mūsu archibīskapa tēvs ar Dieva palīgu ilgus gadus godam veica šos trīs uzdevumus. Mīlestības acīm viņš saredzējis katras draudzes un katra mācītāja cenšanos ko labu pasākt un vienmēr ir steidzies ar atzinīgu vārdu darītāju iedrošināt un tālāk skubināt. Vērīgām acīm viņš saredzējis brīžus, kad mēs savā nepilnībā kļūdījāmies un ar saprātīgu sirdi steidzies ne tiesāt un nobārt, bet mīļi vērst uz to mūsu uzmanību un palīdzēt saņemties un pārvarēt. Ar modru un tālu skatu viņš saskatījis arī Dieva valstības un kristīgās baznīcas ārējo ienaidnieku soļus, kas jo bieži ir viltībā un skaistos vārdos maskējušies, un vienmēr droši un bezbailīgi pacēlis balsi, saucot lietas īstajos vārdos un brīdinot, kur un kādā postā šie ļaunuma spēki var novest cilvēkus, tautas un cilvēci. Tiešām, viņš ir bijis un ir kā gaiša bāka, kas brīdina no zemūdens akmeņiem un klinšainām vietām un rāda virzienu. Kādi nu šajā ziņā viņa aicinājumi?

Viss, kas attiecas uz bīskapu, attiecas uz mums visiem, vienalga, vai mēs tajā vai citā dzīves un sabiedrības posteņī, vai mēs mācītāji, vai skolotāji, vai vecāki u. t. t. Mēs visi ar savu dzīvi, izturēšanos un vārdiem esam tādas bākas savā apkārtnē. Uz katru ir vērsti apkārtnes bērnu, jaunatnes, cilvēku skati. Un ja nu mūsu personības un dzīves bāka nemitīgi un modri neizstaro gaišumu, kādu postu tad tas var nodarīt citu dzīvei!

Jautāsim paši sev, vai mēs vienmēr esam centušies saredzēt, kur kāds ko labu grib pasākt un steigušies palīgā, bet tur, kur citi nepilnībā ir klupuši, vai esam sargājušies tos tiesāt? Vai esam vērojuši spēkus, kas tiecas graut kristīgo garu un vai esam bezbailīgi pacēluši brīdinātāja balsi? Mums taču jāatceras, ka mēs nevaram dzīvot vienīgi sev un norobežoties no citiem, jo ap. Pāvils skaidri atgādina: „Jūs (ar visu savu šis zemes dzīvi, ceļu, izturēšanos) nepiederiet (tikai) sev pašiem."

Kādā ziņā mūsu archibīskaps ir bijis modrs, — mums svētība un paraugs?

Latviešu tauta kā visā savā vēsturē, tā arī pēdējos 80-90 gados piedzīvojusi daudzus pārbaudījumus un atradusies dažādu varu, strāvojumu un ideoloģiju ietekmē. Tāds apdraudējums bija pārkrievošanas vilnis, kas sākās krievu ķeizara Aleksandra III laikā. Tāds apdraudējums bija arī internacionālā sociālisma uzplūdi 90. gados un šā gadu simteņa sākumā, kas izvērtās 1905. g. revolūcijā. Tur jaunā ideoloģija centās ko svešu iepludināt latviskajā dzīvē. Sākumā it kā brīvības un labākas nākotnes zīmē. Tikai pēc 2-3 gadu desmitiem atklājās, ka šis ceļš ved uz visbaigāko postu komūnistiskās diktātūras veidā. Tādi apdraudējumi bija dažādās okupācijas, bēgļu gaitas un izkaisīšanās svešniecības ceļos. Visiem šiem apdraudējuma laikiem kopā ar mums cauri gājis arī aizgājušais archibīskaps. Un visur šajos laikos viņš ir atklājies kā sīksts ozols. Vienmēr un visur viņš vadījies no domas un šo domu paudis: lai nāk kādi laiki, lai arī kāda situācija un konjunktūra, vienu mēs nedrīkstam ne zaudēt, ne ļaut to iedragāt, proti, dziļāko nacionālo kodolu, kas mums pašā Dieva dots, jo citādi būsim pārkāpuši Dieva gribas nolikumu un kļuvuši bez savas sejas un visiem lieki. Lūk, tāpēc pārkrievošanas laikos viņš cīnījās par latviešu valodas tiesībām. Bet internacionālo ideoloģiju laikos atgādināja: to, kas labs, par to priecājies, tikai vienai robežai nedrīkstiet iet pāri, proti, ja tev saka — nav svarīgi būt latvietim, vai arī: tava dzimtene ir, kur tev labi klājas, tad zini, tas vairs nav Dieva ceļš, un tur tev jāapstājas. Un kad Pirmā pasaules kaŗa laikā Kurzeme nokļuva vācu okupācijā un kādā mācītāju konferencē kāds no mācītājiem lasīja referātu un tajā ieteica latviešu pārvācošanu, tad piecēlās Ventspils Gruenbergs un teica: „Visu laiku mēs esam žēlojušies par pārkrievošanas tendenci, bet ja nu esam no šī ļaunuma vaļā, nesāksim tūlīt līdzīgu ceļu un kļūdu ar pārvācošanu."

Kādi ir mūsu archibīskapa aicinājumi un skubinājumi?

1945. g. janvārī es no Kaseles apvidus braucu uz Laušu apciemot archibīskapu. Iebraucis vēlu vakarā šinī svešajā pilsētā, es uz ielas jautāju policijas ierēdnim, kur te būtu kāda viesnīca, kurā varētu apmesties. Policists norādīja uz kādu ēku pāri ielai, tur esot policijas pārvalde un tur es iegūšot visdrošāko informāciju. Kad es tur iegājis izteicu savu vajadzību un piebildu, ka esmu iebraucis apmeklēt Latvijas archibīskapu, izrādījās, ka tās pašas mājas otrajā stāvā bija birģermeistara dzīvoklis un tur arī dzīvoja archibīskaps.

Visai raksturīgs ir tas, ko vācu birģermeistars stāstīja par mūsu virsganu. Mūsu archibīskaps esot cilvēks, kuŗu nevarot neiemīļot; viņš jau neslēpjot, kur, pēc viņa domām, esot mūsu kļūdas, bet viņš to pasakot ar mīlestību, tā, ka tas neaizkaŗ, bet par to vēl un vēl jādomā. Otra viņa izcilā īpašība — viņš cenšoties saprast arī vācu tautu, tās dvēseli, vajadzības, likteņus un ar sirdi dzīvo līdzi tās grūtībām. Bet trešā īpašība — viņš skaidri un noteikti liekot manīt savu nostāju, proti: varot cienīt, vērtēt un iemīļot citas tautas un šo tautu cilvēkus, bet pats savā sirdī, pamatos un dzīvē varot būt un palikt vienīgi latvietis, jo tas ir Dieva nolikums. Šo triju īpašību dēļ šis vācu pilsētas birģermeistars mūsu archibīskapu vērtēja visai augsti. Vai arī mums ir šīs trīs īpašības? Vai mēs ik solī apzināmies, ka varam būt vienīgi latvieši un ka tas ir Dieva nolikums? Vai mēs ar interesi, siltu sirdi tuvojamies citu tautu dvēselei un dzīves veidam un cenšamies to saprast un dzīvot līdzi tās likteņiem?

(Turpinājums sekos)

LASĪTĀJU vēstules

VAI AR MUNTERA MUTI NERUNĀ ČEKA?

Kriminālās apsūdzības brīvajā pasaulē ir spēkā tikai tad, ja ir pamatoti pierādījumi, ko apsūdzētais nevar atspēkot, un šādos gadījumos viņš saņem sodu sakarā ar nodarītā nozieguma lielumu.

Turpretī komūnistu zemēs ikviens pilsonis var tikt notiesāts uz partijas vīru gribu, neskatoties uz to, ka apsūdzētais pat nav bijis aprakstītās noziegumu vietas tuvumā; viņš nekad nav teicis to, par ko atzīstas komūnistu tiesās, un nekad nav rakstījis rakstus, ko viņš atzīst par saviem baigā notiesāšanas brīdī.

Šo iemeslu dēļ paceļas doma, vai V. Muntera tiesāšana LA slejās varētu būt tik pārliecinoša, kā to izklāsta rakstītājs. Vai tiešām mūsu prezidents nebūtu ilgajos darbības gados vērojis, ka viņa ministrs ir nodevējs? Vai tiešām pārējie ministri un attiecīgās valsts iestādes nav sekojušas un vērtējušas darba darītāja sekmes jeb noziedzības??

Domāju, ka raksta autors neapstrīdēs mani, ka līdz šim komūnistu presē nav bijusi iespēja izteikt brīvu domu. Muntera raksts ir parādījies laikā, kad viņš dzīvo čekas ielenkumā, kuŗas baismīgie līdzekļi prasa no upuŗa tikai savu iegribu pildīšanu. Tiesa, ka M. varētu parādīties ārzemēs, bet gan tikai atstājot piederīgos ķīlā, kuŗu nāves mokas nebūtu aprakstāmas, ja viņš vēl spētu izmukt stingrai čekas pavadībai.

Maskavas nelietības un terrors meklē arvien jaunas metodes mūsu tautas piederīgiem dzimtenē un trimdā. Ja līdz šim mēs atzinīgi novērtējām cilvēkus, kuŗiem krita komūnistu lāsti, tad tagad sapratīsim, ka čeka sāk terrorizēt trimdiniekus ar it kā tai iesūtītām vēstulēm, kas nes izraudzītā upuŗa parakstu.

Nāves sods nav piespriežams bez vainīgā uzklausīšanas normālos apstākļos, un pieņemt jebkādu lēmumu pēc komūnistu preses ziņojumiem nav vēlams.

R. P.

NOPIETNAS PĀRDOMAS JAUNIEŠIEM

Uz Jaunatnes svētkiem Čikagā mēs visi raugāmies ar patiesu prieku sirdī. Nožēlojamā kārtā mūsu pieņemtā zeme atrodas saimnieciskas krizes stāvoklī. Vai tādēļ mums, kā apzinīgiem pilsoņiem, nevajadzētu paklausīt Kanadas un viņas ministru prezidenta, latviešu drauga un valstsvīra Dž. Dīfenbēkera aicinājumam taupīt? Mēs varētu spēlēt mazu, bet svarīgu lomu stāvokļa uzlabošanā, neizvedot naudu uz bagāto kaimiņu zemi. Šis jautājums katram jauneklim un jaunavai būtu jāapsver un jānāk pie pareizi objektīva slēdziena.

G. Rundāns un I. Kūlnieks,
Toronto.

Toronto otrā brīvdabas mākslas izstāde no 22.—24. jūnijam notika Four Seasons moteļa pagalmā, kuŗā piedalījās 132 Kanadas mākslinieki. Starp tiem bija arī mūsu jaunās paaudzes pārstāvji — A. Anšmits un A. Platkāja ar savām gleznām. Attēlā abi jaunie mākslinieki pie A. Anšmita izstādē novietotām gleznām. Foto JAK

TORONTO

● Veras Keišas baleta studijas 11. gadskārtējais audzēkņu vakars Austrumjorkas vidusskolā bija pulcējis pilnu zāli atsaucīgu skatītāju. Audzēkņu sniegums no jauna apliecināja Veras Keišas izcilās paidagoģes spējas. Jau paši jaunākie bērni pārsteidza ar nevainojamu techniku un disciplīnu. Studijas vadītājas zīmētie kostīmi izcēlās ar krāsu bagātību un oriģinālo izdomu. Soliste Daira Sproģe saņēma gatavības apliecību. Viņas augstvērtīgais, tīrais sniegums skatītājiem liecināja, ka Dairas personā latviešu baletam izaudzināta jauna zvaigzne. Šogad Dairu redzēsim atbildīgā lomā Kanadas Nacionālās izstādes lieluzvedumā. Studijas vadītāja, paklausot prof. Akermana aicinājumam, pirmdien izlido uz Mineapoli, kur tā vadīs divi mēnešus ilgus vasaras baleta kursus.

● Šinīs dienās no Anglijas Toronto iebraukusi Koventrijas DVF vanadžu priekšniece Milda Ķīlīte. Viešņa Kanadā uzturēsies sava brāļa Ernesta Zariņa ģimenē. Viņa paredzējusi apmeklēt arī Sav. Valstis.

● Torontietis Andris Rozenbergs ir laimīgais īru zirgu skriešanās - derbija loterijas zīmes īpašnieks. Ja laime pasmaidīs, Andris Rozenbergs drīzumā savā bankas kontā varēs ierakstīt $ 140.000,-.

● Mākslinieka E. Damberga darbu izstāde DV namā, 123 Huron St., pagarināta līdz š. g. 1. jūlijam. Līdz šim izstādi jau apmeklējuši vairāki simti mākslas draugu. Pārdoti 10 darbi.

HAMILTONA

● Latviešu banka Hamiltonā savas naudas operācijas veic katru trešdienu Latviešu namā, 16 Queen St., N., no plkst. 7—9 vakarā. Kā pirmā no latviešu Hamiltonas organizācijām savu kontu atvēra Hamiltonas latviešu bēŗu fonds, noguldot Latviešu bankā savus brīvos līdzekļus.

LONDONA, ONT.

● Londonas latviešu organizācijas Jāņus svinēja 23. jūnijā Dorčestrā. Tautieši bija pulcējušies ļoti kuplā skaitā (ap 300); bija daudz Kičeneras, Sarnijas, Hamiltonas un Toronto viesu. Vietējā teātŗa trupa T. Zandersona režijā bija sagatavojusi Birutas Senkēvičas Līgo svētkus latvju sētā (saīsinātus). Kalna nogāzē novietojās sarīkojuma apmeklētāji. Skatuve — lauku sētas pagalms ar dažu ēku daļām — bija gaumīgi iekārtota. Gaidot izrādes sākumu, L. Slaucītāja Toronto tauŗu orķestris spēlēja līgo dziesmas, publika līgoja. Tad sākās uzvedums, kuŗā Jāņatēvs A. Banga un Jāņamāte A. Liepiņa un visi izrādes dalībnieki (ap 30) sarunājās tautas dziesmu izteicieniem un līgoja. Sarīkojuma dalībnieki ar izrādi bija apmierināti. Pēc tam viņi dedzināja ugunssārtus un līgoja, kā arī mielojās ar līdzpaņemtiem gardumiem. Kliņģeŗus un desiņas varēja arī nopirkt. Tīrais atlikums no šī pasākuma domāts jauniešu brauciena financēšanai uz Jaunatnes svētkiem Čikagā. Ļoti dzīva bija saviesīgā dzīve zālē, lai gan orķestris spēlēja tikai to deju mūziku, kas bija pazīstama Latvijā. Sajūsma pieauga, laiks tecēja, līgotāji šķīrās tikai ap pl. 3 naktī. Kamēr tika mājās, daži varēja piedzīvot tautas dziesmas patiesību — Jauni puiši, jaunas meitas, Jāņu nakti neguliet. Tad rītiņā redzēsiet, Kā saulīte rotājas.

Ps.

NIAGARA

● Draudzības un jaunatnes dienas Niagarā greznajā Sheraton Brook hotelī š. g. 28. jūlija pēcpusdienā ievadīs Kanadas un ASV jaunatnes sanāksme, kuŗā pārrunās notikušo Čikagas jaunatnes svētku gaišās un ēnas puses, tā spraužot ceļu vēl labākiem sasniegumiem nākotnē. Pēc svētku atklāšanas un īsa svētbrīža svētku runu teiks māc. A. Voitkus no Montreālas. Programmas daļā, ievērojot turpat 100 pag. gada apmeklētāju izteikto vēlējumu, paredzēta Detroitas tautiskā ansambļa „Latviešu kāzu paražas" uzveduma otrā daļa. Tam sekos draudzības balle viesnīcas abās zālēs.

Latvisko izstrādājumu un pieminlietu stendā, kuŗu pārzinās tautiete A. Pļavinska (adr. 2142 Morrison St., Niagara Falls, Ont.) būs dabūjamas jaukas un lētas mantas. Būs arī loterija ar vērtīgiem laimestiem un boles galds.

Svētdien, 29. jūlijā, Ontario ezera krastā, Garden City Beach'ā notiks lieli Tautas svētki.

Programmā saistošas cīņas volejbolā starp Kanadas un ASV komandām, kuŗās tiks izcīnīti daiļamatnieku H. Lapiņa un firmas O'Keef'a dāvātie ceļojošie kausi, un bērnu rotaļas. Uzvarētājiem paredzētas pārsteiguma balvas. Paredzētas arī tautas dejas.

Krēslai iestājoties, iedegsies lielais ugunskurs ar interesantiem priekšnesumiem.

Svētkus noslēgs atvadu balle, kuŗā atkal spēlēs Heidelbergas orķestris.

Rīkotāji paredz Niagarā lielu ļaužu pieplūdumu, jo Čikagas jaunatnes svētkos rastā iepazīšanās un draudzība ir jānoved līdz laimīgām beigām. Lai tas tiešām arī piepildās!

P. T.

VALTERA ZIEDIŅA SPIESTUVE
GREENWOOD PRINTERS

Izpilda augstas kvalitātes drukas darbus latviešu valodā /Letterpress - Offset/. Mūsu darbus atzinīgi vērtējuši daudz latvieši un organizācijas A. S. V. un Kanadā. Ja Jūsu problēma, kur iespiest drukas darbus, kā piem.: vizītkartes, iesvētību, kāzu, jubileju, organizāciju sarīkojumu un cita veida sarīkojumu ielūgumus, programmas, aploksnes, vēstuļu papīru, katalogus, brošūras, kam kvalitātē jāatbilst šī kontinenta prasībām, lūdzam rakstīt: Greenwood Printers, 218 Greenwood Ave., Toronto 8, Canada. Telefons: 465-8646. Pasūtinājumiem no A. S. V. „Local Post".

ĢENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5881,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons C. L. U.
41 MUIRCREST DRIVE,
DON MILLS, ONT. — HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO PL. 9-0266

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E., TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

No 30. jūnija līdz 8. jūlijam — gaidu - skautu 11. lielā nometne.
14. jūlijā — draudzes iesvētīto jauniešu salidojums Saulainē.
15. jūlijā — Saulaines 10 gadu atceres svētki Saulainē.
5. augustā — bērnu svētki Saulainē.
11. augustā — brīvdabas teātŗa viesizrāde (Londonas grupa) Saulainē.
1.—3. sept. — Tautas deju svētki Sidrabenē.
22. septembrī — Itona auditorijā Amerikas ceļojošā teātŗa izrāde K. Lesiņa „Vājuma Spēks" un J. Šāberta 50 skatuves darba jubileja.
27. septembrī — Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
6. oktobrī — DV Toronto gada svētki — Leaside Memorial Gardens.
19. oktobrī — TLB Inženieŗu un techniķu kopas slēgta balle.
20. oktobrī — DVTK teātŗa pirmizrāde Royal Ont. mūzejā.
3. novembrī — Dainas koŗa koncerts — Parkdale Collegiate auditorijā.
10. novembrī — Mārtiņu balle — Columbus Hall.
24. novembrī — Klīvlendas latviešu teātŗa viesizrāde B. Šova lugā Šokolādes zaldātiņš.
24. novembrī — jauktā koŗa Dziesmu Vairogs koncerts, Koncertapvienības sarīkojums.
1. decembrī — TLB dāmu komitejas balle, Ungāru zālē, 245 College St.
8. decembrī — TLB Drāmatiskā ansambļa izrādē R. Blaumaņa Ugunī.
1963. gada 7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
1963. gada 7. martā — dziedones Ritas Dzilnas-Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.

HAMILTONĀ

13. oktobrī — DV gada svētki Royal Connaught viesnīcā ar svinīgu jundu. Priekšnesumu daļā Diždancis no Toronto.
17. novembrī — 18. novembŗa svinības Royal Connaught viesnīcā. Svētku runu teiks Komitejas Latvijas brīvībai pr-dis V. Hāzners no Ņujorkas.

NIAGARĀ

28./29. jūlijā — Draudzības un jaunatnes dienas.

...kiem kopā ar
... arī aizgāju-
...s. Un visur ša-
... atklājies kā
...enmēr un visur
...domas un šo do-
... kādi laiki, lai
...ja un konjunk-
... nedrīkstam ne
...o iedragāt, pro-
...ālo kodolu, kas
...a dots, jo citādi
...ai Dieva gribas
...uvuši bez savas
...lieki. Lūk, tāpēc
...aikos viņš cinī-
... valodās tiesī-
...acionālo ideolo-
...dināja: to, kas
...ecājies, tikai vie-
...rkstiet pāri,
... nav svarīgi
... vai arī tava
...tev labi klājas,
...irs nav Dieva
...jāapstājas. Un
...ra laikā
... vācu okupāci-
...tāju konferencē
...ēm lasīja refe-
...ecēlās Ventspils
...teica: „Visu lai-
...ojušies par pār-
...enci, bet ja nu
...unuma valā, ne-
...gu ceļu un klū-
..."
... archibīskapa ai-
...jumi?
...es no Kaseles
...Lauzu apcie-
...Iebraucis vēlu
...sajā pilsētā, es
...policijas ierēd-
...kāda viesnīca,
...esties. Policists
...ēku pāri ielai,
... pārvalde un
...visdrošāko infor-
...ējis izteī-
...bu un piebildu,
... apmeklēt Lat-
...pu, izrādījās, ka
... otrajā stāvā bi-
...a dzīvoklis un
...archibīskaps.
...s ir tas, ko vā-
...s stāstīja par
... Mūsu archibīs-
..., kuru nevarot
... neslēpjot,
...mām, esot mū-
... viņš to pasakot
...kā, ka tas neaiz-
... vēl un vēl jādo-
...zcilā īpašība —
...aprast arī vācu
...ļi, vajadzības,
...irdi zīvo līdzi
... trešā īpašība —
... notiekti liekot
...ēmijot, proti: varot
...emijot citas tau-
... cilvēkus, bet
... pamatos un dzī-
... palikt vienīgi
...ir Dieva noli-
...dēļ šis vā-
...ermeistars mūsu
...ēja visai augsti
...ir šis tris īpašī-
...soli apzināmies,
...ēr latvieši un
...nolikums? Vai
..., siltu sirdi tuvo-
... dzveselei un
...un cenšamies to
...is tos līdz tās lik-
...ums sekos)

...22.—24. jūnijam
...edalījās 132 Ka-
... jaunās paau-
... par savām glez-
...Anšmita izstādē
Foto JAK

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5881,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons C. L. U.
41 MUIRCREST DRIVE,
DON MILLS, ONT. — HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publis-
kās atbildības, dzīvības u. c.
veidu apdrošināšana.

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldīju-
miem un 3½% par depozitiem,
izdara visas parastās banku ope-
rācijas. Birojs atvērts 6 dienas
nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E., TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai,
no plkst. 12—8 vakarā un
sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

No 30. jūnija līdz 8. jūlijam — gaidu · skautu 11. lielā nometne.
14. jūlijā — draudzes iesvētīto jauniešu salidojums Saulainē.
15. jūlijā — Saulaines 10 gadu atceres svētki Saulainē.
5. augustā — bērnu svētki Saulainē.
11. augustā — brīvdabas teātra viesizrāde (Londonas grupa) Saulainē.
1.—3. sept. — Tautas deju svētki Sidrabenē.
22. septembrī — Itona auditorijā Amerikas ceļojošā teātra izrāde K. Lesiņa „Vājuma Spēks" un J. Šāberta 50 skatuves darba jubileja.
27. septembrī — Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
6. oktobrī — DV Toronto gada svētki — Leaside Memorial Gardens.
19. oktobrī — TLB Inženieru un techniķu kopas slēgta balle.
20. oktobrī — DVTK teātra pirmizrāde Royal Ont. muzejā.
3. novembrī — Dainas koŗa koncerts — Parkdale Collegiate auditorijā.
10. novembrī — Mārtiņu balle — Columbus Hall.
24. novembrī — Klīvlendas latviešu teātra viesizrāde B. Sova lugā Sokolādes zaldātiņš.
24. novembrī — jauktā koŗa Dziesmu Vairogs koncerts, Koncertapvienības sarīkojums.
1. decembrī — TLB dāmu komitejas balle, Ungāru zālē, 245 College St.
8. decembrī — TLB Drāmatiskā ansambļa izrādē R. Blaumaņa Ugunī.
1963. gada 7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
1963. gada 7. martā — dziedones Ritas Dzilnas-Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.

HAMILTONĀ

13. oktobrī — DV gada svētki Royal Connaught viesnīcā ar svinīgu jundu. Priekšnesumu daļā Dždancis no Toronto.
17. novembrī — 18. novembra svinības Royal Connaught viesnīcā. Svētku runu teiks Komitejas Latvijas brīvībai pr-dis V. Hāzners no Ņujorkas.

NIAGARĀ

28./29. jūlijā — Draudzības un jaunatnes dienas.

Dzīve Savienotās Valstīs

Bruno Skulte diriģēs Jaunatnes svētkos.

ŅUJORKAS PIEZĪMES

CIEMIŅŠ NO ARĢENTĪNAS

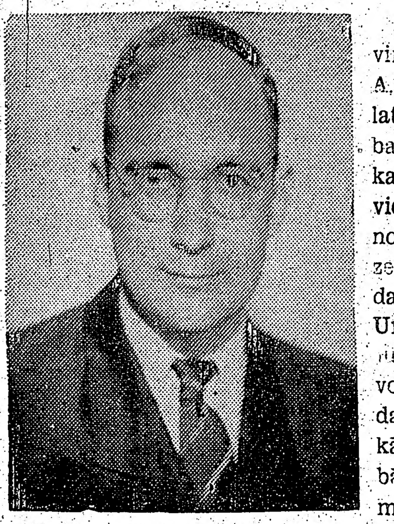

Red. V. Irbe.

Atrodoties pasaules gaisa ceļu krustojumā, Ņujorku viegli sasniegt no visām zemēm un kontinentiem. Ceļojot uz citām ASV pilsētām, Ņujorkai jābrauc cauri vai jāuzkavējas ilgāku vai īsāku laiku, gaidot uz ceļojuma turpināšanas iespējām. Pilsētā un apkārtnē dzīvo lielākā latviešu kolonija trimdā, un ja būtu iespējas visiem Ņujorkas latviešiem dzīvot vienā vietā, tad iznāktu pilsēta, kas iedzīvotāju skaita ziņā būtu kā Cēsis vai Valmiera. Bet ņujorkieši nedomā dzīvot vienā vietā. Tos samērā bieži apciemo tautieši no citām valstīm un kontinentiem, kā arī no citām ASV pavalstīm, ko var uzskatīt par pašu ļaudīm un kam sevišķu vērību nepiegriež, arī tad nē, ja ciemiņš mērījis tālu ceļu no Kalifornijas. Apciemojums no cita kontinenta ir vērts, lai par to runātu un rakstītu.

No Arģentīnas Ņujorkā iebrauca māc. A. Liepiņš, piedaloties dievkalpojumos Bronksas un Bruklinas baznīcās un pēc tam aprunājoties ar Ņujorkas draudzes locekļiem. Mācītājs atrodas sešu mēnešu atvaļinājuma ceļojumā, kas piešķirts pēc 10 gadu kalpošanas latviešu luterāņu draudzei Arģentīnā, Čīlē un Urugvajā. Pirmā apstāšanās vieta bija Ņujorka, pēc tam mācītājs devās uz Konektikatu pie mātes. Tālāk paredzēts ceļš uz Toronto un citām vietām Kanadā un pēc trim mēnešiem ceļojums uz Dienvidameriku, kur mācītājs A. Liepiņš pavadīs atvaļinājuma otru pusi.

Buenos Airesā atrodas ap 300 latviešu, pa lielākai daļai tādi, kas tur nodzīvojuši 40 vai 50 gadu. Čīlē ap 60-70 latviešu, bet Urugvajā ap 40, kas gandrīz tikai veclatvieši. Tiem daudzos gadījumos citi uzskati, kā pēdējā laikā iebraucējiem, kaut arī izņēmumi. Latviski prot gandrīz visas latviešu ģimenes un arī labprāt runā latviski.

Arģentīnas luterāņu baznīcas virsvaldē arī divi latvieši: māc. A. Liepiņš un Buenos Airesas latviešu draudzes pr-ks. Luterāņu baznīca sadalīta sinodēs, bet dievkalpojumi notiek 7 valodās. Latviešu dievkalpojumi visvairāk notiek Buenos Airesā, bet 3-4 reizes gadā mācītājs lidmašīnā dodas apmeklēt tautiešus Čīlē un Urugvajā, noturot arī dievkalpojumus. Latviešu vairākums dzīvo pilsētās, uz laukiem tikai nedaudzas ģimenes. Dzīve lētāka kā ASV, bet izpeļņa mazāka. Labāk klājas tiem, kam savs uzņēmums. Šajās zemēs latvieši baznīcai nes lielus upuŗus, gan no tālām vietām dodoties uz dievkalpojumiem, gan ziedojot līdzekļus draudzes darbībai un īpašumiem.

Pirmajā nedēļā māc. A. Liepiņam radušies savi iespaidi un uzskati par ASV salīdzinājumā ar Arģentīnas dzīves apstākļiem. Arģentīnā latvieši dzīvi dzīvojot, Ņujorkā — ķerot. Tas saprotams tādā veidā, ka Arģentīnā nav tādas dzīves trauksmes un steigas kā ASV, it sevišķi Ņujorkā, kur cilvēkam nav pat laika apstāties un pateikt labdienu. Ņujorkā daudz runā par materiāliem apstākļiem, it sevišķi bieži pieminot dolarus. Arģentīnā vairāk pārrunā ikdienas vajadzības. Materiālā ziņā ASV stāv nesalīdzināmi augstāk kā Arģentīna, bet arģentīnietis ar savu mazumiņu liekas vairāk apmierināts kā amerikānis.

Māc. A. Liepiņš pieradis pie ceļošanas, jo amata darīšanās Dienvidamerikā bieži vien lietojis lidmašīnu. Arī ceļš uz Ņujorku šinīs modernajos laikos nav izlicies ilgs. Bez atvaļinājuma, draugu un amata brāļu apciemojumiem, māc. A. Liepiņš Ņujorkā apmeklēja arī augstas luterāņu baznīcas amatpersonas.

JĀŅI LAVIEŠU UZŅĒMUMĀ LONGAILENDĀ

Jāņa Risberga būvniecības uzņēmumu darbinieku saime kā ik gadus pulcējās 22. jūnijā pēc darba uzņēmumam piederošā birzītē Babilonā, lai kopīgi latviskā garā nosvinētu Jāņus. Jāņu tēvs un Jāņu māte bija gādājuši par alu, sieru un citiem uzkožamiem. Longailendas sieviešu ansamblis košos tautas tērpos, Līgo dziesmas dziedot, ienāca svētku laukumā. Līgotāju saime ar aplausiem uzņēma ansambļa nodziedātās dziesmas. Pēc tam sākās apdziedāšanās. Viesi kavējās pie ugunskura līdz tumsai.

PA MŪŽA GADU KĀPNĒM

B.j. Rīgas pilsētu uzņēmumu valdes kasieris, pilsētas darbinieku b-bas biedrs un sporta sekcijas vadītājs Arvīds Zaķītis šinīs dienās draugu pulciņā atskatījās uz 65 nodzīvotiem mūža gadiem un 40 gadiem sabiedriskā darbā.

Nav tāda latvieša Bafalo mazajā latviešu kolonijā, kas nepazītu A. Zaķīti. Viņš visus garos desmit gadus arvien bijis ļoti aktīvs vietējā latviešu sabiedrībā un piedalījies gandrīz vai katrā latviešu kluba sarīkojumā vai sanāksmē. Bēgļu gaitās A. Zaķītis Neištates - Holšteinas nometnē darbojies kā IRO ierēdnis pārtikas sadales nodaļā. 1951. gadā ieceļoja ASV un apmetās uz dzīvi Austrumaurorā. Pateicoties dziļi nacionālam, izpalīdzīgam un sirsnīgam raksturam, viņš iegūst daudz draugu un strādā latviešu sabiedrībā, ieņemot dažādus sabiedriskus amatus ;pēdējā laikā vairāk kā piecus gadus pildījis savu iemīļoto kluba kasieŗa amatu.

Jubilejas svinības notika skaistā meža ielokā pie upītes, apm. 8 jūdzes no Austrumauroras; tās vakarā beidza ar tautas dziesmām un ugunskuru.

No sirds novēlēsim čaklajam sabiedriskajam darbiniekam un krietnajam tautietim daudz ražena darba gadu nākotnē!

E. Alka.

VIŅI DEJO ČIKAGĀ

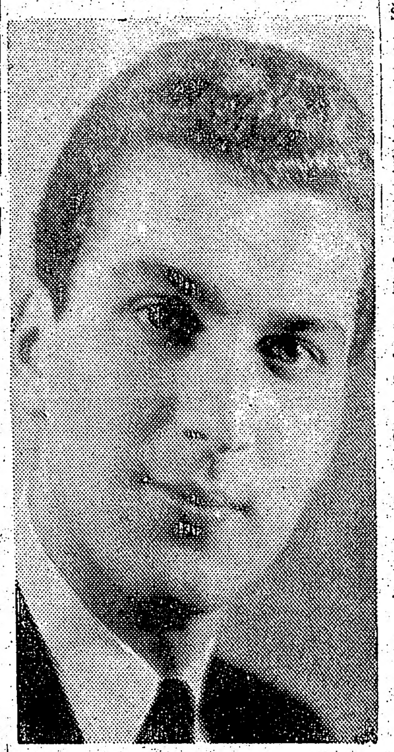

Viesturs Rozenbergs.

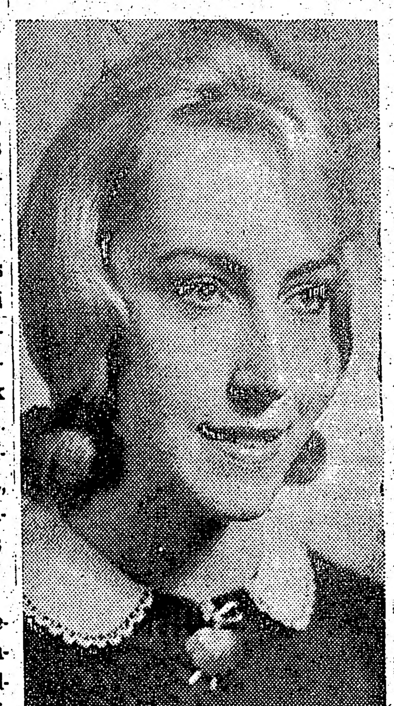

Dace Priedīte.

Pārsla Celma.

ČIKAGAS IMPRESIJAS

Kārlis Kezbers

Līgo, līgo, līgo . . . arī šogad skanēja Čikagā un apkaimē. Čikagas latviešu biedrības sarīkotajā Līgo vakarā netālu no Antiochas varēja redzēt, ka rīkotāju pūles nebija veltas. Kaut šogad vietraudžiem vajadzēja apbraukāt plašus apgabalus, lai atrastu vietu, kur latvieši vēl nebūtu līgojuši, svētku vieta atbilda mūsu vajadzībām un līgotāju gaumei pat labāk kā viena otra no iepriekšējām. Nogāze, līdzens laukums un mierīgs ezers. Šogad Jansona mūziķi spēlēja zem jumta ,tā katrs pēc savas gaumes varēja piedalīties līgošanā kalnā pie jāņuguns jeb izmēģināt dziedēt Čikagas klimatā iegūto reimatismu ar tvista palīdzību ...s zālē. Arī atspirdzinājumi bija sadalīti — kamēr amerikāņu bufetčiks neparastos un dažkārt diezgan nemierīgos viesus cienāja ar spēcīgiem dzērieniem, ČLB dāmas rūpējās par ..., melnu kafiju, kuŗa arī šādās reizēs tik lieti der, un biedrības priekšnieks V. Vīksniņš draugus pacienāja ar atskurbinošām tabletēm, lai tie, mājās braucot, nenonāktu ķibelēs un ...zās.

Jāņu vakars bija, kādi jau tie latviešiem parasti mēdz būt, un laikam tie visur noris apmēram vienādi — ar dziedāšanu, pamatīgu maltīti, kuŗas pamatsastāvā Jāņu siers, svaigi pīrāgi un miestiņš. Saprotams, netrūka arī ...du ekstrēmistu, kas naktī gāja ezerā peldēties — ar visām drēbēm, laikam, lai nesasaldētos, — un tādu, kas par varēm centās izmēģināt spēkus grieķu romiešu cīņā vai boksā. Šoreiz viņu vidū, kā jau progresīvā atomlaikmeta sabiedrībā, netrūka allaž aktīvas dāmas, bet kas tad par to? Jāņu sārta dūmi, vasaras tumsa un migla no ezera līča aizsedza visu ar romantisku aizkaru, cauri kuŗam varēja redzēt tikai dziestošus ugunskurus un draugu grupas. Draugi, kas ilgi nebija tikušies, kaut no no viena pagasta, un kas sarunās un domās aizklīda atpakaļ tālu, tālu. Pie citiem ugunskuriem un latviešu ļaudīm, pāri tumšiem siliem, plašām jūŗām un — citu uzceltiem naida vaļņiem.

Karavīrs nekad nav domājis tikai par sevi. To nesen pierādīja DV Čikagas apvienība, kuŗas priekšnieks Uldis Vītols Latviešu skolas izlaiduma aktā skolai dāvāja 4 bērnu žurnāla Mazputniņš gada abonementus. Ticu, ka šim piemēram sekos citi — būs labi Mazputniņam, bērnam, kurš saņems žurnālu, un arī pašam dāvātājam — apmierināta sirdsapziņa, jo dot ir allaž vieglāk kā prasīt jeb ņemt. DV visur šinī ziņā gājuši priekšgalā. Tā p. p. Jaunatnes svētku šaušanas sacensībām DV centrālā valde dāvājusi vērtīgu balvu — binokli, bez tam DV dāvājuši vēl citas vērtīgas balvas, kuŗas iegūs veiksmīgākie šāvēji. Šaušanas kopu vada Aivars Osis, bet šoreiz, sacensībās, viņam daudzi palīgi.

Māc. Gustavs Straumanis 24. jūnijā Jāņu draudzes dievnamā salaulāja Ievu Bērziņu un Olģertu Pūri. Jaunais pāris dodas kāzu ceļojumā, pēc kuŗa apmetīsies uz dzīvi saulainajā Kalifornijā.

Māc. P. Ķirsons aizvadīto svētdienu devās uz St. Louis, Missouri pavalstī, lai sniegtu garīgu atspirdzinājumu turienes nelielajai latviešu saimei. St. Louisas ev. - lut. draudzes kopu jau ilgus gadus vada Dr. V. Lesnieks.

Latviešu meitene, kas aktīvi pārstāvēja savu skolu

Kolumbus, Ohio. Katru gadu Amerikāņu Leģiona palīgorganizācijas rīko vidusskolēniem — zēniem un meitenēm atsevišķi — vienas nedēļas nometni, kuŗā viss laiks tiek veltīts praktiskai iepazīstināšanai ar valsts pārvaldes orgānu radīšanu un darbību. Katra grupa tiek sadalīta divi partijās — federālistos un nacionālistos. Katrai no šīm partijām ir dota iespēja vēlēšanu ceļā iegūt visus amatus savā pavalstī, kas ir paredzēti pavalsts satversmē, šinī gadījumā Ohio pavalstī. Savu mērķu sasniegšanai katra partija, katrs kandidāts var deklarēt savus uzskatus, uzstādīt vēlēšanu lozungus, it kā tas viss notiktu reāli. No sava vidus partijas uzstāda kandidātus un balso par tiem. Ievēlētie kandidāti tiek ievesti amatos, ko izdara saskaņā ar satversmes noteikumiem īstas amata personas. Par visām šīm izdarībām interesējas vietējā prese, intervē ievēlētās personas, apraksta katru izdarību un publicē laikrakstos. Kandidātus uz nometni katra vidusskola izvēlē no labākiem skolēniem. No Ohio pavalsts šogad nometnē piedalījās 1.100 meiteņu. Kolumbus North vidusskolu šokad pārstāvēja viena no latviešu meitenēm — 16 gadus vecā Ilze Švanks. Pavisam skolu pārstāvēja pieci zēni un piecas meitenes no 1.800 skolēniem. Ilze Švanks bija vienīgā no savas vidusskolas, kas bija ievēlēta amatā par tautas pārstāvi un darbojās par finanču komitejas priekšsēdi un ņēma aktīvu darbību pretkomūnisma apkaŗošanā. Par to viņa guva lielu piekrišanu no pārējām dalībniecēm un amerikāņu preses.

-is.

Jauniešu tautisko deju kopas kopj latviešu tradicijas.

ŅUJORKA

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu biedrības rīkotajā Līgo vakarā 23. jūnijā Jorkvilles telpās bija pulcējušies ap 120 viesu, kas pie līgo dziesmām un dejas pavadīja jautru vakaru. Dejas spēlēja pašu orķestris Piltenes Prāģeri, kas šoreiz bija papildināts ar bundzinieku. Viesus sagaidīja Jāņu tēvs ar alu un Jāņu māte ar sieru. Zāle bija dekorēta ar zaļumiem, bet dāmas bija parūpējušās par vainagiem.

Biedrības sapulce notiks piektdien, 20. jūlijā, Jorkvilles telpās. Šogad radušies 8 goda biedri, kam vairs maksas nebūs kārtojamas. Pa vasaru biedrības sanāksmes būs piektdienās, sakarā ar to, ka sestdienās telpas ir slēgtas.

● Ņujorkas latviešu bankas iniciātors J. Gaigulis uzsācis parakstu vākšanu no DV organizāciju biedriem, lai banka rudenī varētu uzsākt darbību. Pēc Ņujorkas pavalsts noteikumiem, lai varētu atvērt pie kādas organizācijas kreditsabiedrību, vajadzīgs šīs organizācijas 100 biedru atbalsts. Ņujorkas DV apvienības biedru skaits ir ap 200.

● Latviešu humānitāro zinātņu asociācijas „Raksti" II grāmata iznāks pēc dažām nedēļām. To paredzēts iespiest 1000 eksemplāros.

● Pazīstamā koncertu rīkotāja Magda Stotta uzņēmusies V. Saduta ceļoūumu biroja pārstāvniecību Šis birojs izkārto ceļojumus uz Eiropu un citiem kontinentiem, kā arī uz kaimiņu valstīm, vai ceļojumus ASV robežās. Izkārto kā grupu, tā individuālos ceļojumus.

● Pēdējo nedēļu nelūgti ciemiņi apmeklējuši dzīvokļus arī tādos Ņujorkas rajonos, ko parasti uzskata par labākajiem un kur līdz šim garnadži baidījušies iet. Manhatenā kādas dzīvokļu mājas trešajā stāvā, latvieša dzīvoklī, dienas laikā pa logu no ugunsdzēsēju kāpnēm iekāpis nelūgts ciemiņš. Dzīvokļa saimniece bijusi otrā istabā un „ciemiņu" aizbaidījusi. Tai pašā naktī šinī mājā pirmajā stāvā no sētas puses iekāpuši līdzīgi ciemiņi, izvandījuši kumodes un skapjus, bet līdz paņēmuši tikai divus radio aparātus.

V. Irbe.

KOLUMBUS, OHIO

● Kolumbus un apkārtnes latvieši šogad svinēja līgo svētkus 23. jūnijā Flint parkā. Apmeklētāju skaits bija apmēram 150, kas ir samērā liels, jo Kolumbus pilsētā un apkārtnē kopā dzīvo apmēram 260 tautiešu. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, šogad apmeklētāju skaits vairākumā bija jaunatne, kas ņēma visaktīvāko dalību tautiskās rotaļās, līgo dziesmās un tautas deju priekšnesumos. Patīkami bija noskatīties visās izdarībās. Par sarīkojuma labo izdošanos pateicība pienākas Kolumbus un apkārtnes latviešu biedrības valdes locekļiem M. Rubenim, J. Osim, M. Bērziņai, E. Demutam, R. Viļumam, G. Bergholcam un D. Grauzei.

-is

MINEAPOLE

● Dvīņu pilsētu latviešu organizācijas 14. jūnijā aizvesto pieminai rīkoja draudzes nama lielajā zālē piemiņas aktu. Dievkalpojumu vadīja draudzes māc. P. Langins. Pēc dievkalpojuma runāja DV apvienības pr-ks N. Rasiņš. Rakstnieks A. Rupainis nolasīja referātu „Latviešu tautas genosids". Aktu kuplināja klavieŗu solo, ko izpildīja Guna Kalmīte un Juris Krafts. Vijoles solo atskaņoja Andrejs Vape, pie klavierēm pavadot G. Kalmītei. Aktu noslēdza DV vīru dubultkvartets Latvis nodziedātās dziesmas.

K-ts.

BURLINGAMA, KAL.

Kārtējais dievkalpojums Church of the Good Shepherd, Burlingame Ave 301, māc. G. Kņess - Kņezinskis vadībā notiks sestdien, š. g. 14. jūlijā, plkst. 7 vakarā.

ROČESTRA, N. Y.

● Vietējo vidusskolu šogad beidz Roberts Ozols, kas studēs ķīmiju Ročestras universitātē. Par teicamām sekmēm viņam piešķirta Ņujorkas valsts un Genesee sabiedrības stipendijas, kopsummā $ 1.070,- gadā, četru gadu studijām. Māris Zīrāks studēs inženierzinības General Motors institūtā, bet Didzis Vilks — mākslu (Fine Arts & Design) Ročestras Technoloģijas institūtā.

● Cand math. R. Ozols devies 3 nedēļu apciemojumā pie saviem vecākiem Berchtesgādenā, Vācijā.

GRAND RAPIDI, MIČ.

● Amerikas latviešu palīdzības fonda pārstāvis H. Ritums Grand Rapidos lūdz aizrādīt, ka pieteikšanās uz iestāšanos fondā grupveidīgi noslēgsies š. g. 1. jūlijā, kādēļ eventuālie pieteikumi izdarāmi pēc iespējas drīz. Fonda pārstāvja adrese: 1353 Crosby St., N. W. Tālr. RI 20895.

● Mičigenas universitāti Ann Arborā beigusi un mastera gradu valodās ieguvusi Edīte Zirnīte, turpat bakalaura gradu zobu higienā — Alma Andersone un bakalaura gradu inženierzinātnēs — Imants Golts, bet ķīmijā — Edvīns Vedējs. Mičigenas valsts universitātē Lansingā bakalaura gradus ieguvuši: civilinženieŗu zinātnēs — Vilis Barevics, tirdzniecības administrācijā — Maija Grava, pārtikas sadalē — Ansis Ābele, tirdzniecībā — Egīls Lesingers (Grand Hevena), bet sieviešu skolotāju koledžā Mt. Plesentā — Ruta Kazaka (Grinville).

● Oskars Ritums, kas pirms pāris gadiem beidza Mičigenas universitāti Ann Arborā bibliotēku zinībās un atgriezās no kaŗa dienesta ASV armijā, saistījies darbā minētā universitātē par nodaļas vadītāju.

● Grandrapidieši Jāņus nolīgoja 23. jūnija vakarā agr. V. Pogas saimniecībā pie Loveles, un, kā daudzi izteicās, tas bijis viens no skaistākiem Līgo vakariem, kādi aizvadītajos gados svinēti. Netrūka dziesmu, bija organizēti lieli un mazi ugunskuri un daudzi jautri pāri griezās valšos, polkās un tvistā. Par mūziku gādāja J. Sulaiņa deju kapella, bet atspirdzinājumiem — Latviešu biedrības dāmas. Īsi pirms pusnakts uznāca ražena lietus gāze, kas lika izbeigt priecāšanos un doties uz mašīnām. Svinēšana turpinājās pilsētā.

● Grandrapidietis Imants Golts, beidzot Mičigenas universitāti Ann Arborā un iegūstot bakalaura gradu elektroinženieŗu zinātnēs, piedzīvoja patīkamu un savā ziņā negaidītu pārsteigumu. Proti, klausoties priekšmetus savā fakultātē un liekot pārbaudījumus, viņš mēģināja, tā sakot „šaut divus zaķus reizē", līdztekus mācoties un turot pārbaudījumus matēmatikas fakultātē. Tagad fakultātes vadība tam paziņojusi, ka viņš ieguvis bakalaura gradu arī matēmatikā. Centīgais latviešu jauneklis jau saistījies darbā lielajā Duglasa lidmašīnu sabiedrībā Santa Monikā, Kalifornijā, un jau devies uz jauno dienesta vietu. Šim darbam viņu ieteikuši attiecīgie universitātes mācības spēki.

KALAMAZŪ

● Daira Kalnāja Rietummičigenas universitātē, Kalamazū, 4 gadu kursu nobeigusi 3 gados ar B.A. gradu, iegūstot skolotājas tiesības vācu valodā un vēsturē. Studijas turpinās maģistra grada iegūšanai mūzikā. Viņa ir koŗa „Dziesmu Vairogs" dalībniece, korporācijas Daugaviete saviete un Kappa Delta Pi locekle.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKĀ

1. jūlijā, plkst. 11,30 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. R. Zariņš; plkst. 11-os draudzes lauku īpašumā, māc. O. Gulbis.

Čikagas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

1. jūlijā, plkst. 10-os dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds.

OKLANDE

Oklandes Centrālā ev. - lut. baznīcā, 215 Ridgeway avenijā.

SAKRAMENTO

Sacramento, Sv. Krusta ev. - lut. baznīcā, 45. un H ielā.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1649 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un koŗa L...ginājums plkst. 9.30. Visi laipni aicināti.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI, IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķa 9 istabu dubultķieģeļu māja, 2 vannas istabas, eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $ 17.500,-, iemaksa $ 1.500,-. Atlikums uz jaunām izdevīgām obligācijām.

BLOOR - DOVERCOURT: 8 istabu māja, divas virtuves, moderna apkure, garāža. Kopīgā cena — $ 15.500,-, iemaksa $ 500,-. Atlikums uz izdevīgām obligācijām.

EGLINTON - VICTORIA PARK: Atsevišķs 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs, moderna apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Kopīgā cena — $ 14.900,-, iemaksa $ 1.900,-. Atlikums uz vienu atklātu 6% obligāciju.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

KĀDAS GAN ŠAIS LIETĀS JŪSU DOMAS?

KAD VISS TAS REIZ BEIGSIES? ARĪ „ZEĶU BANKAS" KĀDREIZ JĀIZVĒDINA. MODRĀ BANKAS SARDZE.

(VĒSTULE NO ANGLIJAS)

(A. P.) Jau daudzkārt nācies z.ņot par Anglijas saimniecisko dzīvi traucētājiem faktoriem — ņazdažādiem streikiem, kas paralizē ne vien produkciju, bet katastrofāli ietekmē arī ražojumu eksportu, un uz pēdējā, kā zināms, taču balstās visa saimnieciskās dzīves labklājība. Pēdējie streiki raksturīgi tai ziņā, ka dažu desmitu vai pat vēl mazāk streikotāju dēļ pārtraukt darbu uz īsāku vai garāku laiku bijuši spiesti tūkstošiem citu strādnieku.

Lai runā daži fakti: 55 elektriķu streika dēļ darbs bija jāpārtrauc 20.000 motorrūpniecības strādniekiem, 30 citu dēļ bez darba palika 600 autorūpniec. strādnieki Kovlejā, dažu streikotāju dēļ 1500 pārtrauca darbu Forda uzņēmumā, 10 dēļ Oksfordā bez darba palika 500, 12 savukārt apstādināja darbu simtiem strādnieku kādā kuģu būvētavā u. t. t. Tie visi ir atbaidoši skaitļi, kas liecina par niecīgas minoritātes diktātu, apstādinot ražošanu ne vien mazos uzņēmumos, bet pat lielos rūpniecības koncernos.

Nav noliedzams, ka šinī zemē ir aprindas ,kas šādos streikos ļoti ieinteresētas un tādus inspirē, un diemžēl sekotāju šo sarkano pavedienu audējiem netrūkst. Ir, piem., dažas profesijas, kas ļoti labi atalgotas, bet pēc katras algu revīzijas nekautrējas tūdaļ iesniegt jaunas prasības. Nav tāpēc nekāds brīnums, ka rūpnieki nopietni apsver jautājumu par dažu uzņēmumu slēgšanu. Kas gan par to, ja rezultātā galvenie dietēji būs paši strādnieki. mērķis taču attaisno līdzeklus un jo ļaunāk, jo labāk tiem, kas iziet uz demokratijas izmantošanu. Vai nebūtu laiks kā mazākuma valdītājus, tā arī pārlieku aktīvos prasītājus mazliet iegrožot, varbūt aizstājot tos ar valstiskāk un veselīgāk domājošiem pārstāvjiem un darbiniekiem?

☆

Katra valsts laiku pa laikam izņem no apgrozības savas vecās naudas zīmes, tās apmainot pret jaunām. Pašreiz šādu noiešanu no skatuves piedzīvoja tik ierastās zili - zaļās angļu mārciņas, jo, sākot ar šo mēnesi, tās vairs nav likumīgs maksāšanas līdzeklis. Viņu vērtība gan vēl nav zudusi, jo aizvien vēl tās varēs iemaksāt banku kontos, vai apmainīt valsts centrālbankā, bet tirdzniecībā un citos privātos darījumos neviens to vairs pretim neņems. Interesanti atzīmēt, ka vēl dienu pirms apmaiņas termiņa notecēšanas apgrozībā atradās turpat pie 80 milj. mārciņu zīmju un kaut arī pēdējā dienā mainītāju pieplūdums bija liels, vairāk desmit milj. veco mārciņu tomēr skaitās pazuduši. Šķiet, ka lielu daļu no tā valsts kase varēs ieskaitīt tīrās peļņas kontā, jo banku vīri domā, ka liela daļa no tā gājusi zudumā kaŗa laika uzlidojumos, sadegot.

Naudas apmaiņas procedūrā atzīmējamas dažas amizantas ainas, kādas nācies piedzīvot darbiniekiem pie kases lodziņiem. Kāds no viņiem, piem., žēlojās, ka mainot un pārskaitot daudzās „zeķu bankās" noguldītās naudas zīmes, dabūjis galvas sāpes, jo visas bijušas piesātinātas ar naftalīnu vai citām zālēm, lai kodes nemaitātu. Citam gadījies skaitīt tādas, kas bijušas parfimētas. Kādā Lesteras bankā savukārt darbinieki bijuši lieciniekі lielas aizmāršības rekordam: pāris dienas pēc termiņa bankā visai uztraucies iesteidzies kāds klients un no divi somām izbēris uz galda 11.000 mārciņas, paskaidrodams, ka pilnīgi piemirsis, ka šāda nauda viņam vispār ir. To atradis, kad saiņojis mantas, lai pārvilktos uz jaunu dzīvokli . . .

Padomājiet, vai arī jums „zeķē" blakus dolaram nav kur aizķērusies kāda mārciņa, bet pirms to nesiet uz banku, labi izvēdiniet. Ja tomēr esiet par kautrīgu traucēt bankas ierēdņus, noziedojiet to kādam labdarīgam mērķim. Arī šinī zemē daudzas organizācijas pēdējā laikā saņēmušas anonīmus veco naudas zīmju sūtījumus — kāds neredzīgo institūts savā pasta kastītē atradis pat veselas 50.

☆

Vēl dažus vārdus par lietām, kam sakars ar naudas iestādēm resp. bankām. Kā zināms, centrālo vietu šinī zemē ieņem Bank of England, bet, šķiet, nebūs daudz to, kas zinās, ka šis iestādes apsardzībai vēl vienmēr spēkā tā pati apsardzības kārtība, kas ievesta 1780. g., kad bankas lauksardzi uzņēmās virsnieks, seržants, kaprālis, bundzinieks un 12 zemākie apsardzes vīri. Visi viņi, izņemot virsnieku, saņem mazu atalgojumu, bet, saskaņā ar vecu tradiciju, virsniekam naudas vietā izsniedz pusdienas un piedevām arī labu padzērienu — vīnu.

Nesen parlamentā pacēlās balsis, ka šo savu laiku pārdzīvojušo bankas lauksardzi vajadzētu likvidēt, jo gada laikā ar to ietaupītos 114.000 tagad veltīgi izšķiestas darba stundas. Senās kārtības aizstāvji turpretim norādīja, ka šai apsardzei izdoto valsts līdzekļu tiesa ir ļoti niecīga un tas pats mazums tomēr esot izdots lietderīgi, jo pavairojot bankas drošību. Deputātiem paskaidrots, ka kopš sardzes dienesta ievešanas bankai neviens nav uzdrošinājies uzbrukt nedz arī tajā ielauzties.

Domāju, ka deputātu kungiem vajadzētu ar sardzes likvidāciju paciesties vismaz līdz 1975. gadam, jo pēc kāda profesora aprēķina angļu mārciņa, kas pašreiz esot vērta tikai 4 šiliņus (salīdzinot ar 1900. g. vērtību), 1975. g. būšot vērta vairs tikai 1 peniņu, jo mārciņa no sava „svara" ik gadus zaudējot 5 proc. Protams, ka makulatūras sargāšanai sardzi jau vairs nevajadzēs un vīrus tad varēs pensionēt. Žēl būs tikai sardzes virsnieka, kas par savu maltīti tad būs spiests gādāt pats.

DRAUDZĪBAS SAITES KĻŪST VĒL CIEŠĀKAS

LATVIEŠU - IGAUŅU DRAUDZĪBAS MANIFESTĀCIJA BRADFORDĀ, ANGLIJĀ.

(A. P.) Savā laikā ziņoju par iecerēto kopīgo Baltijas valstu sadraudzības sarīkojumu Bradfordā, kas laika tecējumā pārvērtās tikai par latviešu - igauņu draudzības manifestāciju, jo mūsu dienvidus kaimiņi - lietuvieši šī sarīkojuma priekšdarbos nepiedalījās.

Liktenis vēlējis, ka Bradfordā dzīvojošo latviešu un igauņu trimdinieku vadošo organizāciju mītnes atrodas kaimiņos, tāpēc ne vienu vien reizi krustojušās mūsu gaitas. Notikušais sarīkojums šīs draudzības saites paplašināja un padziļināja, un mums bija izdevība iemest skatu arī mūsu ziemeļu kaimiņu gara mantu krātuvēs un viņu kultūras apcirknos. Garā priekšnesumu virknē sākuma posms bija veltīts dziesmām, bet noslēguma daļa — tautas dejām. No mūsu puses dziesmu „kaŗā" piedalījās Bradfordas vīru koris Daugava un jauktais koris, abi diriģenta H. Stalaža vadībā.

No igauņu puses savukārt sarīkojumā piedalījās jauktais koris Kungla diriģenta E. Luuka vadībā un vīru koris Koit ar E. Ottanu kā diriģentu. Vārds bija dots arī viņu operas kādreizējiem solistiem J. Villardam un viņa dzīvesbiedrei E. Villardei. Ar tautas deju priekšnesumiem piedalījās latviešu tautas deju kopa Sakta un igauņu kopa Kalev. Pirmo sekmīgi vada Kārlis Uskalis, bet otro — Lija Leppika. Par īstu šedevru izvērtās programmas noslēgums ar abu ansambļu kopīgo uzstāšanos — vispirms mūsu Sudmaliņās, pēc tam igauņu polkā, kas noslēdzās dejotāju pāriem apmainoties sirsnīgiem draudzības skūpstiem. Kā gan vēl labāk lai būtu noslēgusies lielās draudzības manifestācijas plašā priekšnesumu daļa? Jo svinīgs bija arī brīdis, kad jauniešu goda sardzes pavadīti, skatuves priekšā novietojās karognesēji ar mūsu un igauņu nacionāliem karogiem un angļu zilbaltsarkano, un kad koŗi spēcīgi un sajūsmas pilni nodziedāja visu triju valstu nacionālās himnas.

Aizvadītais sarīkojums jāpieskaita pie izcilākiem notikumiem ne vien Bradfordas, bet gan visas Anglijas kultūrālā dzīvē, jo pēc sava satura un mērķa bija pirmais šāda veida sarīkojums pēc kopīgi trimdā pavadītiem 15 gadiem, un tiešām jābrīnās, ka ideja par tā sarīkošanu radusies tik vēlu. Sirsnīgās draudzības izpausmes lielie panākumi liek cerēt, ka nākotnē tiksimies biežāk.

Lai tā notiktos!

Jaunatnes svētku dalībniekus sveic

VALTERA ZIEDIŅA SPIESTUVE
GREENWOOD PRINTERS
Mūsu jaunatnes izdevumu — Mazputniņš un Jaunā Gaita — iespiedēji.
218 Greenwood Ave., Toronto 8, Canada. Tālrunis 465-8646.

LATVIEŠU JAUNATNES LIELAJOS SVĒTKOS SVEIC
BALTIC MOVERS
Toronto. Tālr. LE 4-1403.

MAYFAIR OFFSET PLATEMAKING LTD.
ALBERTS LIEPIŅŠ.
30 BERRYMAN ST., TORONTO, ONT. TĀLR. 925-3481.

LATVIEŠU SKAUTU ĒRKŠĶAINĀS GAITAS ANGLIJĀ

(VĒSTULE NO ANGLIJAS)

(A. P.) Šī laikraksta slejās daudzkārt nācies lasīt plašākas apceres par latviešu skautu gaitām Kanadā, jo saimes kupluma dēļ viņiem iespējams iespaidīgi un svinīgi atzīmēt ne vien visas skautu kustības svarīgākās piemiņas dienas, bet jo kuplā skaitā piedalīties dažādās nometnēs. Ne tik ideāli apstākļi skautu darbībai pastāv Anglijā. Ja 1948. gadā šai zemē bija ap 200 latviešu skautu, tad tagad šis skaits sarucis uz 45, galvenā kārtā tālākas emigrācijas dēļ. Arī jaunu locekļu pieplūdums organizācijai ļoti niecīgs, un pamazām interese mazinās arī vecākos šīs organizācijas dalībniekos.

„Lielākā nelaime ir tā, ka esam izkaisīti pa visu Angliju, un lielo distanču, kā arī laika un līdzekļu trūkuma dēļ kopā varam sanākt tikai reti," stāsta latviešu skautu Anglijas jendas vadītājs E. Asmanis. „Jauni zēni latviešu skautos vairs neiestājas divu iemeslu. — latviešu valodas trūkuma dēļ, jo vadītāji (vecie) nav spējīgi nodarbības veikt latviešu un angļu valodā. Lai zēniem stāstītais un rādītais paliktu atmiņā, šis tas jāpieraksta, bet ar to iet pagrūti. Otrs iemesls ir — draugu trūkums, jo, lai sekmīgi izvestu skautu nodarbības, ir nepieciešami vismaz 5 viena vecuma zēni, bet kur mums ir zēni, to ir tikai viens, divi, labākā gadījumā trīs. Bradfordā, piem., ir tikai 2 skauti un 2 mazskauti. Kopā strādāt nevar, jo vecuma intereses to nepielaiž, bet kā gan lai izved rotaļas un sacensības ar vienu vai diviem zēniem? Zēni paliek zēni — sausa runāšana un stāstīšana ātri apnīk. Pieredze rāda, ka, piem., mazskautiem (no 8—12 gadiem) ar stāstīšanu un rādīšanu morzes ābeci iemāca ar grūtībām, bet ļoti viegli tas padodas rotaļas veidā. Tā nu sanāk, ka zēni, kas izvēlās skautošanu, iestājas angļu vienībās, jo tur ir draugi - skolas biedri u.t.t. Vēl kopā turas tikai vecie, kas jau skautojuši Latvijā vai Vācijā, tātad vecskauti un vadītāji.

Katru gadu maijā mēs sanākam kopā savā tradicionālā nometņošanas vietā, kas atrodas privātīpašumā, kādā mežainā gravā. Šajā vietā regulāri nometņojam jau kopš 1954. g. un vienmēr esam aicinājuši piedalīties arī citu vienību vecskautus un skautus, bet tikai reti kāds atradis laiku tajā piedalīties. No pieredzes zinu, ka apstākļu nezinātājs iedomājas mūsu mazās nometnes ar plīvojošiem karogiem, ceremonijām, runām un citām izdarībām. Jā, tā tas kādreiz bija, bet reiz arī bija brīvā Latvija. Atceros kādu nometni, kur bijām 18 dalībnieku, tajā bija ieradušies daži gaidīti viesi. Cik nepatīkami pārsteigti viņi bija, neredzot goda vārtus, torņus un tiltus. Kāds kungs man pat jautāja: „Un šo jūs saucat par skautu nometni??" Kā lai nu katram izskaidro, ka mūsu rīcībā ir tikai dažas stundas un ka bez atļaujas pat mazu zariņu nedrīkst nogriezt? Bet tā jau nav, ka mēs, vecie, nometnēs neko nedarām. O nē! Parasti, ja nav jauno, kam ko rādīt, stāstīt un mācīt, atsvaidzinām savas zināšanas. Nesen notikušā nometnē bijām pieci latvieši un mūsu lielais ugunskurs pievilināja arī dažus angļu zēnus. Nodarbības visumā izdevās labi, vienīgi mālos ceptai vistai vieni sāni bija mazliet „cietuši" no lielā karstuma. Tā vien liekas, ka labākos laika apstākļos, (šoreiz laiks bija ļoti vēss) citugad satiksimies kuplākā skaitā. Šovasar nometne vēl paredzēta Ročdālē, jo no turienes atkal viens zēns ar vecākiem izceļo uz Kanadu, un pirms tam vietējais vienību prks vēlās, lai zēns šeit noliktu latviešu skauta solījumu."

Tādas īsumā ir latviešu skautu pašreizējās dzīves un darba gaitas Anglijā. Skaitliski sarukušā saime gan vairs nespēj uzrādīt tādu aktīvitāti kā to spēj latviešu skauti citās zemēs, bet entuziasms viņos nav zudis, un prātā nāk kāds teiciens, kas populārs vecāko skautu saimē — „Reiz skauts — aizvien skauts".

Marku krājējam

SARKANĀS PROPAGANDAS SŪTĪJUMI SAV. VALSTĪS

Sav. Valstu pasta departaments vēl cer, ka komūnistu propagandas sūtījumu aizliegums senātā netiks pieņemts. Aizlieguma pieprasītāji to parasti motivējot ar 3 nepareizi iztulkotiem un neizprastiem iemesliem.

1. Sarkano propagandu Sav. Valstu pasts piegādājot par brīvu — piegādi samaksājot Sav. Valstu pasts.

2. Propagandas sūtījumi palielinājušies kopš 1961. g. 17. marta, kad prezidents Kenedijs atcēlis 13 gadus pastāvošo „pārtveršanas" kārtību.

3. Šī „pārtveršanas" kārtība sekmīgi aizturējusi propagandu Trūmena un Eizenhauera laikā. Sav. Valstu pasts par šiem pamatojumiem paskaidro:

1. Sarkano propagandu piegādā par velti. Sav. Valstis patiesībā pelna, jo tās pēdējā gadā izsūtījušas uz 8 „sarkanām" valstīm 2,5 miljoņu mārciņu pasta, bet pēdējās iesūtījušas Sav. Valstīs izdalīšanai tikai 1,6 miljonu mārciņu. Tā sarkanie izdala daudz vairāk Sav. Valstu pasta nekā Sav. Valstis izdala sarkano valstu pastu.

2. Sarkanās propagandas sūtījumi pēdējā gadā nav pieauguši, bet gan samazinājušies.

3. Vecā „pārtveršanas" kārtība nav bijusi lietderīga un to Nacionālās drošības komiteja Eizenhauera laikā ieteikusi atcelt.

Pasts norāda vēl uz sekojošo: 1. Aizliegums varot atsaukties uz starptautiskiem līgumiem par Sav. Valstu sūtījumiem uz komūnistu valstīm. Valdība gribot uzturēt brīvu satiksmi no šejienes ar draugiem un radiem tajās zemēs un arī paplašināt pastāvošo „kultūras apmaiņas" paktu. 2. Esot neiespējami stingri noteikt, kad sūtījums ir propaganda un kad nē. 3. Aizliegums varot būt pretrunā ar Sav. Valstu konstitūciju. Tāpat pēdējā laikā presē parādījušies norādījumi par lielo kontrolieŗu skaitu, kāds būtu vajadzīgs šādai pasta „iztīrīšanai" no propagandas sūtījumiem.

Mēs, šo propagandas sūtījumu saņēmēji, gan zinām, ka 1. kopš prezidenta Eizenhauera rīkojuma par šo sūtījumu neaizturēšanu mums piesūtītie sūtījumi nesamērīgi pieauguši. 2. šie sūtījumi nav vairs nekādi propagandas izdevumi, bet gan personīgi ķengāšanas un viltus apvainojumi, un 3. mūsu sūtījumi bez kāda propagandas rakstura, piem., filatelijas izdevumi, tiek Padomijā konfiscēti, kaut arī sūtīti kā ierakstīti sūtījumi, un Sav. Valstu pasts šādu rīcību akceptē.

VAI PAD SAVIENĪBA IZDOS PASTMARKU CĒSU APRIŅĶA (WENDEN) PIRMĀS PASTMARKAS 100 GADU ATZĪMEI?

ASV laikraksta New York Herald Tribune filatelijas nodaļas redaktors A. Kehr, kas plaši pazīstams ar savu pretdarbību komūnismam, apskata paredzamos notikumus filatelijas laukā 1962. gadā un norāda, ka šogad Antigua, Kosta Rika, Hongkonga, Itālija, Nikaragva un Wenden (Cēsis) varēšot atzīmēt savas pirmās pastmarkas 100 gadus.

Šeit gan jānorāda, ka, ja Skota un Zumsteina katalogi pirmai Wenden markai izdošanas gadu uzrāda 1862., tad jau Gibbona katalogs to uzrāda 1863. Arī filatelijas presē atrodam norādījumu uz 1863. gadu. Tā „American Philatelist" (American Philatelic Society izdevums) 1959. g. oktobrī rakstā „Pioneers of the Post. The Teutonic Order of Knights", E. F. Hurt, izdošanas gads minēts 1863., un Krievijas filatelijas biedrības Sav. Valstīs izdevumā „Rossica" 1960. g. Nr. 58. A. Rosselevicha rakstā „Wenden County Post" šīs Wenden pirmās markas izdošanas datums jau atzīmēts noteiktāk — 1863. gada 1. janvāris.

Tālāk savā apskatā A. Kehr atzīmē: „Wenden pazīstama arī kā Livonija un ir bijusi Krievijas imperijas province tanī Baltijas daļā, kur vēlāk pēc 1. pasaules kaŗa tapa Latvija un Igaunija, kurās Padomija iebruka un okupēja kopš. 2. pasaules kaŗa. Padomija, kas plaši pazīstama ar savu pastmarku izdevumu milzīgo skaitu, droši vien izdos pastmarku 100 gadu atzīmei, lai gan Wenden sen vairs nav atsevišķa pasta administrācija."

1956. gadā pad. Latvijā izdota pastkarte - atklātne ar Cēsu pilsdrupām attēlā un labā pusē izzīmētu vairodziņu ar ierakstu „Cēsis" un gada skaitli „750". Atklātnes skats ir A. Jēgera foto ,to izdevusi Latvijas Valsts izdevniecība Rīgā, red. V. Kovalevs, pasūt. 8. X 56., iespiesta Paraugtipografijā Rīgā, cena — 15 kap.

Jānorāda, ka trimdas latviešu filatelistu organizācijas arī paredzējušas šogad izdot piemiņas — propagandas marku Wenden pirmās markas 100 gadu atzīmei. Ir parādījušās ziņas, ka šādu marku izdošanai sagatavošanas darbus veic filatelistu kopa pie Latviešu biedrības Čikagā, Latviešu filatelistu apvienība ar valdi Montreālā, un tāds nodoms bija arī Latviešu filatelistu klubam Toronto.

Tallinas - Afrikas līnija

Padomju valdība nodibinājusi jaunu kuģniecības līniju, kas savienos Tallinu ar Konakriju Gvinejā, Rietumafrikā. No Pad. Savienības uz turieni pārvadās ostu ierīkošanai vajadzīgos celtņus un citas mašīnas. „Igaunijas valsts kuģniecība" Austrumvācijā iegādājusies jaunu kuģi „Rakvere". Kuģa kapteinis ir krievs Beloborodovs, jo igauņus par kapteiņiem neieceļ.

JAUNATNES SVĒTKU ZĪMĒ

AKOTIŅA FEĻETONS PAR LAIKMETĪGU TEMATU

Pašlaik modē došanās uz Jaunatnes svētkiem Čikagā. Arī mans vecais draugs Emīls Purasesks grasās braukt.

„Uzziņāju, ka Jaunatnes svētki nebūt nav jauniešiem vien," priecīgs stāstīja Emīls, kad satiku to bulvārī zem liepām. „Tur gaidīt gaida arī cilvēkus, kas jau, kā jaunieši dažkārt saka, esot „pāri kalna kuprim".

„Kas tad tevi tur tā vilktin velk?"

„Čikagas piecīši. Ļaudis runā, ka tie esot brīžam septiņi, brīžam trīs vai četri, bet nekad — pieci. Gribu izskaitīt. Drusku gan baidos no programmas . . ."

„Kā tad tā?"

„Tā saucas — Mēs beidzam jokoties. Secinu, ka viņi kļūs nopietni, un atceroties nostāstus, kas Čikaga par pilsētu, nezinu, cik tālu viņi ies ar šo nopietnību — vai līdz dunčiem jeb tikai revolveŗiem . . . "

„Emīl, nosaukums domāts, lai norādītu publikai, ka šī ir pēdējā izrāde . . ."

„Vēl labāks iemesls braukt! Tad katrā ziņā man jāredz iepazīšanās vakars „To skaidro ūden' nejauciet". Iedomājos, ka svētku rīkotāji būs padomājuši par visādiem pārsteigumiem, teiksim ielaiduši peldbaseinā pāris vecāku roņu. Kas par joku, ja gudrie dzīvnieki, vērojot omulību visapkārt, uz vakara beigām izbāž galvas no ūdens un kanū laiviņas vadītājam, kas ūdens ceļā pievedīšot atspirdzinājumus, pieprasa kausu Šlica alus?"

„Vai tur vēl būs kas interesants?"

„Viss, draugs, in viss! Nebūtu pārsteigts, ja politiskā paneļa vadītāji būtu kā atrakciju aicinājuši biedru Ņikitu, kas nopietnās pārrunās ienestu jautrāku noti, dauzot katedru ar kurpi un sakot runu par zirga gaļas garšīgumu. Protams, gribu redzēt arī gleznu izstādi."

„Kāpēc tad to?"

„Man ļoti patika vāka zīmējums, kuŗu tēva grāmatai bija gleznojusi Jāņa Krēsliņa toreiz piecus gadus vecā meitiņa. Gribu redzēt, vai kāds viņu var pārspēt. Ir gan daudz dižu mākslinieku pasaulē pašlaik — reiz mūzejā redzēju tējas katliņu ar trim piemontētām kājām. Nosaukums skulptūrai bija „Mūžība" un to godalgoja ar 3.000 dolaru lielu balvu. Cik dziļi žūrija bija izpratusi šo mākslas sasniegumu — tējas katliņi tiešām ir mūžīgi, it sevišķi Sibirijā, kur karsta tēja tik vajadzīga."

„Kā ar sportu un šachu?"

„Jāredz, katrā ziņā! Reiz pats biju meistars abrocīgā raušanā un gumijas stiepšanā, bet šeit šie populārie sporta veidi nav reprezentēti. Toties Jaunatnes svētkos bumbos, skries, lēks, šaus, peldēs. Gribu pamēģināt nodarboties arī ar kokteiļu nogaršošanas sportu — PAKLAU 4. numurā var atrast šīs nozares stadionu adreses."

„Labi iekārtots, varbūt pievienojos tev un tad abi varēsim uzdziedāt „Mēs esam pelikāni" . . ."

„Bet kā nokļūt uz Jaunatnes svētkiem?"

„Prasi kā nezinātu — kājām, ar vella pēdu, ar automobili, peldus, ar kuģi, džeta lidmašīnu, vai kā torontieši — ar speciālu vilcienu . . . "

„Ak tu manu tētīt, trūkst tikai suņu pajūgu, kamieļu, zemūdeņu, balonu . . . "

„Nesaki nekā — aizbrauksi — redzēsi! Latviešu tagad visās pasaules valstīs, ko var zināt, vai kāds Indijā dzīvotājs latvietis no drauga - maharadžas neaizņemas ziloni, lai dotos uz svētkiem. Bet nu man jāskrien, neesmu taču aizsūtījis vēstuli, lai šie rezervē biļetes visiem sarīkojumiem, to būšot ne mazāk kā 35 . . . "

Tā ar draugu Emīlu Purasesku. Bet kā ar jums, mīļie lasītāji? Vai viss jau kārtībā? Katrā ziņā, kad iebrauksiet Čikagā, neaizmirstiet parunāties ar mani, jo visos 35 sarīkojumos klāt būs arī jūsu Žanis Akotiņš.

lija, Nikaragva un Wenden (Cēsis) varēšot atzīmēt savas pirmās pastmarkas 100 gadus.

Šeit gan jānorāda, ka, ja Skota un Zumsteina katalogi pirmai Wenden markai izdošanas gadu uzrāda 1862., tad jau Gibbona katalogs to uzrāda 1863. Arī filatelijas presē atrodam norādījumu uz 1863. gadu. Tā „American Philatelist" (American Philatelic Society izdevums) 1959. g. oktobrī rakstā „Pioneers of the Post. The Teutonic Order of Knights", E. F. Hurt, izdošanas gads minēts 1863., un Krievijas filatelijas biedrības Sav. Valstīs izdevumā „Rossica" 1960. g. Nr. 58. A. Rosselevicha rakstā „Wenden County Post" šīs Wenden pirmās markas izdošanas datums jau atzīmēts noteiktāk — 1863. gada 1. janvāris.

Tālāk savā apskatā A. Kehr atzīmē: „Wenden pazīstama arī kā Livonija un ir bijusi Krievijas imperijas province tanī Baltijas daļā, kur vēlāk pēc 1. pasaules kaŗa tapa Latvija un Igaunija, kurās Padomija iebruka un okupēja kopš. 2. pasaules kaŗa. Padomija, kas plaši pazīstama ar savu pastmarku izdevumu milzīgo skaitu, droši vien izdos pastmarku 100 gadu atzīmei, lai gan Wenden sen vairs nav atsevišķa pasta administrācija."

1956. gadā pad. Latvijā izdota pastkarte - atklātne ar Cēsu pilsdrupām attēlā un labā pusē izzīmētu vairodziņu ar ierakstu „Cēsis" un gada skaitli „750". Atklātnes skats ir A. Jēgera foto ,to izdevusi Latvijas Valsts izdevniecība Rīgā, red. V. Kovalevs, pasūt. 8. X 56., iespiesta Paraugtipografijā Rīgā, cena — 15 kap.

Jānorāda, ka trimdas latviešu filatelistu organizācijas arī paredzējušas šogad izdot piemiņas — propagandas marku Wenden pirmās markas 100 gadu atzīmei. Ir parādījušās ziņas, ka šādu marku izdošanai sagatavošanas darbus veic filatelistu kopa pie Latviešu biedrības Čikagā, Latviešu filatelistu apvienība ar valdi Montreālā, un tāds nodoms bija arī Latviešu filatelistu klubam Toronto.

Tallinas - Afrikas līnija

Padomju valdība nodibinājusi jaunu kuģniecības līniju, kas savienos Tallinu ar Konakriju Gvinejā, Rietumafrikā. No Pad. Savienības uz turieni pārvadās ostu ierīkošanai vajadzīgos celtņus un citas mašīnas. „Igaunijas valsts kuģniecība" Austrumvācijā iegādājusies jaunu kuģi „Rakvere". Kuģa kapteinis ir krievs Beloborodovs, jo igauņus par kapteiņiem neieceļ.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B.
Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Iesvētībām krāšņas ziedu un latvisku dāvanu veltes.
LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas, tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.
LOTUS

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus lekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

KRĀSOTĀJS
Zema cena — augsta kvalitāte.
CL 5-6451

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-679?

DENIS F. O'LEARY B. A.
ADVOKĀTS UN NOTĀRS.
THE PROFESSIONAL ARTS BLDG.
155 JAMES ST., S., HAMILTON, ONT. TEL. JA 8-6781.

Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

DĀMU FRIZIERSALONS VENTA'
3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),
Tel. LE 6-9544, Toronto.

VENUS
PUĶU VEIKALS
• Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
• Latviešu keramika.
• Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅŠ

WEST TORONTO T. V. RENTALS
Izīrē televīzijas aparātus kopš 1954. gada.
• LIELĀ IZVĒLĒ LIETOTI T. V. APARĀTI. •
T. V. un RADIO labošana.
924 College St., Toronto.
LE 5-3646. E. BĒRZPUMPURS

TRANSPORTA FIRMA
KAKTIŅŠ
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

BRĪVDIENĀM piedāvājam
JAUNĀKĀS GRĀMATAS

E. Dunsdorfs — LATVIJAS VĒSTURE — 1600 - 1710	$ 12.50
A. Voitkus — SPOGULIS — humoreska	$ 5.60
A. Johansons — VĒJU MEZGLI — esejas	$ 2.80
A. Daugule — SADEDZINĀTIE TILTI — romāns	$ 3.00
A. Čika un A. Šmits — — SPORTA SMAIDS — atmiņas	$ 3.00
T. Zeltiņa redakcijā — DZEJAS UN SEJAS — antalog.	$ 7.50
J. S. Turģenevs — DŪMI — romāns	$ 3.85
Guntis Zariņš — VARONĪBAS AUGSTĀ DZIESMA — stāsti	$ 3.80
Ilze Šķipsna — VĒJA STABULES — stāsti	$ 3.80
Dr. D. Biskaps — DZĪVES VĒJOS — ārsta dzīves un darba atmiņas	$ 5.50
TILTS Nr. 42./43 — žurnāls	$ 2.00
TILTS Nr. 44./45. — žurnāls	$ 2.00
LATVJU ZELTENE —rokdarbu žurnāls Nr. 41	$ 1.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 42	$ 1.00
J. Klīdzējs — JAUNIEŠI — romāns	$ 3.80
Irma Grebzde — KALNI KĀPJ DEBESĪS — noveles	$ 3.60
Marg. Kovaļevska — POSTA PUĶE — romāns	$ 4.00
F. E. Tamsāre — VELNS AR VILTOTU PASI — romāns	$ 3.40
V. Kārkliņš — VAKARA ZVAIGZNES — romāns	$ 4.00
Francis Molnārs — PĀVILIELAS ZĒNI — jaunatnes romāns	$ 3.00
V. Krāslavietis — AR LAIKA DEGLI — dzejoļi	$ 3.00
A. Eglītis — DIVI KĀPIENI — ar autora zīmējumiem	$ 2.80
S. Lazdiņa — SADEGUŠIE SPĀRNI, II daļa — romāns	$ 3.90
E. Dārziņš — PAVASAŖA STRAUMES — dienas grām.	$ 3.50
Andr. Eglītis — LĀSTS — dzejoļi	$ 4.25
LATVIJAS ATBRĪVOŠANAS KAŖA VĒSTURE, II d.	$ 8.00
K. Kurbads — SILU ŠALKAS — dzejoļi	$ 2.80

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont., Canada.

Penmans
GP 25
GUARANTEED KNIT-GOODS
APAKŠVEĻA - ZEĶES - T-KREKLI

Milda's FLOWERS
Piedāvā:
• Grieztus ziedus un ziedu sakārtojumus dažādām vajadzībām.
• Podu puķes un tropiskos stādus.
• Keramiku, ādas un sudraba izstrādājumus un audumus.
Ērta parkošana. Piegādā mājās katrā laikā Toronto pilsētā.
765 THE QUEENSWAY, TORONTO 18, ONT.
TEL. CL 5-7233.
M. M. Bērtulsons.

VSK
APPLIED PHOTOGRAPHY
2017 Dundas Street WEST, Toronto,
tel. 535 - 4606.
V. Skudra fotografē atkal!
REKLĀMAS NOLŪKOS iesvētāmiem jauniešiem un jaunlaulātiem pāriem vienu portretu (11" × 14") izgatavoju bez maksas!
Lūdzu iepriekš pieteikties
535 - 4606.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
SAGATAVO ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADIJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

REALTOR
BĒRZIŅŠ
Realty Limited
REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGE BROKERS
NOTARY PUBLIC
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — pārdošanā: mājas, veikali, farmas u. c.
APDROŠINĀŠANA — apdrošina auto, mājas, mēbeles, zādzības nelaimes, slimības u. c.
OBLIGĀCIJAS — obligāciju un aizdevumu sagāde u. c.
NOTĀRS — līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi u. c.
LE 4-8447
316 Harboard St.,
TORONTO

Dr. ROMAN PNEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTĪJUMUS:
• LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES.
• VIZĪTKARTES.
• DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM.
• KONCERTU PROGRAMMAS.
• SARĪKOJUMU BIĻETES.
• PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS.
• GRĀMATAS un ŽURNĀLUS.
• VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.
PASŪTĪJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.
• Pasūtījumus līdzam nodot laikus.

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS
133 RICHMOND ST., W.,
TORONTO 1, ONTARIO.
EM 6-6996 (darbā).
RO 6-8354 (mājā)

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE St., Toronto
WA 1-3924.

LICENZĒTS GĀZES UN EĻĻAS APKURU IERĪKOTĀJS
izpilda jaunus un remonta darbus.
Krāsns tīrīšana $ 7.00.
Līdz zvanīt LE 1-6583.
A. LAGUNS,
204 Oakwood Ave., Toronto.

KRĀSOTĀJS ar pieredzi (igaunis)
izdara krāsošanas darbus.
Zvanīt J. MINNUS,
767-2970, Toronto.

Broadview - Gerrard raj.
IZĪRĒJAMAS
mēbelētas un nemēbelētas istabas.
Zvaniet HO 1-4473, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

KAS? KUR? KO?
TORONTO

PĀRTIKA - DELIKATESES

Little Rīga — delikatešu veikals LE 4-8974
343 RONCESVALLES AVE.
Viesību galdi, aukstās bufetes.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI

Bloor - Danforth Real Estate Ltd.
Nekustami īpašumi Toronto un apkārtnē.
E. HENISS, 1007 Bloor St. W. LE 7-2191 Mājās LE 3-4131
A. LAKSTIGALA, 690 Coxwell Av. Mājās HO 1-3536
Sevišķi izdevīga obligāciju izkārtošana. Mājās OX 4-6876

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Avenue
LE 6-0143 LE 5-4455
Nekustami īpašumi pilsētā un uz laukiem.

APAVI - APĢĒRBI

V. Adītājs — LE 4-2526
drēbnieku amata meistars. 2218 DUNDAS ST. W.
Augstākās kvalitātes drēbju izvēlē. Pirmklasīgs darbs.

Peter's Shoes HO 3-7319
— jūsu apavu veikals
243 DANFORTH AVE.
Importēti apavi dāmām, kungiem un bērniem.
Perlona zeķes

DAŽĀDI

Alder's Esso Services HO 6-0496
1151 QUEEN ST. E.
Atlasa riepas un baterijas. Dažādi auto remonti.

Asphalt Services Ltd. RO 9-4154
702 WESTON RD.
Grīdu — sienu — griestu tailes. ★ Krāsas — tapetes — tepiķi.

Benjamin Film Laboratories Ltd. EM 3-6496
51 DUCHESS ST., TORONTO 2, ONT.
Krāsu un balti - melno filmu attīstīšana, bildes, palielinājumi un citi foto darbi ar izcilu kvalitāti. Tautiešiem atlaide

Crest Florists HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS.

DCS
Drapery Contract Services 789-4455
Latviešu uzņēmums Mājās BA 5-9292
521 OAKWOOD AVE.
Nesaistoša informācija un lietpratēja padomi jūsu mājas iekšienes izdaiļošanai. Aizkari, grīdsegas, draperijas, u.c.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

New Era Home Appliances Ltd. OX 9-7143
2902 DANFORTH AVE. Televīzijas aparāti. Stereo.
Ledusskapji, veļas mašīnas, veļasžāvētāji. Elektriskās plītis.
Lielākā mēbeļu izvēle Toronto. AUSEKLIS JANSONS.

A. EGLĪTIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v., sestdienās līdz pl. 6 v.
• IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ. •
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi.

Adrese: ....

Mr., Mrs., Miss ....

Pievienoju Money Order!, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai

(Nevajadzīgo svītrot).

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn., $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar pārstāvjiem;

PĒRCIET

GRĀMATAS — ŽURNĀLUS — KERAMIKU — SKAŅU PLATES — KOKA UN ĀDAS IZSTRĀDĀJUMUS — AUDUMUS.

DV GRĀMATNĪCĀ,

123 HURON IELĀ, TORONTO.

SŪTIET:

SAINĪŠUS SAVIEM PIEDERĪGIEM UN DRAUGIEM UZ LATVIJU caur

DV GRĀMATNĪCAS Sainīšu nodaļu.

INFORMĀCIJAI ZVANIET EM 8-0792.

Akadēmiskās vienības Līdums ceļojošā balva ASV un Kanadas latviešu vīriešu izlases vienību sacensībām volejbolā. Pirmā šīs balvas izcīņa notiek Čikāgā š. g. 30. jūnijā, otros latviešu jaunatnes sporta svētku sacensībās.

LASĪTĀJU IEVĒRĪBAI

Kanadas nacionālo svētku gadījumā mūsu spiestuve slēgta. Š.s. jaunatnes svētkiem veltītais, laikraksta izdevums ir dubultnumurs. Nākošais laikraksta izdevums iznāks parastā laikā nākošās nedēļas nogalē.

Bifeļi Kanadā

(C. S.) Briežu salas nacionālais parks, kas atrodas kādas 30 jūdzes uz austrumiem no Edmontonas, lepojas ar vienu no nedaudzajiem bifeļu bariem, kas vēl saglabājušies Ziemeļamerikā. Pirms nepilniem 100 gadiem miljoniem pinkaino dzīvnieku brīvi klejoja pa rietumu prērijām. Kolonizējot rietumus, šos dzīvniekus nesaudzīgi izskauda. Pēdējos mežonīgos bifeļus, kas bija palikuši pie dzīvības, 1880. gadā atrada Albertas vidienes Handa kalnos. No tiem sešus nomedija, bet pārējie pieci pazuda.

Kanadas valdība, kas bija norūpējusies, lai bifeļus galīgi neiznīcinātu, sāka rīkoties, lai šie dzīvnieki par jaunu ieviestos Rietumkanadā. Šā gadu simtena sākumā valdība no diviem Montanas lauksaimniekiem atpirka lielāko daļu bifeļu, ko tie bija audzējuši nebrīvībā. 1914. gadā kādi 700 dzīvnieki bija pārvietoti uz jaunierīkoto Bifeļu nacionālo parku pie Vānraitas. Vēlāk tos novietoja vairākās citās vietās, pasargājot pret pārmērīgi centīgo bifeļu mednieku medīšanas kāri.

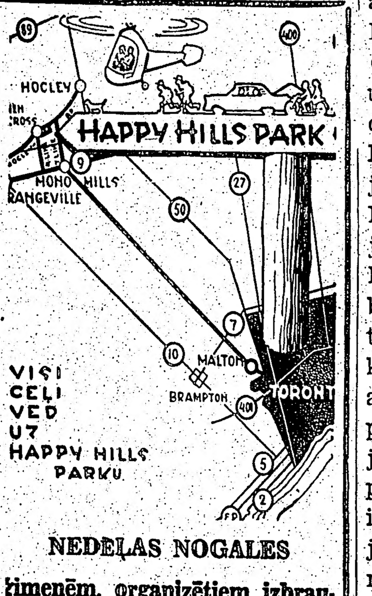

NEDEĻAS NOGALES

ģimenēm, organizētiem izbraukumiem un nometņošanai skaistā kalnainā apvidū.

32 jūdzes no Toronto (Metro) robežas.

Zvanit informācijai LE 4-0563.

S. VASARAJS.

MĀJU ĪPAŠNIEKI, SAGĀDĀJU

1-ās un 2-ās

OBLIGĀCIJAS

Visizdevīgākie maksāšanas noteikumi.
Nesaistoša informācija, ME 3-8395, Toronto.

V. LIEPIŅŠ.

PIRMAIS LATVIEŠU OBLIGĀCIJU BIROJS TORONTO.

LIELISKI IZDEVUŠIES SVĒTKI

(Pārnesums no 1. lpp.)

1.600 klausītāji un dziedātāji atstāja svētku koncertu vienlīdz pacilāti. Sekoja svētku balle, kurā bija ap 1.300 apmeklētāju. Balles knada un virpulis traucēja labi domāto koru un atsevišķo dziedātāju apbalvojumu svinīgumu. Neskatoties uz to, sajūsma par visu labo izdošanos bija vienreizēja.

Toties skumjš atausa Jāņu dienas rīts, jo plkst. 7.30 slimnīcā, nenākot pie samaņas, ar ļaundabīgu audzēju bija miris Volfgangs Dārziņš, Sietlas mūziķu dvēsele, komponists, kura pašaizliedzība caur universitātes mūzikas fakultāti bija sagādājusi skaistās telpas Dziesmu svētkiem, skaņradis, kura dziesmām iepriekšējā vakarā uzgavilēja tūkstoši, tēvs, kam vienīgā meitiņa Daina bija nesusi no kopkoncerta dzīves pēdējās rozes.

Trešajā svētku dienas rītā skaisti dekorētā un pārpildītā biedrības un draudzes nama zālē notika rakstnieku rīts ar bagātīgu programmu. To atklāja P. Pētersons un ievadīja K. Rabācs ar pārskatu par trimdas rakstniekiem, sekoja Olafs Stumbrs ar dzejām, Aida Niedra ar prozu, Ivars Dālbergs un Andrejs Salmiņš ar dzejām, Inta Dykstra nolasīja Anšlava Eglīša stāstu par sportistiem, kur tas jaukā dvēseles siltumā bija aprakstījis savas bērna dienas ar mūžībā aizsaukto Volfgangu Dārziņu. Prozu lasīja Zigurds Ritmanis, Kārlis Zvejnieks - Kurbads un dzejas — Ev. Patvaldnieks. Varena bija rakstnieku parāde, bet jauki būtu bijis, ja Anšlavs Eglītis, Elvīra Kociņa, Jānis Klīdzējs u. c. paši būtu piedalījušies. Nemanījām arī Valdemāru Kārkliņu, vai viņa vairs nebūtu rietumos?

Pēc rakstnieku cēliena ļaudis steidzās uz Ciona luterāņu baznīcu, lai piedalītos svētku dievkalpojumā, ko vadīja archibīskapa pēcnācējs testamenta pilnvaru nesējs ar bīskapa titulu prof. K. Kundziņš ,piedaloties Losandželosas - Dienvidkalifornijas draudzes mācītājam E. Caunem, Linkolnas draudzes ganam H. Jesiferam un Ziemeļkalifornijas draudzes mācītājam A. Ernstsonam. Plašā amerikāņu baznīca ne tuvu nespēja uzņemt lielo dievlūdzēju saimi.

Pāri tūkstotim svētku dalībnieku noskatījās Losandželosas latviešu amatieru teātra viesizrādi Mārtiņa Zīverta lugā Minhauzena precības režisora Viļa Lapenieka iestudējumā, Ernesta Ābeles dekorācijās.

Izrāde mirdzēja trimdas apstākļos neredzēti daiļā krāšņos kostīmos un bagātās dekorācijās, un aktieru spēle pilnām apmierināja.

Novērtējot svētkus, dažādos sarīkojumus bija apmeklējuši ap 5.500 cilvēku, rīcības komiteja ieņēmusi ap 10.000 dolaru, un viss tas bija devis drošu ķīlu nākotnei, ka šie pirmie Rietumu krasta dziesmu svētki nebūt nav pēdējie. Apbrīnojams darbs, ko bija paveikuši Sietlas svētku rīkotāji. Bija patīkami vērot, ka Sietlas latvieši nav lielu runu runātāji, bet gan lielu darbu darītāji. Lai visiem, kas Dziesmu svētku sarīkošanā piedalījušies, sirsnīgs paldies.

Bija arī atbalss amerikāņu presē un televīzijas speciālraidījums. Latvijas vārdam bija celta slava.

Elmārs Caune

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI
dabūjami

O. ANDERSONA DELIKATEŠU VEIKALĀ

26 Market St., Hamilton, Ont.,
kā arī

„NORTHLAND GROCERIES",

120 Barton St, E., Hamilton, Ont.

SAVIENOTĀS VALSTIS

FILADELFIJA

⊙ Filadelfijas Brīvo latviešu biedrība, atsaucoties šejienes latviešu jaunatnes pulciņa lūgumam, savā pēdējā valdes sēdē priekšniecība J. Šmitchena vadībā vienojušies piešķirt 30 dol. atbalstu pulciņa pārstāvju sūtīšanai uz Jaunatnes dienām Čikāgā. Par pārstāvju kandidātiem minēti sekojoši pulciņa dalībnieki: Astride Brunava, Renāte Krieviņa, Māris Prāvs un Imants Brolis.

Tādā pašā kārtā jaunatnes pulciņa lūgumu ar 30 dol. atbalsta arī Daugavas Vanagu apvienība Filadelfijā.

⊙ Filadelfijas latviešu draudžu un organizāciju sadarbības centrs, ar Dr. N. Vīksniņu, Dr. Baldiņu un Fr. Brunavu prezidijā, īpašā apkārtrakstā aicina kā Filadelfijas latviešu organizācijas, tā ikvienu tautieti atbalstīt Komitejas Amerikāņi par brīvību ievadīto vēstuļu akciju, sūtot ASV senātoriem un Vietnieku nama locekļiem gan lūgumus atbalstīt iesniegtās rezolūcijas par Latvijas, Lietuvas un Igaunijas atbrīvošanu, gan arī izsakot pateicību šādā veidā rezolūciju iesniedzējiem un tālāk virzītājiem. Pirmām kārtām vēstules rakstāmas Senāta ārlietu komitejas priekšsēdim Fulbraitam (Hon. Sen. J. William Fulbright) un Vietnieku nama ārlietu komitejas priekšsēdim Morganam (Hon. Rep. Thomas E. Morgan). Norādot tuvāk arī par vēstuļu sagatavošanu,pievienojot paraugus.

SANFRANCISKO, KAL.

⊙ Komūnistu aizvesto piemiņas dievkalpojums notika svētdien, 17. jūnijā, Sv. Paulus lut. baznīcā, ko rīkoja Ziemeļkalifornijas latviešu draudžu un organizāciju komiteja.

Mocekļu piemiņai veltīto dievkalpojumu vadīja mācītāji G. Kņess - Kņezinskis un A. Ernstsons ar kandidātu I. Gaidi, kas teica sprediķi.

Dziedātāja Milda Grimma-Strauss piedalījās ar dziesmām.

ALFRED STIKUTS
REALTOR
481-0431

Pakalniņa kungs: „Man bija jāizšķiras, vai nu uzdot kokteiļu garšošanu, vai autiņa vadīšanu." Kalniņa kundze: „Un ko jūs izlēmāt?" Pakalniņa kungs: „Es pārdevu autiņu."

Vitauts Kalve.

M. KOVAĻEVSKAS POSTA PUĶE

ROMĀNA TEORIJA UN IESPIEDUMKĻŪDU VELNIŅŠ

Pieminot M. Kovaļevskas Posta puķes iznākšanu grāmatā, tiku Laika 38. (12. maija) numurā publicējis nelielu apcerīti par dažādiem romāna formas jautājumiem. Apcerīte rakstīta vaļīgu piezīmju veidā, kam vienīgais kopsakars tāds, ka tās vairāki lāgi jautājumu apgaismošanai atgriežas pie Kovaļevskas romāna kā piemēru vai paraugu krātuves. Šīs piezīmes nebija recenzija par Posta puķi, bet rakstītas tikai „sakarā ar" šo visādi cildināmo romānu, kura sīkāks aplūkojums, jācer, parādīsies turpmāk.

Piezīmju publicēšanā piedalījies iespiedumkļūdu velniņš. Ar šo niekalbi esmu ilgā draudzībā, ko nenožēloju arī tagad, jo viņš ļoti bieži, ļaunu gribēdams, veic kaut ko labu, un tā arī šoreiz sagādājis mums patīkamo iespēju pārrunāt romāna vēsturi un teoriju ar ļoti talantīgo jauno rakstnieci Ilzi Šķipsnu (sk. viņas rakstu „Kas ir īstais romāns?", Laika 44. nr., 2. jūnijā).

Manas apcerītes nolūks nebija izstrādāt kādu teoriju par romāna formu. To būtu liedzis apceres sīkais apjoms, un šāda nolūka trūkumu pierāda apceres vaļīgo piezīmju iekārta. Vēl mazāk tajā varēja būt runa par kādu „jaunu" teoriju, jo apcere lielāko tiesu pieskaras romāna vēsturei. Neesmu apcerē arī nekur runājis par kādu „īsto romānu," esmu kādā vietā pieminējis tikai romāna mākslinieciskās formas noskaidrošanu. Ja kādā citā vietā minēts „romāna īstais veidols," tad no kopsakara redzams, ka arī tur runa par romāna vēsturiskajiem sākumiem, tad „īsts" tur nozīmē tikai vēsturiski apliecināto.

I. Šķipsna man pārmet jēdzienu sajaukšanu tur, kur esmu aprādījis, ka nav nekādas skaidras atšķirības dzejas un t. s. prozas valodas starpā. Šķipsnas uzskatam(ka dzejas un prozas valodas dalāmas kā kaut kas atšķirīgs) būtu bijis ļoti daudz piekritēju latviešu rakstnieku vidū pirms 60 gadiem un arī lielo literatūrās, piem., pirms 150 gadiem. Tagad arī latviešu lirikā notikusi kāda liela pārvērtība (kas cita starpā skaidri iezīmējās jau vairāku dzelminieku lirikā starp 1906. un 1912. g.): dzejnieki vairs neuzskata par nepieciešamu lirisko dzejoļu saistīšanu ar skanīguma paņēmieniem (metrs, atskaņas, alliterācija u. c.). Dzejnieki tagad var rakstīt lirisku dzejoli tāpat kā „prozu," un daudzi tā arī dara. Izzūdot šai „dzejas" un „prozas" valodas atšķirībai, ir vairs tikai viena dzejas valoda iepretim sarunu un darīšanu valodai. Šīs divi valodas (vai divi dažādās izteiksmes) atšķiramas tikai ar to, ka vienai ir mākslinieciskss, otrai praktisks mērķis. Tā kā katrreizējais mērķis var sacerējumā tieši neparādīties, tad mākslinieciskā mērķa noteikšanai var lietot vēl kādu psīchologisku pazīmi. — Vispārīgā dzejas (tiklab liriskās, kā episkās) izteiksmes pazīme ir tā, ka dzejas izteiksme (valoda) ir vispirms pārdzīvota un pēc tam pārdzīvojama. To var izteikt arī citādi. — To, kas pieminēts dzejā, mēs uzsveram kā dzīvu un klātesošu, it kā tas notiktu ar mums un ap mums. Dzeja un proza (kas ir nedalāmi viens) nav tikai vēstījums par personām un notikumiem, bet atdzīvinātas personas un dzīvi notikumi mūsu apziņas klātienē. Šī nedzīvās izteiksmes atdzīvošanās notiek mūsu apziņā ar pārdzīvojuma palīdzību.

Šķipsnas minētā „praktiskā proza" ,ko viņa apzīmē arī par tiešo vēstījumu, manuprāt nav lietājama ne romānā, ne kādā citā dzejas paveidā, jo ikkatra mākslas darba pirmā un izšķirīgā pazīme ir tā, ka tam nav nekādas praktiskas nozīmes un jēgas.

I. Šķipsnai taisnība, ka poēma (vai eposs) nav vienmēr nepieciešamā romāna priekšpakāpe. Toties, vēsturiski skatoties, tāda nepieciešama priekšpakāpe ir gan tautas pasaka. Visās literatūrās, kas romānu kā izteiksmes veidu neaizņēmās no citām literatūrām jau gatavu, tas radās pēc pasaku virknējumiem un pēc poēmas un eposa (kas savukārt bija tikai metriski sakārtoti pasaku virknējumi(. Romāns radās kā pasaku virkņu pagarinājumi, bet parasti tas reizē izmantoja arī poēmās (eposos) apvienotās pasakas un teikas. Tādu romāna izaugšanas gaitu var novērot tiklab sengrieķu, kā vecfranču un senziemeļnieku literatūrās. Mazāk pazīstamajā senziemeļnieku literatūrā šī romāna izaugšanas gaita redzama vislabāk. Visi gaŗie „prozas" sacerējumi, ko mūsdienu lasītājs lasītu kā plašus romānus, paši vēl savas uzrakstīšanās laikā saucās par sāgām (t. i. teikām vai pasakām). Šais romānos — sāgās bieži vien vēl atrod arī iestarpinājumus alliterātīvi saistītā valodā, kas ņemti no īsām un gaŗām varoņdziesmām (balādēm un poēmām).

Nevaru pievienoties I. Šķipsnai, ka pasakas pazīme ir pamācīšanas (didaktiskais) mērķis. Lielumlielais vairums tautas pasaku ir bez jebkāda didaktiska mērķa (P. Šmits tās dēvē par „īstajām jeb stāstu pasakām," un tās aizņem viņa krājumā deviņas desmitdaļas). Tās radušās kā stāstīšanas prieka un radošās iztēles izpaudumi.

Nedomāju, ka mūsdienu romānam katrā ziņā būtu jābūt pasakas izskatā. Radošā iztēle var atraisīties arī pa citiem ceļiem. Taču tas ceļš, ko iet tautas pasakas, manuprāt ir joprojām drošākais un rosinošākais. Man tomēr nav šīs pārliecības autora tiesību. Tādu pārliecību latviešu rakstniecībā jau kopš 30 gadiem paudis un apliecinājis Jānis Veselis, kuŗa nopelnus stāstniecības izpratnes padziļināšanā nu pienācis laiks daudzināt.

Domāju līdzīgi Šķipsnai, ka „romāna priekšrocība un vitālitāte slēpjas apstāklī, ka tajā iespējams un vēlams izlietot pārējo literāro žanru technikas." Par to esmu plašāk rakstījis jau agrāk citur (rakstā „Stāstniecības techniskās un idejiskās problēmas," Ceļa Zīmes, 19. nr.). I. Šķipsna diemžēl šo noderīgo domu pati atsauc, citā vietā rakstīdama, ka romāna sacerētāja „priekšrocība" ir „nodoties vienam īpašam prozas aspektam. Līdzīgā pretrunā ar sevi I. Šķipsna nonāk vēl otrreiz, kad secina, ka papildināt romāna ieceres paņēmienus (ar pasakas koncepsiju) nozīmē tā iespējas ierobežot.

I. Šķipsnas pieminētais mana rakstiņa teikums („Ar to Virza pierādīja, ka arī lielprozas mākslinieciskā izteiksme jāveido taisni tāpat kā dzejolī, tēlojumā vai īstenībā") ir iespiedumkļūdu velniņa darījums. Kur šai teikumā atrodas vārds „īstenība," manuskriptā bija vārds „īsstāstā." Biju vēlējies šai vietā pasvītrot, ka izteiksmes ziņā nav nekādas starpības starp īsiem un gaŗiem sacerējumiem, ka to izteiksmei vienādi jābūt mākslinieciskai, t. i. pārdzīvotai un pārdzīvojamai.

Apmēram to pašu, šķiet, gribējusi teikt I. Šķipsna, rakstīdama, ka „aizīstenības sakaru rādīšana ir visas mākslas province" (pēdējais vārds derīgs arī tad, ja iespiedumkļūdu velniņš to izveidojis no vārda „providence").

Nevaru turpretī gluži viennozīmīgi saprast Šķipsnas teicienu, ka „proza vērtējama pēc tā, cik trāpīgi un piemēroti tā izteic vēstījuma saturu un jēgu." Ja ar „trāpīgu" domāts izteiksmes tiešums, tad gribētos piezīmēt, ka mākslu lielākā priekšrocība ir dažādu netiešo izteiksmes veidu lietošanā, jo aizdabiskais nav nemaz tiešā un racionālā veidā atklājams.

Vēsturiski skatoties, arī reālisma mākslas izpratne savulaik devusi dažu vērtīgu graudu, bet visumā tā pāraugta un noraidīta un tikai komūnisti vēl cenšas rakstniecību iespiest atpakaļ reālisma gultnē. Visur tur, kur mākslu kopšana neapspiesta un brīva, neviens nopietns gleznotājs vai rakstnieks vairs nemeklē reālisma padomus. Latviešu rakstniecība reālismu pārauga jau dzelminieku paaudzē gadus 50 atpakaļ. Pieminot reālisma vēsturisko lomu mākslas izpratnes paseklināšanā, nebūt neesmu vēlējies iziet cīņā ar reālismu. Tāda cīņa notiktu kādus 50 gadus par vēlu, un tajā vairs nebūtu pretinieka, jo tas jau sen aizgājis ēnu valstībā.

Varu pilnīgi pievienoties I. Šķipsnai, ka „romānistiem lai atļauts" . . ., man pat gribētos pasvītrot, ka „ieteikts un lūgts" — „izvēlēties problēmas pašiem pēc sava ģīmja un līdzības, iecerēt romānus, kā viņiem pašiem patīk, un tos uzrakstīt pareizā un labā valodā." Ar šādām īpašībām cildināms, man liekas, M. Kovaļevskas romāns POSTA

Būtu ļoti žēl, ja šīs teorētiskās pārrunas radītu kādus pārpratumus iepretī I. Šķipsnas pašas stāstiem, kas nule sakopoti krājumā Vēja stabules. Gribu te apliecināt ,ka I. Šķipsnas stāstos nav ne „praktiskās prozas," ne „tiešā vēstījuma," ne „reālisma," ka tie iecerēti un izpildīti ar pasakas brīvo, dzīvo un aizdabiskajam pievērsto iztēli.

PARTIZĀNU TIESĀŠANA BALTIJAS VALSTĪS

Sekojot kādam rīkojumam no Maskavas, komūnisti Baltijas valstīs turpina savu kampaņu pret partizāniem un citiem pretkomūnistiskiem elementiem. Lai gan izrēķināšanos ar saviem pretiniekiem komūnisti piekopuši visu laiku ,tomēr tagad viņi to dara atklāti tiesu prāvās un par to raksta savās avīzēs. Tā ziņas par iedzīvotāju pretestību komūnistu režīmam nonāk arī ārzemēs.

No Lietuvas pienāk ziņas, ka tur piespriests nāves sods J Streikum, kas esot noorganizējis partizānu pulciņu 1940. g., kad krievi anektēja Lietuvu, un noorganizējis „nacionālistu bandu" arī pēc kaŗa beigām. Viņa nolūks esot bijis „atjaunot kapitālistisku režīmu Lietuvā ar rietumvalstu palīdzību."

Padomju valdība pieprasījusi ASV valdībai izdot tiesāšanai Filadelfijā dzīvojošo lietuviešu imigrantu A. Impuļeviču, kas esot piedalījies „padomju pilsoņu nogalināšanā". Impuļevičs šo apsūdzību noraida kā propagandu.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT

KĀRTĪGI?

Vai esat nokārtojuši abonementu?

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd. Toronto, Ont., tel. OX 9-3331 Toronto Sv. Andreja baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel WA 4-1563.

1. jūlijā, plkst. 11 no rīta jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

Māc.A. Lūsis, 50 Dewson St Toronto, Ont., tel. LE 6-2510. Sv. Jāņa draudze Toronto.

1. jūlijā, plkst. 2 p.p. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

8. jūlijā, plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd. Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

1. jūlijā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums draudzes lauku īpašumā

15. jūlijā, plkst. 2,30 p .p. iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Barnaba baznīcā.

22. jūlijā, plkst. 12 dievkalpojums draudzes lauku īpašumā.

LONDONA, ONT.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut draudzē. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

8. jūlijā ,plkst. 1.30 p .p. dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut draudzē, Kristus lut. baznīcā 140 Russel Ave.

15. jūlijā, plkst. 3.30 p. p. dievkalpojums. Prāvests A. Skrodelis un dr. māc. J. Prauliņš. Dziesmu lapiņas.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā. 580 Portage Rd.

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange. 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria

1. jūlijā, plkst. 11.00 pr. p. jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Piedalās A. Cers — tenors un A. Silkovska — ērģeles. Dziesmu lapiņas.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C. tel. RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voltkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

8. jūlijā, plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums.

Māc Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

1. jūlijā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums.

7. jūlijā, plkst. 7 vak. vakara dievkalpojums Presbiteriāņu baznīcā Hutchison un Viateur ielu stūrī.

15. jūlijā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums ar prāv. Dr. V. Sandera, no Vācijas, piedalīšanos.

29. jūlijā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.

Jauno maiņu lielajos svētkos sveic

JURA BENJAMIŅA

FILMU LABORATORIJA

51 Duchess St., Toronto 2, Ont. EM 3-6497.

M. Smilšmāls

LATVIJAS AMERIKĀŅI

Kollēga Osvalds Akmentiņš ir nodevies pētījumiem par latviešiem, kas Amerikā attikuši un te dzīvojuši jau sen pirms mums. Viņš par tiem šad un tad rakstījis laikrakstos, pat vesela grāmata viņam par tiem un top otrā. Amerikas latviešu pēdām paticis pasekot arī kollēgām Kārlim Zvirgzdiņam, Feliksam Krusam un citiem.

Man šoreiz gribas pastāstīt par amerikāņiem Latvijā! Tie būs viņi, mūsu pašu tautieši, kas savā laikā Amerikā iedzīvojušies atgriezās un palika Latvijā.

Edvārds Brūniņš, ļoti pārtikuša Litenes pag. Cemeru saimnieka dēls, nikns 1905. gada buntavnieks, kā viņu pieminēja, pēc revolūcijas sabrukšanas bija aizbēdzis uz Ameriku. Dzīvoja un strādāja Bostonā. Vienmēr atrakstīja pa Ziemas svētku apsveikšanas kartei piederīgiem un radiem. Arī savai māsīcai, manai mātei.

Pirmā pasaules kaŗa laikā, tūlīt pēc cara gāšanas, neviena negaidīts, viņš bija ticis uz Petrogradu (tag. Ļeņingrada) un — drīzi jo drīzi bija savās tēva mājās Cemeros. Nu tikām no viņa vecākiem aicināti uz amerikāņa apciemošanu. Atminu: bija sarīkoti tādi kā svētki un, nāk prātā, tas bija pa Vasaras svētkiem. — Pīrāgi, cepeši, pašdarīts alus, jo laukos jau toreiz vēl tādu mantu netrūka. Bija arī ciema mūzikanti un dancošana.

Pēc šīm sagaidīšanas viesībām amerikānis, kā visi viņu toreiz un vienmēr vēlāk sauca, apciemoja pēc kārtas un atkārtoti visus radus. Sevišķi bieži viņš uzkavējās mana vectēva mājās uz paša Pededzes krasta. Otrpus mājām bija plaši un skaisti meži. Un amerikānim patika gan pamedīt, gan pazvejot.

Atgriezies viņš bija gadus 35 vecs. Un Bostonā viņš bija apprecējis un atvedis līdzi arī sievu — Amerikā dzimušu latvieti. Viņa bija par viņu krietni jaunāka. Abi braši, dzīves priecīgi cilvēki. Par Ameriku stāstīja pulkā labu un jauku lietu, kam mēs nespējām ne ticēt. Bet viņi paši sacīja, ka nule, nule pēc cara nogāšanas, lai nobeidzoties vien kaŗš, arī Krievijā un Latvijā klāšoties gluži tāpat kā Amerikā, ja ne vēl labāk.

Lai gan 1905. g. buntavnieks, amerikānis tomēr neizrādīja nekādas sevišķas intereses iekļauties pēcrevolūcijas dzīves veidotājos kādā nošliecē. Ko neko tāpat piepalīdzējis tēva mājās, paciemojās, parunājās pie radiem un pievilkās, kā saka, Pededzes malā un meža tuvumam. Liekas, ka nekas nenorisa tā, kā viņš bija iecerējis.

Latvijai topot patstāvīgai valstij, nekādā armijā nekad nebijis, Ed. Brūniņš joprojām bija tēva mājās. Bet tad es aizgāju tālu projām no dzimtās puses. Vēlāk dzirdēju: amerikānis noskumis, ka atgriezies un palicis Latvijā. Bijis mazs krājumiņš dolaru, liekas, sievas tuvinieki piesūtījuši vēl kaut kā nelegāli tos klāt, tiem tad bijusi milzu vērtība. Amerikānis sācis kādus uzņēmumus jaunnodibinātajā Gulbenes pilsētā, bet tie ne pagalam nepaveikušies, nobankrotējis un palicis visvienkāršākais gadījuma darbu strādnieks, jo tēva mājas paturēja cits brālis, agronoms.

Eduards Šmēdiņš bija otrs amerikānis, ar kuŗu iepazinos Talsos. Viņš no Bostonas bija toreiz tikko atgriezies, 1924. g., ap 35—38 gadus vecs. Cits sacīja, ka vecpuisis, cits, ka sievu pametis Amerikā. Bija brašs, lepni ģērbies kungs, platu zelta pulksteņa ķēdi ar visādiem brelokiem pāri vēderam. Mīlēja runāt ar visādu amerikāņu vārdu un pateicienu iemaisīšanu valodā. Labprāt iedzēra un padižojās arī ar dolariem. Viņam divi brāļi bija dabūjuši piešķirtas jaunsaimniecības. Vienu no tām — Talsu — Vandzenes dižceļa malā, nosauca par Bostoniem. Amerikānis piedalījās pie brāļu māju izbūves. „Pa amerikāniski!" — viņš teica. — „Ar tempu!" Un skrēja dolaru dzītas automašīnas! . . . Taču arī brāļi mīlēja iedzert. Ēkas tika gatavas un bija labas un glītas. Sapirkti tika arī labi zirgi, bija viss pilns inventārs. Bet — arī jau parādi! Un visi dolari cauri! . .

Eduards Šmēdiņš sāka cīnīties par tikšanu atpakaļ uz Ameriku, bet vairs netika. „Bostoni" ūtrupē neaizgāja, bet tos nopirka kāds kaimiņš. Amerikānis pa vasaru gāja rakt mežniecībās grāvjus, pa ziemu strādāja meža darbos. „Darbs, kad darbs!", viņš sacīja. „Dzeršana, kad nauda!"

Viņš strādāja aizrautīgi, nopelnīja labi. Dzīvoja puisī. Darbā gāja speciālās drānās, pastalām kājās, bet pavakarēs un svētdienās uzcirtās, uzlika pār vēderu arī plato pulksteņa ķēdi ar lielu pulksteni galā. Pie katras izdevības pameklēja kompāniju iemešanai un pastāstīšanai, kā ļaudis Amerikā taisa dolarus. Viņš nejūsmoja ne par Ulmaņa laikiem, ne arī par zociķiem. Komūnistiem ienākot un vāciešiem tos nomainot, palika, kā pats sacīja, savā vietā un darbā. Liekas, viņš šodien vēl Amerikā prastu nopelnīt sev maizi. Palika Latvijā.

Ernests Liepiņš. Viņu savā grāmatā piemin arī Osvalds Akmentiņš. Viņu atmin daži veclatvieši te. Labs dziedātājs bijis. Mīlējis ASV un Brazilijā āzēties par baptistu dziesmām, tās dziedādams pareizā meldijā, bet izsmējējos vārdos. Reizēm rakstījis Amerikas latviešu avīzītēs, arī dzejojis. Parakstījies Vagabunds. Un klejonis, klaidonis bijis arī Amerikā. Pratis ietaisīt parādus, bet nemaksāt. Viņa tēvs Vandzenes pagastā bija mūrnieks. Par mūrnieku izmācījis arī dēlu. Ko Ernests būtu tādu 1905. gadā Vandzenē padarījis, lai viņu varētu saukt par buntavnieku, neviens nezināja. „Ernestam nepatika strādāt. Skolas viņam nebija. Un tāpēc, uz buntavnieku rēķina ‚aizlaidās pēc piektā gada uz Ameriku,'" stāstīja par viņu vandzenieši.

Pēc cara gāšanas arī Ernests Liepiņš bija ticis atpakaļ uz Petrogradu, vēlāk uz Vandzeni. Neatkarīgās Latvijas laikā viņš ievēlēts Vandzenes pagastā par pirmo pagasta vecāko. Bijis arī pagasta galvenais nosacītājs par zemes sadalīšanu un piešķiršanu. Tā kā Talsu apriņķī vispār jaunsaimniecību bijis sen vairāk kā zemes pieprasītāju, tad Ernests Liepiņš palīdzējis fiktīvi sadalīt populāro Sārcenes muižu, kas tā arī palika visu Latvijas laiku: uz papīra sadalīta daudzās jaunsaimniecībās, piešķirta daudzām personām, bet faktiski — Sārcenes muiža bijusi vienas personas rokās. Runāja, ka Ernests par to nekādu sevišķu kukuli ne prasījis, ne saņēmis. Pieticis ar iedzeršanu un paballēšanos pie kungiem.

Jaunsaimniecības pagasta centrā bija piešķīris savam tēvam un mātei, pats sev, pagasta skrīveļa meitai — visas blakus. Un pēc tam apprecējis skrīveļa meitu. Piešķīris arī pašam skrīverim. „Un tāpat Vandzenē zeme palika pāri ‚nebija kas ņem!" viņš vēlāk stāstīja.

Vienmēr viņš stingri turējās pie sociāldemokrātiem. Bija gluži veikls sapulču runātājs. Vienmēr prata ietikt vēlētos amatos, kur maksāja kādu algu. Kandidēja arī uz Saeimu. Tur neiekļuva. Bet par apriņķa valdes locekli tika. Taisīja parādus, kur un kā vien prata. Rediģēja arī Talsu soc. dem. avīzīti. Turēja Vandzenē krogu. Bet — „pliks bija, pliks palika!"

Viņu no saviem Amerikas laikiem labi atcerējās Kārlis Ulmanis. Prātā pāris tautas sapulces, kuŗās partiju laikos uzstājās Kārlis Ulmanis. Kā zināms, Kārļa Ulmaņa tautas sapulcēs vienmēr un visur jau tad saplūda daudz ļaužu.

Ernests Liepiņš šinīs sapulcēs mēdza ierasties un ar savām reizēm pavisam asprātīgām replikām traucēt Ulmaņa runu.

Oktē, tautas sapulci atklādams, Kārlis Ulmanis kā ministru prezidents to sācis ar aicinājumu nodziedāt Dievs, svētī Latviju. Sapulce notikusi parkā. Ļaužu milzums. Sākuši dziedāt. Ernests Liepiņš palicis sēdot ar cepuri galvā. Ulmanis ar plašu un zīmīgu rokas vēzienu apturējis dziedāšanu. „Draugs Ernest Liepiņ!" viņš uzsaucis: „Lūdzu, tūlīt piecelties kājās, noņemt cepuri un noklausīties, kā dziedam mēs, kas Latviju mīlam." — Visiem par lielu pārsteigumu Ernests Liepiņš paklausījis visam kā sacīts. Un, piedevām, dziedājis līdzi jo skaņi un sirsnīgi. Ne ar vārdu netraucējis arī sapulci. Kārlis Ulmanis pēc sapulces piegājis Liepiņam, devis roku un pasacījis: „Ernest — par Latviju vajaga stāvēt un krist, tad darba un maizes netrūks nevienam.' Un ar to saruna bijusi cauri. Liepiņš tik noteicis: „Un tomēr tu mani pazini! Atcerējies . . . "

Vadīdams, un ar sekmēm, sociāldemokrātu nodaļu Vandzenē, Ernests Liepiņš izvairījās aizkart Kārli Ulmani, bet, kā saka, krenķējās, ka viņš Zemnieku savienībā saņēmis iekšā karjēras taisītājus. Brīžam radās tāds iespaids, ka Ernests Liepiņš būtu gājis arī Zemnieku savienībā, ja vien no tās viņam būtu kāda izredze tikt labā amatā.

Viņam ļoti patika amati un patika rīkot, kritizēt, rāt, bet pašam ko darīt nepatika nekas un nepavisam. Arī t. s. Ulmaņa laikā Ernestu ievēlēja gan kooperātīva valdē, gan krājaizdevu s-bā, gan pienotavā, citur valdē citur revīzijas komisijā. Vandzenē bija pieņemts šos amatos maksāt sēžu naudu, parasti — Ls 5.00 par sēdi. Pulka jau tur nesalasījās, tomēr Ernestam labs bija arī tas.

Lauksaimniecības biedrības pr ks viņu iecēla par uzticības vīru. **Un ja vajadzēja kur sūtīt** kādu pārstāvi apsveikt vai runāt, nebija neviena piemērotāka par **Ernestu** Liepiņu. Viņš brauca ar prieku un runāja aizrautīgi. Pēc tam iedzēra, skaisti uzdziedāja dažu senatnīgu dziesmu. Un viss bija vietā un kā vajaga. Sieva ar algotiem strādniekiem sirsnīgi strādāja pa māju. **Ernestam laika nebija.**

1940. g., komūnistiem ienākot, Ernests Liepiņš tūlīt un bez kādas stostīšanās, tā sakot, pārņēma vadību savās **rokās. Vandzenieki** viņu ieredzēja, pazina kā cilvēku bez ļaunuma sirdī, bez nosvērtības galvā. „Labāk jau Liepiņš kā cits," runāja ļaudis.

Bet Ernesta Liepiņa prasības bija gaužām pieticīgas: viņš gribēja un arī tika par vietējās spirta fabrikas galveno direktoru. **Darba** nekāda. Ilggadīgais deģis zināja savu **darbu, izrīkoja strādniekus.** Ernests Liepiņš augu dienu sēdēja brūža kancelejā. Un iemeta brūža darinājumu ar katru, kas brūzim todien bija nodevis kartupeļus. „**Labākais brūža** kungs, kāds jebkad mums bijis!" — viņu paslavēja veči un **kalpi.**

(Turpinājums sekos)

Kalniņa kundze: „Iestājieties jaunatnes pulciņā „Pusaudzis" un beidziet raudāt par saviem gadiem."

Pēteris Jānim: „Vai es neteicu, ka mana draudzene tev patiks"

Kopīga dzīves ceļa sācējiem der atcerēties latviešu mēbeļu fabriku

ULTRALINE CABINETS LTD.

MĒBELES IZGATAVOJAM UZ PASŪTINĀJUMU. 54 Rivalda Rd., Toronto, CH 7-5488.

Jaunatnes svētku rīkotāji darbā.

Kas vada Jaunatnes svētku organizāciju?

Jaunatnes svētku apmeklētājus, protams, interesē, kas ir tie, kuŗi jau vairāk kā gadu, dienu no dienas strādājuši, veikuši priekšdarbus lielajam sarīkojumam.

Rīcības komiteju vada Laimonis Streips, kas apmainījās amatiem ar Austri Klētnieku. Laimonis Streips ir izstudējis 2 fakultātes, krietni ilgi darbojies jaunatnes organizācijās, ir bērnu žurnāla „Mazputniņš" redaktors un asprātīgs feļetonists. Visos šajos darbos un amatos viņam palīdz ārlietu daļas vadītāja Līga Streipa, privātā dzīvē viņa dzīvesbiedre.

Austri Klētnieku priekšsēža aktīvitātēs ievērojami traucēja darba apstākļi, lai gan viņam ir krietni nopelni Jaunatnes svētku tapšanā. Viņš tagad darbojas kā vicepriekšsēdis. Austris Klētnieks ir pazīstamā skautu darbinieka un mazskautu kustības latviskotāja Valdemāra Klētnieka dēls, arī pats bijis rosīgs skautu organizācijā un sabiedriskā darbā. Prezidiju pie LN JAK pārstāv torontiete Liene Rode. Atbildīgs darbs ir svētku vadoņa sastādīšana, ko veic Ilze Austriņa; kā svētku programmu redaktors darbojas Jānis Kaugars ar darbiniecēm Gundu Korstu un Vairu Laubi. Informācijas centru vada Rasma Plāte, palīdz Lija Bērziņa, kamēr amerikāņu periodiskiem izdevumiem informāciju sniedz Rūta Plūme.

Kas gan cits varētu vadīt bērnu pēcpusdienu, kā pati Gudro putnu kluba krustmāte Inta Purva ar palīdzi Rutu Eichenfeldi. Svētku informātīvo izdevumu „Paklau" rediģējis un vadījis Gatis Plūme. Pateicoties „Paklau" zinām, kur var dabūt labākās pusdienas, atspirdzinājumus, kur padejot, ja vien kājas vēl nav pārāk nogurušas no svētku izdarībām.

Lieliem svētkiem vajadzīga reklāma grafiskā veidā un te grūti būtu atrast rosīgākus darbiniekus kā Vitautu un Ināru Sīmaņus. Vitauts Sīmanis Čikagā labi pazīstams kā gleznotājs, un,starp citu, gatavoja arī piemērotus dekorējumus Preses ballei pagājušā ziemā. Svētku vadoņa māksliniecisko ietērpu pārzina Vilnis Vīlips, pazīstamā skautu darbinieka Pētera Vīlipa jaunākais dēls, bet samaksātos sludinājumus — Uldis Pūliņš.

Administrācijas daļas priekšnieks ir Juris Valainis, kuŗš savu organizātora prasmi jau pierādījis, ar teicamām sekmēm vadot Jaunatnes svētku loteriju. Bet ne jau viņam vienam viss jādara — palīdze ir Aina Spure, un kur darbojas Aina, tur lietām jāiet žigli un kārtīgi. Viesu sagaidīšanu un transportu pārzina Alvis un Māra Freimaņi. Viņu vietā es negribētu būt, jo problēmu tik daudz. Taču neviens nešaubās, ka Alvis un Māra visu izkārtos un viss ritēs kā pa diedziņu.

Runājot par programmas daļu, jāpiemin pats daļas vadītājs Alberts Legzdiņš, kustīga dvēsele, kas vada „Čikagas piecīšus," rūpējas par sportistu godalgošanu, svētku pastmarkām un vēl trejdeviņām citām lietām un uzdevumiem.

Georgam Zivtiņam nav nekādu sakaru ar slapjo elementu, — izbraukumu „Vakars uz ezera" vada Uldis Streips, Georgs ir programmas koordinātors. Sports bez Voldemāra Baumaņa padoma nav izticis daudz gadu un neiztiks arī šoreiz, bet viņam labi palīgi — Ivars Freimanis (tenisa), Richards Ozols (golfa), Ēriks Tiltiņš (bumbošanas), Edvīns Tums (basket- un volejbola) un Aivars Osis (šaušanas) atsevišķo nozaŗu vadītāji. Tautas dejas vadīs vecmeistars Valdis Dzelme un baletu — Anda Gavare. Daiļamatniecības izstādes vadītāja Elfa Ozoliņa -Foldi jaunatnes svētkiem nesusi lielu upuri — pārāk daudzo telefona sarunu dēļ tā zaudējusi darbu un bijusi spiesta pārcelties uz dzīvi ārpus Čikagas. Saprotams, jaunatne un jaunatnes draugi šo Elfas upuri neaizmirsīs un palīdzēs viņai izstādes iekārtošanā.

Koncerta referents Eižens Lielozols rīcības komitejā ir viens no vecākiem gados un pazīstams kā jurists. Protams, draugi zina, ka viņš apmeklējis konservātoriju un šad tad raksta mūsu laikrakstam mūzikas kritikas un apcerējumus par dižgariem skaņu mākslas pasaulē. Bet ne katru reizi interese saistās ar nozari, kuŗu mācījies. Tā teologs Kārlis Ruņģis vada pastmarku izstādi un nebūt nejūtas slikti mūzejā starp pastmarku un monētu klāstiem.

Kad čikagiešiem vajaga sarīkot kaut ko lielāku, svinīgāku, nopietnāku, viņi griežas pie Daugaviešu koŗa priekšnieka Kārļa Vanaga, kuŗš ar atzīstamām sekmēm vadījis latviešu novietni Navy Pier Tautību izstādē. Šoreiz Kārlis Vanags vadīs svētku Pausmi, un viņa domas ir, ka Pausmei jābūt latviskai, svinīgai un tādai, kuŗu svētku dalībnieki atcerētos ilgus gadus.

Veselu virkni ievērojamu darbinieku neesmu vēl minējis, bet tā kā redaktors saka, ka man noteikto telpu avīzes slejās esmu jau aizņēmis, man viņu priekšā jāatvainojas. Vienīgais mierinājums — svētkos viņus visus sastapsim!

E. S.

Mamma: „August, tu kļūsti vecs, — pat uz Jaunatnes svētkiem negribi braukt!"

PAR JAUNATNES SVĒTKIEM

Nekur, nekur nav vienā viss...
Andrejs Eglītis.

Savelkot kopā pašreiz mūsu sabiedrībā vispopulārākā temata — Par un pret Jaunatnes svētkiem — izteikas, jānāk pie atziņas, ka svētki nelaimīgā kārtā iemanevrējuši sevi ne tikai dažādu dzīves uzskatu, dažādu audzināšanas paņēmienu, dažādu kultūru ietekmju, dažādu trimdas radīto kompleksu, politisko novirzienu, ticību izpausmes krustugunīs, bet īstenībā stāv divu sākotnēji pretēju cilvēcisko pamatuztveŗu būtiskās atšķirības priekšā.

Vienā pusē ir skaidri izveidots uzskats, kādam mūsu caurmēra jaunietim jābūt. Tas daudzināts tautas dziesmās, tas gadsimtiem ilgi sludināts baznīcās, tas lasāms labās grāmatās, to māca klases audzinātāji skolās, skautu vadītāji pie nometnes ugunskura, vecmāmiņas, dzijas pārtinot un tēvs un māte pēc pēriena.

Otrā pusē stāv skaidri izveidojies uzskats, kāds mūsu caurmēra jaunietis ir. Šeit vairs neatradīsim tik lielas vienprātības, bet visumā dominēs moderno laiku uztvere: iecietīga — bet pavirša, daudzpusīga — sekla, skaļa — bet bez paliekama iespaida, varavīkšņaini krāsaina — un tukša.

Bet vidū — vidū stāv dzīvā dzīve, mūsu caurmēra jaunietis pats. Jauns, dzīvot priecīgs, mazliet draisks, mazliet naīvs, mazliet pārdrošs, mazliet iedomīgs, mazliet neveikls. Viņš noteikti tiecas pēc ideāliem, lai kādi tie arī nebūtu. Viņš mīl patiesību un par visu vairāk, laikam, nīst liekulību. Liela daļa viņa rakstura īpašību nākušas no vecākiem — vienalga, vai viņš to apzinās, vai nē, vai viņam tas patīk, vai nē. „Dēli tikai iegājuši drusku tālāk mežā kā viņu papa," teica kāds mūsu mācītājs, kad viņam prasīja izskaidrojumu dažiem mūsu „ķēves dēlu" izlēcieniem. Mūsu jaunietī ir viss labais un ļaunais, ko esam viņā ieaudzinājuši, un viss labais un ļaunais, kas iedzimis.

Gluži tādi paši kā mūsu jaunieši ir arī Jaunatnes svētki. Vai tad tur trūks dzeju skandēšanas — un auto braukšanas sacensības, politiskas diskusijas — un skaistumkopšanas kursu, daiļamatniecības izstādes — balles pie peldbāseina? Vai tur nebūs svinīgi dievkalpojumi, impozanta Pausme, šacha turnīrs un jauno pianistu parāde? Vai tur nebūs senlatviešu kāzu uzvedums un modernās mākslas izstādes? Vai tur nebūs baleta vakars un šaušanas sacīkstes?

Liekas, ka trūks tikai viena lieta. Manuprāt, ļoti svarīga, kaut arī diskusijās „pro un contra" tā nemaz nepaceļas. Ja paceļas, tad visi, pēkšņi vienprātīgi kļuvuši, cits caur citu sauc: „Ko jūs? Vai tad lai audzinām Žannas d'Arkas un Vilhelmus Tellus? Nē, nē, to nu gan nē!"

Otrā pusē gan izauga Biruta Blūma, kas Karagandā vadīja nemierus. Bet, kā jau teicu, šis jautājums nevienu neinteresē un tāpēc ir nevietā. Ļoti atvainojos.

☆

Vai tad nu, visu to pārdomājot, nav lieki strīdēties par Jaunatnes svētku labām un ļaunām pusēm? Lai atceramies, ka, pirmkārt, tas nav intelliģenti un, otrkārt — neliecina par labu audzināšanu: strīdēties, dibinoties uz pieņēmumiem — par lietām, kas nav paša acīm redzētas. Aiziesim, redzēsim, sijāsim un vētīsim. Uz redzēšanos! D. V.

LAIKRAKSTA ABONEMENTU

jūs variet pieteikt arī pa tālruni. Toronto apgāda numurs ir

EM 8-0792.

Brīdinošā statistika

Astoņpadsmitā dzīves gada slieksni 1960. g. pārkāpa aptuveni 2,5 milj. jauniešu. Ņemot vērā iedzīvotāju dabisko pieaugumu gadā aplēsts, ka 1965. g. Amerikā būs aptuveni 13,5 milj. jauniešu vecumā no 14-17 gadiem, bet tikai divas trešdaļas beigs vidusskolu un no vidusskolu absolventiem tikai 17,6 proc. turpinās izglītību augstskolās.

Moderni mechanizētā Amerikā darba piedāvājumi nekvalificētiem strādniekiem samazināsies un nav paredzams, ka tie kādreiz atjaunosies. Kādreiz vidusskolas diploms nodrošināja labāku darbu un patīkamāku eksistenci, bet pašreizējais dzīves standarts uzstāda augstākas prasības, ar vidusskolas diplomu vien, bez speciālizēšanās vairs nepietiek. Tātad nākošos gados varam rēķināties ar jauniem bezdarbniekiem, par kuŗu labklājību būs jāgādā vecākiem un sabiedrībai.

Lai arī mūsu jauniešus nepiemeklētu bezdarbnieku liktenis, ieteicams vecākiem rūpīgāk sekot bērnu skolas gaitām, iepazīstoties ar vidusskolas kursiem un augstskolu prasībām jau tagad, kad jaunietis beidz pamatskolu.

Amerikas vidusskolas atšķiŗas no Latvijas vidusskolām. Šeit vidusskolas beigšanas diplomu piešķiŗ pēc zināma stundu skaita vai „kredītu" nopelnīšanas, bet ar „kredītiem" vien nav garantēta uzņemšana augstskolās. Priekšmeti, kā piem., praktiskie darbi rokdarbos, mājturībā, auto vadīšanā, rakstāmmašīnas lietošanā u. c. augstskolās netiek ieskaitīti, kamdēļ uzņemšana augstskolā atkarājas no tā, vai jaunietis ir ņēmis pareizo resp. akadēmisko kursu. Protams, atkarībā no jaunieša interešu loka, speciālo studiju nozarēs ir arī atsevišķas prasības, piem., zinātņu nozarē prasa matēmatikas, fizikas un ķīmijas kursu.

Rets būs jaunietis, kas, vidusskolas gaitas sākot, izvēlēsies grūtāko kursu bez vecāku mudinājuma vai skolas padomnieka ieteikuma.

Zinot, ka pašreizējā dzīves pamatnepieciešamība ir izglītība, vecāku pienākums būtu arī priekšlaicīga ieskatīšanās augstskolu uzņemšanas noteikumos. Nav pareizs ieskats, ka augstskolas ir pārāk dārgas, jo Amerikā ir ne tikai universitātes, bet arī „Junior College." Šīs kolledžas ir atbilde tiem, kas nevar segt skolas maksu lielākās universitātēs. Jauniešiem, kas apmeklē kolledžas, jāmaksā tikai par grāmatām, pārējiem nolikta mācību maksa aptuveni $150,- gadā. Pēc divu gadu studijām izsniedz diplomu un students var turpināt izglītību universitātē.

NEPABEIGTA INTERVIJA

Voldemāru Dzelmi, Jaunatnes svētku tautas deju organizētāju, pēdējo reizi sastapu pag. sestdien pie darbīga frizieŗa. Viņš stingri noliedza, ka atnācis ielikt ilgviļņus. Es arī pārāk uzstājīgi neprasīju, ko viņš tur īsti dara; bija svarīgākas lietas pārrunājamas.

„Kā veicas ar tautas deju puduŗa organizēšanu?" — „Tīri jauki. Ik dienas pieteicas jaunas vienības." — „Ko tad tā visi kopā darīsit?" — „Padancosim, sa-mēģināsim, piedalīsimies dažādos sarīkojumos. Mēģinājumi notiks latviešu biedrībā 2., 3., 5. un 6. jūlijā. 4. jūl. piedalīsimies Čikagas pilsētas 125 gadu atceres svinībās, 120 cilvēku lielā grupā dejojot 4 tautas dejas lielajā sporta stadionā „Soldiers Field". Bez tam piedalīsimies arī ar priekšnesumiem svinīgajā uzvedumā — svētku Pausmē, tāpat Raibajā vakarā, kas notiks Lane technikuma vingrotavā.

„Kādi tāli ciemiņi ar' gaidāmi?" — „Kā nē, no Losandželosas pieteikusies grupa ar 8 dejotāju pāŗiem. Tāpat būs grupas no Bostonas un Toronto, kā arī citām vietām."

„Nepatikšanas?" — „Kā nu bez tām. Kaut gan apkārtraksti un biļeteni izsūtīti sensenīm, daži rādās nupat kā atmodušies. Vakar piezvana no kādas tālas vietas, vai nevarot aizbraukt viņus pamācīt. Neko darīt, būs vēl jāaizbrauc."

Un kad es pēc matu lakas mākoņa kūres frizieŗa krēslā atkal atveŗu acis, Voldemāra Dzelmes vairs nav. Laikam aizbraucis to tālo vietu apmācīt. Nu nekas, satiksimies Jaunatnes svētkos . . . tad runāsim tālāk. D. V.

ČIKAGĀ

abonementi un sludinājumi pieteicami pie

P. DARDZĀNA
5539 N. Canfield Ave.,
tel. RO 3-6058.

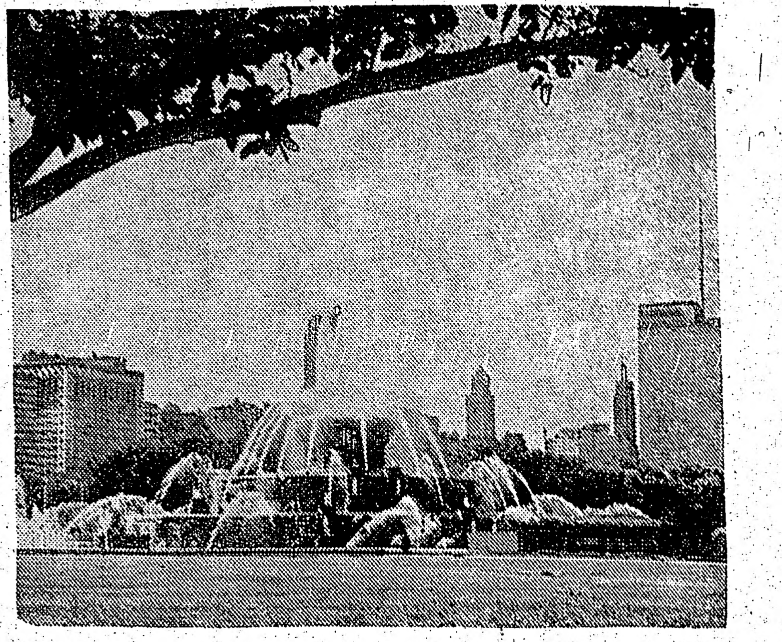

Lielajā Prudential celtnē notiek vairāki svētku sarīkojumi.

ČIKAGAS SVĒTKU SARĪKOJUMI

PIEKTDIEN, 29. JŪNIJĀ

18.00 atveŗ Svētku informācijas centru (24 stundas) un ieejas karšu kasi Sheraton - Chicago hotelī. Tālruņi: WHitehall 4-4100, ext. 56 un 44.

20.00 Svētku atklāšanas svētbrīdis St. Peter's Church, 3301 W. LeMoyne Street.

SESTDIEN, 30. JŪNIJĀ

9.00 ASV - Kanadas latviešu izlases vienību sacīkstes basketbolā, volejbolā un sieviešu volejbolā ($ 1.50). Olivet Institute, 1441 N. Cleveland Ave.

9.00 atveŗ: Daiļamatniecības, pastmarku un monētu izstādes (ieeja brīva), Museum of Science and Industry.

9.00 atveŗ: Svētku foto skati un Latvijas vēstures izstādi (ieeja brīva), Prudential Building Lobby.

11.00 Preses konference, Museum of Science and Industry.

11.00 Svētku šaušanas turnīrs, Fox Valley Rifle Range.

14.00 Jauno gleznotāju darbu skates atklāšana ($ 1.00), Ciurlionio Gallery, 5647 S. Wood St.

16.30 ASV latviešu peldēšanas meistarsacīkstes ($ 2.00, 1.50, 1.00), Sheraton - Chicago Hotel.

20.00 To skaidro ūden' nejauciet, iepazīšanās vakars pie peldbaseina ($ 1.50), Sheraton - Chicago Hotel.

SVĒTDIEN, 1. JŪLIJĀ

Svētku dievkalpojumi.

9.00 Šacha simultānspēle (I. Kalme) ($ 1.00), Sheraton - Chicago Hotel.

13.00 Jaunatnes Internacionālais Fōrums ($ 1.00), Sheraton - Chicago Hotel.

14.00 Bērnu pēcpusdiena ($ 1.00, bērniem ieeja brīva) Latviešu namā.

19.00 Mēs beidzam jokot. Čikagas piecīši, deja ($2.00) Sheraton - Chicago Hotel.

PIRMDIEN, 2. JŪLIJĀ

19.30 Vakars uz ezera. Izbraukums kuģī ar deju ($ 3.50), Michigan Avenue Bridge.

OTRDIEN, 3. JŪLIJĀ

20.00 Baleta vakars ($ 2.50, 2.00, 1.50), Prudential Building Auditorium.

TREŠDIEN, 4. JŪLIJĀ

9.00 Svētku tenisa turnīrs ($ 1.00), Garfield Park.

Svētku golfa turnīrs, Villa Olivia Elgin, Illinois.

10.00 Svētku bumbošanas turnīrs, 3700 N. Western Avenue.

10.30 Jauno literātu diena ($ 2.50), Sheraton - Chicago Hotel.

14.00 Senlatviešu kāzu uzvedums ($ 2.50, 2.00, 150), Prudential Building Auditorium.

20.00 Svētku teātris: Minhauzena precības ($ 3.00, 2.50, 2.00), Prudential Building Auditorium.

CETURTDIEEN, 5. JŪLIJĀ

20.00 2 × 2 raibais vakars visiem svētku viesiem ($ 2.00), Lane Technicum Gymnasium.

PIEKTDIEN, 6. JŪLIJĀ

14.00 Paneļdiskusijas ($ 1.00), Sheraton - Chicago Hotel.

20.00 Jauno pianistu parāde ($ 3.00, 2.50, 2.00, ložas $ 5.00), Orchestra Hall.

SESTDIEN, 7. JŪLIJĀ

9.00 ASV latviešu vieglatlētikas sacīkstes ($ 1.00), Stagg Field.

15.00 Svētku Pausme, Svētku centrālais sarīkojums ($ 2.00, 1.50,) Medinah Temple.

Tautas tērpu prāde - junda.

Koncerts.

Tautas deju lieluzvedums.

20.00 Nakts septītajā stāvā, semi-formāla balle ($ 3.50), Sheraton - Chicago Hotel.

SVĒTDIEN, 8. JŪLIJĀ

Svētku dievkalpojumi

14.00 Izbraukums ar Svētku noslēguma ugunskuru, Schiller Park.

Visās sporta sacikstēs, gleznu izstādē, šacha simultānspēlē, jaunatnes internacionālajā forumā, baleta vakarā, jauno literātu dienā, Senlatviešu kāzu uzvedumā, svētku teātŗa izrādē, 2x2 raibajā vakarā un Svētku Pausmē bērniem zem 14 g. puscenas.

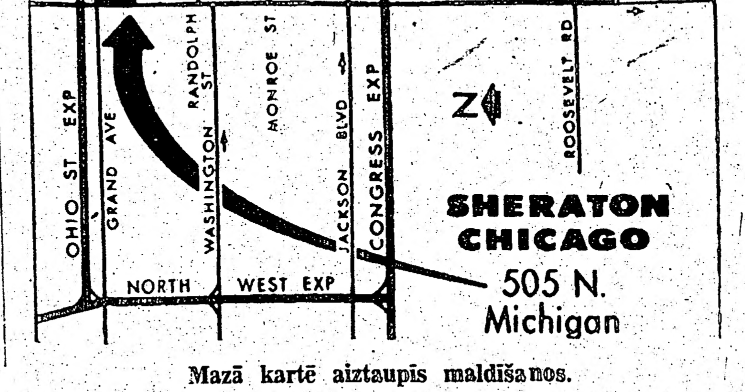

Mazā kartē aiztaupīs maldīšanos.

Toronto, CH 7-5488.

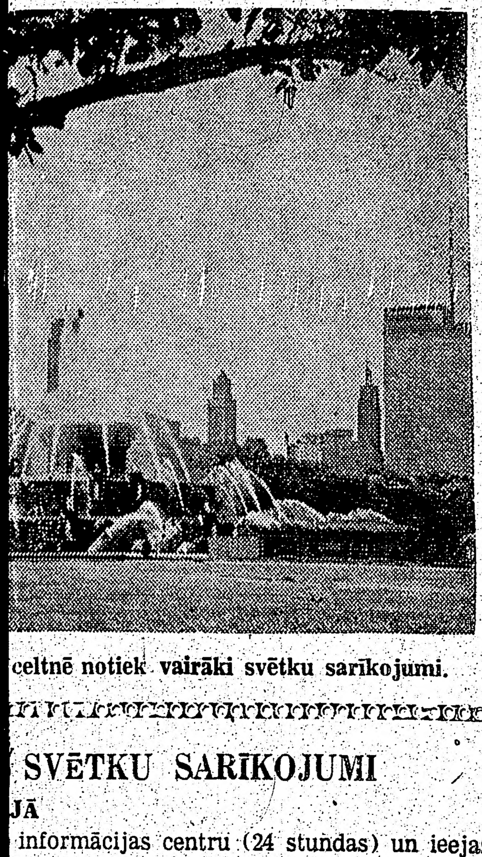

celtnē notiek vairāki svētku sarīkojumi.

SVĒTKU SARĪKOJUMI

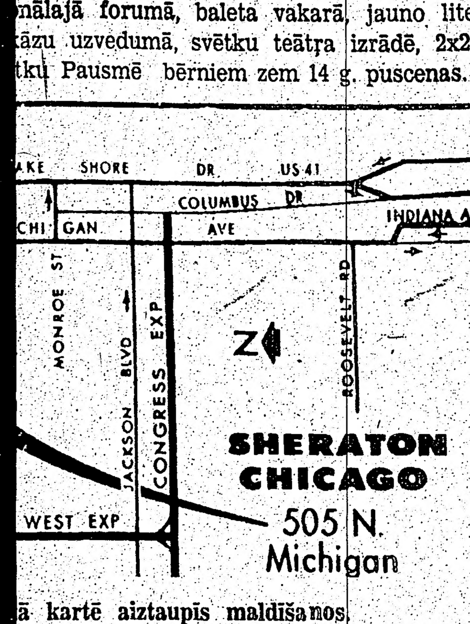

karte aiztaupīs maldīšanos.

KRĀJIET JAUNĪBĀ - NENOŽĒLOSIET VECUMĀ!

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA.

PA SEŅ' ATVIEŠU PĒDĀM

Joprojām pastāv lielas domstarpības, no kurienes īsti senie latvieši nākuši un kad apmetušies Baltijas telpā. Domas šajā jautājumā pilnīgi pretrunīgas, un tās tagad cenšās vēl vairāk samulsināt padomju „vēsturnieki," izplatot savus pētījumus, kam jāpierāda, ka vai visa pasaule ir tikai slāvu zeme kopš nezināmiem laikiem, un ka Baltijas tautas ir slāvu izcelsmes un tā tad viņu radinieki. Šo pat kā faktu pārņēmis Hermanis Šreibers savā grāmatā „Land im Osten." Bet Baltijas tautām itin nekā nav slāviem radniecīga, ne kultūra, ne paražas, ne senā ticība vai rakstu valoda. Turpretim valodas pētnieks vācu „Bibliothek des allgemeinen und praktischen Wissens" pierāda, ka latviešu - lietuviešu valoda ir indoeiropiešu un tā pieder vienai no visvecākām dzīvām valodām, kuŗu joprojām runā latviešu - lietuviešu tautas. Valodas pēšnieks prof. Pēteris Šmits, kam lieli nopelni valodniecībā, Latvijas augstskolas studentiem savās lekcijās stāstīja, ka latvieši var būt lepni uz savu valodu, jo ar tās palīdzību atšifrēti hieroglifi, kuŗus ne ar vienu citu valodu neesot bijis iespējams atšifrēt. Tāpat prof. Francis Balodis, kas piedalījies Ur pilsētas atrakšanā (Ur bija Babeles valsts otra lielākā pilsēta) stāstījis par etnografiskiem izrakteņiem, kuŗiem bijusi zināma līdzība ar mūsējiem. Kādu laiku strādāju kā Vēsturiskā mūzeja pārzinis pie Doma baznīcas, kur iepazinos ar Baltijas vēstures pētnieku Arbozovu, jun., kas stāstīja, ka viņš nācis pie atziņas, ka Baltijas telpas lielākā tautas grupa tur apmetusies pirms apm. 10.000 gadiem. Ienācēju kultūra bijusi ļoti augsta, tāpat bijušas demokratiskas valsts formu pazīmes, jo tautu grupas pārvaldījis koniņš (ķēniņš), kas svarīgos gadījumos saaicinājis novadu vecajos kopsēdēs (tagad mēs sakām „parlaments"). Tāpat bijuši tirdzniecības sakari ar tālām zemēm. Lai kontrolētu ūdensceļus, kā Daugavu, Lielupi un Gauju, pirmā Rīga būvēta Daugavgrīvā. Kad sākušies sastapšanās ar vācu tirgotājiem un tie lūguši atļauju celt noliktavas un ēkas, tad ķēniņš kopā ar vecajiem atļāvis vāciem apmesties tagadējā Rīgas vietā, kas bijusi maz apdzīvota. Tas nozīmējis, ka apmetne atradusies ieteku aizmugurē un to varēja labi pārraudzīt, kad ienākušas preces pa Rīgas jūŗas līci, lai dotos uz noliktavām. Pamazām Rīga izvērtusies par lielu tirdzniecības vietu. Ar laiku Rīga Daugavgrīvā zaudējusi savu sākotnējo nozīmi kā pilsēta. Plkv. Rūdolfs Poruks, kas I pasaules kaŗā atradies Daugavgrīvā, stāsta, ka rokot aizsargierakumus, atraduši senlietas. Ciltis, kuŗas pirms latviešu ienākšanas dzīvojušas Baltijas telpā, ienācēji pakāpeniski izspieduši vai asimilējuši. Tā šī telpa kļuvusi krietni prāva, jo ieņēmusi plašu territoriju, ieskaitot Prūsiju, Lietuvu un lielu daļu vēlākās Krievijas vai Maskaviešu zemes. Latvijas zeme bijusi purvaina un ar lieliem mežiem, netrūcis pat lielu ozolmežu.

1. pasaules kaŗā, kad krievu armija iegāja Prūsijā, Dzimtenes Vēstneša redaktors Jānis Akmens, vēlākais Latvijas Sarkanā krusta ģenerālsekretārs, atnesa veco Prūsijas zemes karti, ko bija atradis pilsētas bibliotēkā senajā Rīgas Rātsnamā pie Rātslaukuma. Bija priecīgs par šo karti, jo ļoti daudzām vietām bija latviski nosaukumi. Nolēmām karti nodrukāt laikrakstā, jo domājām, ka tas būs īstā laikā izdarīts. Man karti vajadzēja pārzīmēt avīzei piemērotā formātā. Kad nosūtījām laikrakstu cenzūrai, izrādījās, ka krievi ir citās domās un karti neļāva drukāt. Tas mūs pārsteidza. Akmens gāja lietu noskaidrot. Cenzors vaļsirdīgi viņam pateica, ka iemesli tie: latvieši varētu prasīt Prūsiju sev. Tas nesaskanot ar Krievijas valsts interesēm. Tā nekas neiznāca. Ja nemaldos, tad arī Artūrs Bērziņš, toreizējās Latvijas redaktors, piedzīvoja to pašu, jo ar Āronu Matīsa piekrišanu zīmēju arī Latvijai zemes karti, bet pēc citiem avotiem. A. Bērziņš tagad savas dienas pavada Stokholmā.

Latvijas patstāvības laikā, 1922. gadā, man bija izdevība ekskursijā braukt uz Prūsiju. Ekskursantiem par lielu brīnumu uz dzelzceļu stacijām un citām oficiālām vietām nosaukumus lasījām pareizā latviešu valodā, piem. Rosite, Pilskalne, Gubiņa u.t.t., nevis Rositten, Pilkalnen, Gubinen.

Minētajā zemes kartē nebija vis Königsberg, bet Kaŗalauči, Kūru Joma u.t.t., bet ne Kurisches Haff.

Lielu traci sacēla Jūlija Druvas raksts Brīvā Zemē, kad viņš, apbraukājis Prūsiju, par savu braucienu un iespaidiem rakstīja, ka sastapis Kūru jomā un citur cilvēkus, kas runājuši latviski. Raksts sacēla draugos lietuviešos satraukumu, jo tie nu sāka domāt un rakstīja savā laikrakstā, ka latvieši grib viņiem atņemt Klaipēdu (Mēmeli) u. c. vietas. Tāda nolūka nemaz nebija, bet Druva tikai konstatēja faktu par latvietības izplatīšanos.

Vadot bēgļu gaitas Augsburgā, netālu no Hochfeldas nometnes blokmājām bija liela dārzniecība, kurp devās bēgļi pēc saknēm un zaļbarības. Īpašnieku sauca Saule, viņš to sacīja Zaul. Tas man uzkrita un kādu dienu viņam noprasīju, no kurienes viņš te iecelojis. Atbilde bija: no Prūsijas.

„Nu, tad jau jūs esat latvietis."

„Nē, esmu prūsis."

„Jā, prūši ir latviešiem tuvinieki."

„Kā tā?"

„Jūsu vārds nav vācisks, bet īsti latvisks."

Tas viņu galīgi pārsteidza, pat nepatīkami, jo nepazina latviešus citādi kā pašreizējos bēgļus nometnē.

Pirms dažiem gadiem fabrikā, kuŗā strādāju ar režisoru V. Hermani, sāka strādāt kāds Vācijas bēglis, kas bija tāpat kā mēs pametis savu dzimteni, lai bēgtu no komūnistiem. Viņa vācu valodā tomēr bija kas īpats, un mēs sākām taujāt, no kurienes viņš nāk un kur dzimis? Viņš nākot no Prūsijas un viņa dzimtā pilsēta esot Königsberga. Sarunas novirzījās uz senlatviešiem un ka viņš pieder šai izcelsmei. Uz to viņš zināja pastāstīt, ka vēl daudzi vecie iedzīvotāji, īpaši Kūru jomas zvejnieki, joprojām runājot latviski. Tātad nekādi pārvācošanas paņēmieni nebija spējuši iznīcināt prūšos latviešu valodu. Vai tas nav lielisks atgādinājums visiem tiem, kas tagad trimdā tik viegli cenšas latviešu valodu aizmirst? Laikrakstā Latvija 1951. gada 5. maijā T. Rempeters raksta, ka seniem prūšiem cīņa ar dabas spēkiem bijusi smaga, ne vien vētras, bet arī mēris plosījies starp viņiem. Kā zināms, tur, tāpat kā mūsu jūŗas ietekā, Saulkrastos, ceļojošās kāpas aprakušas vairākas mājas un pat veselus ciemus, piem. Prediņu 1671. g., Karveiti no 1765.—1797. g., Vecneegelnu 1763. g., Veckuncenu 1786.—1825. g., Vecpilkopenu no 1797.—1839. g., Letenvaldi un Purviņus. Pēc apmēram 100 gadiem vējš, smiltis tālāk dzenot, atklājis pakāpeniski Vecneegelu un Karveites. No smiltīm atbrīvotajās sādžās atrasti naudas gabali, stikla pērles u. c.

Prūši dzīvojuši pilnīgi patstāvīgu dzīvi, līdz 1869. gadā Prūsijas valdība, lai it kā pasargātu no dabas postījumiem, ņēma prūšus savā aizsardzībā. Apstādīja kāpas, lai ierobežotu vētras postījumus. Bet valdība atvēra arī vācu skolas, kuŗās mācīja bērnus vācu valodā. Turpretim baznīcās dievvārdus noturēja lietuviešu valodā, jo nebija kuršu valodas pratēju mācītāju. Mājās prūši runāja tikai kursiski. Tā viņi prata trīs valodas, bet nezaudēja savu senseno dzīves veidu un valodu. Jaunākajos laikos, kā raksta Rempeters, vāci un lietuvieši centušies prūšus pārtautot. Pie tam negātīvi izpaudies apstāklis, ka prūši nav saņēmuši papildinājumus no savas agrākās dzimtenes - Latvijas. Vecie prūši pat neatceras redzējuši kaut vienu grāmatu latviešu valodā, turpretim lietuviešu un vācu grāmatas pienākušas tiktikām. Latvijas patstāvības laikā apstākļi mainījušies un pienākušas latviešu grāmatas un laikraksti, bet jaunā rakstībā nav varēts izlasīt. Tikai 1939. gadā Kuršu jomu pievienoja Vācijai un līdz ar to pārtrūka visas saites. Pēdējās ziņas stāsta, ka, ienākot komūnistiem, Kuršu jomas ļaužu lielākā daļa aizbēguši uz Vāciju, bet pie nedaudziem palikušiem kā papildus zvejnieki nometināti 400 krievi. Komūnistu valdība pārdēvē vietu vārdus un dara visu prūšu iznīcināšanai. Tā visur, kur ieiet komūnisti, iznīcina nacionālo patstāvību un kultūru.

Interesanti būtu arī no citas puses dzirdēt par šo mūsu tautas nozarojumu.

O. Krolls

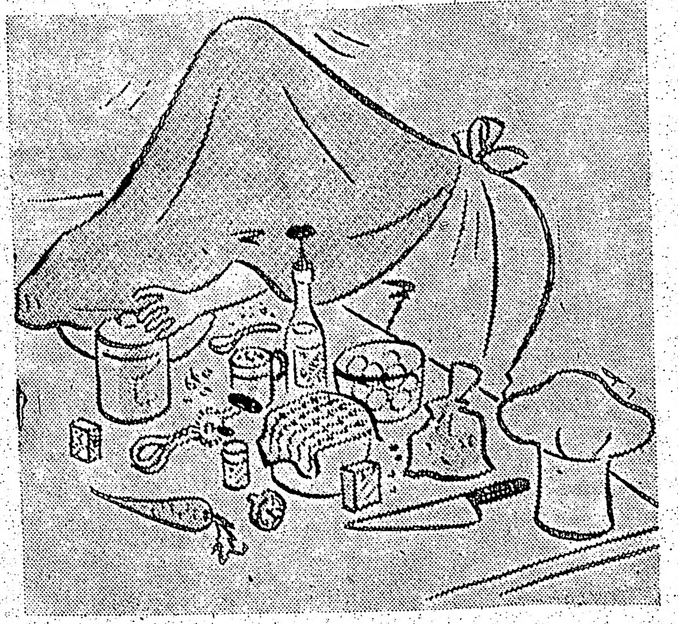

Milda rūpīgi slēpj gardo košļi u recepti.

THE UNDEFEATED NATION

Grāmata par Latviju — angļu valodā dāvināšanai kanadiešiem un amerikāņiem.

(NEUZVARĒTA TAUTA)

Sarakstījis *Ādolfs Blodnieks.*

310 lpp. Glīti iesieta.

Cena $ 4.00.

Pasūtināma

DV GRĀMATNICĀ,

123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

SVĒTKU RĪMES

Džekijs stāv, tam pleci raustās:
Ko tie latvieši tā bļaustās?
Kas tad šiem par prieka dienu,
Kam šie spiežas ap to sienu?

Mīļo Džekij, lieta tāda —
Kā tā vēsts uz sienas rāda,
Pienākušas Svētku zīmes.
Un par tām tad ir šīs rīmes.

Daudziem tā jau skaidra lieta:
Svētkos viņu īstā vieta;
Tikai viens vēl bojā baudu —
Kur tai laikā ņemt to naudu?

Padoms šis nu der priekš tiem,
Kas uz brīnumsvētkiem šiem
Atbrauktu ar lielu jaudu —
Bet kas neprot sakrāt naudu..

Kas šos pantus atcerēsies,
Bagāts Svētkos ieradīsies.
Jo tam, Svētku zīmes pērkot,
Nauda būs, ko nevar izdot!

Par to nevar nopirkt veļu,
Vai uz skolu maksāt ceļu;
Bet par Svētku lietām visām —
Biļetēm un guļamcisām,
Tagad pirktu Svētku zīmi
Jūlijā ar jautru ģīmi
Izdos katrs, kam ir nags,
Svētku zīmju pilns kam maks.

Barā dzird ir balsi vārgu:
„Bet tie Svētki man par dārgu!...
Mazliet lētāki ja būtu,
Tad vairs nebūtu par grūtu."

Tādām kaitēm zāle laba
Svētku zīmju jaukā daba;
Desmit procentus tās taupa,
Asumus no cenām laupa.

Jaunākajiem — klausies, tēti —
Svētku zīmes nopērc lēti;
Ļauj tiem braukt uz nometni,
Tur tie dzīvos lieliski:
Sporta spēles, tautas dejas,
Vakari, kur visi smejas,
Arī to, kas Svētkos būs
Tie par lētām cenām gūs.

PA JOKAM

„Un kā ar Čikagas Piecīšiem, vai viņi tiešām beigs jokot?" kāda sarīkojuma virsrakstu ieraudzījuši, ļaudis neticīgi prasa. Čikagas Piecīši, kas savā laikā dibinājās nolūkā savākt līdzekļus Jaunatnes svētkiem, paspējuši kļūt par vietējās sabiedriskās dzīves sastāvdaļu, aizpildot līdz šim tukšo robu vieglās mūzikas laukā.

„Par to nākotne dziļdomīgi klusē," Laimonis Streips, jaunākais oficiālais Piecītis, kas nesen nomainījis uz Dienvidjūŗas salām aizbraukušo priekšgājēju, atbild.

„Ko tad labu esam līdz šim paveikuši, un kā gājis?" gribas zināt.

Tas izrādās tīri raibs stāsts. Piecīši izbraukājuši 21 pilsētu, uzstājušies 27 reizes, kopā nobraukdami 50.000 jūdžu. Ceļojumiem viņi nopirka paši savu mazu autobusiņu, ko savā laikā iesvētīja ar šampānieša pudeli — iepriekš to iztukšojot. Visjaukākā publika esot bijusi Hamiltonā, vislielākā — Toronto. Čikagā viņi uzstājušies trīs izpārdotās reizēs.

Uzkrājušies arī dažādi piedzīvojumi. Ceļā pazuduši 2 pāri bikšu, aizdegušās bungas (tās gan ar alu nodzēstas). „Un tad bija tā reize, kad mēs aizbraucām uz vienu pilsētu, kur neviens laikam nezināja, ka mēs būsim. Katrā ziņā, nevarējām atrast vietu, kur jāuzstājas. Beidzot iemaldījāmies kādā poļu banketā, kur mūs vismaz paēdināja. Pēc tam kādu laiku spēlējām futbolu nakts vidū uz ielas. Tā bija tīri apsēsta pilsēta. Nekādi netikām no tās ārā, visi ceļi veda cilpās vien." „Un tad bija tā reize, kad mūs izkonkurēja kapu svētki . . . Labs mācītājs tai pilsētā, ar milzīgu pievilcības spēku. Arī es beigās gribēju iet viņu klausīties." „Un tad bija tā reize, kad mēs palaidām apkārt cigāru kasti Jaunatnes svētku ziedojumiem. Labu brīdi tā pildījās, tad — pazuda. Jācer, ka ziedojumu „ievācējs" vismaz to pienācīgi izlietos, notērējot to pašos Jaunatnes svētkos . . ."

Bet ko nu es te tik daudz stāstīšu, viņi paši to prot daudz labāk 3 ģitaru un bandžo pavadībā. Gribat dzirdēt? — 1. jūlijā, plkst. 7.00 Šeratona hoteļa „King Arthur" zālē būs viņu uzvedums.

D. V.

DAŽAS MINŪTES PIRMS DIVPADSMITIEM

It kā nelaimes jau tā nebūtu gana, vienā no pēdējām Jaunatnes svētku rīcības komitejas sēdēm Streipu dzīvoklī ieradās arī šī laikraksta reportiere. Pr-dis Laimonis Streips pazuda dušā un nenāca ārā pusstundu. Programmas vadītājs Alberts Legzdiņš paskatījās caur pieri, nomurmināja trīs vārdus angliski (par ko vēlāk viņam bija jāiemet trīs centi zilā krūzē) un pazuda kārtot transporta jautājumus ar tādu aprēķinu, lai pašam svētku laikā nebūtu jābrauc ar divriteni. Vissvarīgie finanču daļas darbinieki nolīda pieliekamā kambarī, lai izspriestu, cik biļešu jāiespiež I vietā, ja krēslus saliek 2 rindās ap peldbaseinu. Virtuvē rakstāmmašīnas klabināja steidzamo pēdējo minūšu sarakstī.

Svētku ārlietu daļas vadītāja Līga Streips rīkojās ap rīcības komitejas dāvāto milzīgo kafijas podu. „Vai nav neērti tik bieži uzņemt tik daudz viesu?" apprasījos: „Vai viņi jums neizēd māju tukšu?"

„Līdz šim, konservātīvi lēšot, apēstas 5.000 maizītes, izdzertas 3.000 tases kafijas un limonādes. Toties esam tapuši bagātāki ar atstātām mantām. Te glabājas 1 lietus mētelis, 4 kaklasaites, 1 pāris zelta auskaru, 1 palags. Pēc katras sēdes noteiktā vietā zem radiātora pielipināta kožamgumijas piciņa."

„Vai tad skādes nekādas?"

„Salūzuši trīs krēsli. Finanču komisijai pazudis sešcollīgs logaritmu lineāls ādas ietvarā."

„Un mājas uzkopšana pēc sēdes, vai nav grūti?"

„Man palīdz gadu vecais dēls, kas, skolojoties sabiedriska darbinieka karjērai, jau tagad prot kārtīgi iztukšot pelnu traukus. Nopietnākā krize izcēlās pēc pavasaŗa tīrīšanas, kad gadījās nomazgāt visus svarīgos telefona numurus, ko kāds aktīvs rīcības komitejas loceklis bija sarakstījis uz sienas."

Pa šo laiku dzīvoklis piepildījies rīcības komitejas darbiniekiem. Ļaudis, kas vāc reklāmas. Ļaudis, kas rūpējas par viesu nometināšanu, staigā pārbaudīdami klavieres dažādās sarīkojumu vietās, atbild par izstādēm. Ļaudis, kas meklē vadlīniju auklas peldēšanas sacensībām. Ļaudis, kas lipina pastmarkas. U.t.t.

Sākās sēde.

Reportiere, nolīdusi kaktā aiz krēsla, apsēdās uz grīdas un lūkoja izskatīties neesoša. Vienkārši pašaizsardzības nolūkos; jo darāmā pēdējā brīdī tik daudz, ka rīcības komiteja vairs neskatās, kam uzdod. Pat tikko ieradies pirmais svētku viesis — Andrejs Spekke no Jēlas, kas lepni ziņo, ka viņa skolas latvieši ieradīsies svētkos 100% — netiek cauri sveikā: Viņam jāapstaigā lielākās Čikagas avīzes, izdalot brīvkartes. Izrādās, ka vietējās svešvalodu avīzes jau informētas par svētkiem un lietuviešu laikrakstā pat parādījusies intervija ar L. Streipu.

Kā visās sēdēs, arī šeit ziņo par priecīgiem un bēdīgiem pagriezieniem svētku veidošanas norisē. Ilona Vītoliņa un Dace Friša priecīgi stāsta, ka biļetes pasūtinātas iepriekš neparasti laikus, pat uz balli un izbraukumu ar kuģi. „Viena kuģa vietā būs divi, viens jau pārkrustīts no „Trinidad" uz „Usma"," — Uldis Streips, izbraukuma vadītājs, ziņo. Saņemtas pozitīvas atbildes no lielākās lūgto viesu daļas. Ar citiem turpinās intensīva sarakste. Piem., no Bruņa Rubesa pēdējā laikā pienākot divas ierakstītas vēstules dienā, stāsta Rita Balode, vietējā 2 × 2 programmas vadītāja. 2 × 2 kalendārs rādās būt daudzpusīgs un jaunatnei piemērots, bez tautas deju un koŗa mēģinājumiem, literātūras un politikas pudurīem paredzot arī auto drošības braukšanas sacensības „Soldiers Field" auto novietnes laukumā, apmācību kosmētikas lietošanā Dzidras Saules vadībā, Čikagas pilsētas apskati, Kamīna vakaru un Raibo vakaru, kuŗu progrmmas vēl aizvien tiek turētas lielā slepenībā.

„Pa reizei gadās mazliet kļūmēties," Līga Cielēna, ģenerālsekretāre, kas ne tikai izdalījusi pavairotus 40 sēžu protokolus, bet kopā ar 3 palīdzēm atbildīga par liela kvantuma dažādu citu rakstu darbu izsūtīšanu, pačukst. „Piem., svētku avīzes „Pakļaus" 3. numurs gandrīz pienāca katram divreiz, jo kaut kā bija sajaukušies 2 komplekti adrešu loksnīšu. Bez tam — Raibais vakars notiks Lane technikuma vingrotavā, nevis auditorijā, kā ziņots," viņa piebilst.

Lielākās galvas sāpes Jaunatnes svētku rīkotājiem pašreiz sagādā nevis kaprīsi mākslinieki, bet — arodbiedrības. Ir gan vispār zināms fakts, ka parasti tur piederīgie prot viena cilvēka darbu izveidot par tādu, kam nepieciešami trīs. Lielākā daļa pasākumu, kaut vai ar arodbiedrībai pakļauto balles orķestri, tomēr nokārtojušies tīri gludi. Mazliet žēl ir to 32 dolaru, kas jāatdāvina arodbiedrības vīram, kas Minhauzena precību laikā pēc latviešu skatuves meistara norādījuma nospiedīs divas pogas, lai atskaņotu lentē uzņemto menuetu . . . Un Pausmē, kur paredzēti tautas deju priekšnesumi, arodbiedrība uzstāj, ka tiem vajadzīgs 15 vīru orķestra pavadījums par 1.000 dolariem, kāds šai telpai pēc noteikumiem pienākas. Velti rīcības komiteja cenšas pierādīt, ka tūkstošgadīgā tradicija prasa tautas dejas pavadīt uz elektriskām ērģelēm, (kas atgādina kokļu skaņas). Disputs vēl nav beidzies, bet paredzams, ka dejas spēlēs klavieres, kamēr pagrabā sapulcētiem 15 orķestrantiem būs jāmocās ap visgaudīgākiem meldiņiem, kādus vien rīcības komiteja spēs sameklēt. „1.000 dolarus par velti viņi nedabūs," skan vienota apņemšanās.

Pamazām rodas nojauta, cik daudz darba, pacietības un uzupurēšanās svētku sarīkošana prasījusi no 85 rīcības komitejas dalībniekiem, it sevišķi prezidija. Sēdei beidzoties, laimējas

(Nobeigums 12. lpp.)

Pētersona kungs: „Jaunība tik reizi zied." Pētersona kundze: „Un tev tā sen jau noziedējusi."

Amerikas Latviešu palīdzības fonds

Latvian Relief Fund of America, Inc.

P. O. Box 8857, Philadelp hia 17, Penna. Tel. MElrose 5-4137.

Galvenais pārstāvis Kanadā: Pauls P L Ī S I S, 22 Tresillian Rd., Downs view, Ontario, tel. 416 ME 6-2026.

Veselības un dzīvības bezpeļņas savstarpējās apdrošināšanas iestādījums latviešiem ASV un Kanadā.

SAULAINĒ

jūsu bērni pavada vasaras dienas latviskā vidē, veselīgā Kanadas lauku gaisā.

Nometne darbojas no 1. jūlija līdz 19. augustam.

Tuvāku informāciju sniedz Saulaines pārvaldes vadība 86 Pinecrest Rd., Toronto 9, tālrunis RO 9-8923.

SAULAINES PĀRVALDE.

ZVAIGZNE NAKTĪ

Latvju dziesmas varenība ir salauzusi laikmeta robežas. Kā no krastiem izkāpusi upe tā nojaukusi visus ceļā liktos aizsprostus. Tā ir skanējusi senās verdzības posmā, drošinādama bāra bērnus. Tā palīdzējusi pārvarēt ir fizisko, ir morālo apspiestību. Ne skaņa, bet dziesmas saturs bijis ar noteicēju spēku, un tāds tas ir arī š o d ien, kad latvju dziesma skan it kā divi pasaulēs. Tālā, bet sirdij tuvā, dzimtenē un brīvības tālēs, kuras laikmeta nezvērs cenšas padarīt aizvien šaurākas.

Pēdējie dziesmu svētki brīvajā dzimtenē norisa baigu notikumu pievārtē. Vai mūsu dziesma svešumā visu šo izdzītības laiku nav skanējusi to pašu briesmu draudos? Bet tas mūs nav atturējis vēl un vēl dziesmā izteikt savas neapklusināmās vēlmes, jo mēs zinām un jūtam savas dziesmas varenību un spēku. Ja dažkārt mūsu iztikušajā dzīvē vienā otrā ģimenes pavardā klusāka top alkatība pēc brīvības, jo to nomāc notikumu šaubas un bezcerība, tad latviešu dziesmā vēl virmo brīvības vārds, gaismas pils un saules lēkts. Tie ir spožumi ar nākotnes spēku un cerībām. Mums nav vairs sev jāatgādina pašas dziesmas varenība, jo visas tautas paaudzes pastāvējušas laika griežos tās neiedragājamā aizsegā.

Dziesma latvietim bijusi zvaigzne naktī un tādai tai mirdzēt arī nākotnē. Vienalga, kas nospiež mūsu ilgas un cerības. Vienalga, kur un kad tas notiek. Kaut dzimtenē mūsu tautai dziesmu dienās jāieslēdz sociālistiskā pasūtinājuma skandējumi, ar sirds izjūtas patiesīgumu un dziļākiem vēlējumiem tā kvēli izdzied katru dziesmas vārdu vai teikumu, aiz kura nepārprotami atklājas brīvības dziņa un cerība. Verdzinātāji sajūsmu par dziesmu svētkiem, to krāšņumu un daudzveidību nekad nevar nolikt savā pusē it kā pateicību par pašreizējo laikmetu. Dziesmā liktās un izdziedātās ilgas nav apspiedēju daļa. Tā pieder brīvību iecerētājai tautai.

Dziesmas ir tikai viens no tautas daiļrades un gara spēka izpaudumiem. Mēs nedz dziedam, nedz rotājamies spožajiem tautas tērpiem vienīgi pašu prieka vai citu apbrīnas un uzslavas dēļ. Mēs to darām sava nacionālā pašlepnuma un pašapziņas uzturēšanas labā, kas ir priekšnoteikums nākotnes Latvijai. Ja mums šī spēka trūks jeb to liksim novārtā, tad velti iecerēt savu nākotni brīvības spožumā. Lai kā mēs dažkārt pagurstam savā darba ikdienā, svārstāmies un pat it kā neticam laimīgam atrisinājumam, kādu Latvija pelnījusi ar savām ciešanām un upuriem, dziesma allaž ir tā, kas cilā mūsu dziļākos nodomus. Tai ir apskaidrotības spēks, kas bieži vien svarīgāks par materiālo vidi, kas mūs diendienā ieslēdz. Kam trūkst dziesmas, tam nav arī latviskas dvēseles, dzimtenes un brīvības mīlestības.

Ārpus apspiestās dzimtenes robežām mūsu dziesmai un daiļradei ir brīvs lidojums. Tur bez baiļu, izmisuma un nedrošības varam skaņās izteikt savas patiesās alkas, tencinot nerimtīgo dziņu un uzticību Latvijas atjaunotnei. Tā ir neaizstājama priekšrocība un nodrošinājums mūsu turpmākai pastāvēšanai kā etniskai un nacionāli politiskai vienībai, kuras mērķos dziņa pēc brīvības un savas valsts. A. Vilks

SARKANIE SMIEKLI

SKAISTA NĀVE

Kāds krievu augsts saimniecības funkcionārs atgriežas no Eiropas brīvajām valstīm. Viņš sastop kādu paziņu: „Kur tu biji?" — prasa paziņa .

Funkcionārs: „Es apskatīju kapitālismu!"

„Nu kā tad?"

Funkcionārs sapņaini: „Skaista nāve! Skaista nāve! Ak, ne izstāstīt! Pēc 20 gadiem mēs tos panāksim . . . "

Katrā kontinentā sava latviešu ābece

Spilgts piemērs, cik nepieciešama mums ir globāla organizācija darbības saskaņošanai, ir gadījums ar latviešu ābeces izdošanu, kas tik nepieciešama mūsu svētdienu skolām. Izrādās, ka pie ābeču sastādīšanas un izdošanas vienā laikā strādā Amerikā, Zviedrijā un Austrālijā. Būtu panākts liels darba un līdzekļu ietaupījums, ja visai mūsu trimdas saimei izdotu vienu ābeci.

Šo jautājumu pārrunāja Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes svētdienas skolu padomes sēdē 20. jūnijā. Pie ābeces sastādīšanas jau ilgāku laiku strādā skolotāji K. Karlovics, A. Lejiņa un M. Pētersone. Darbs ir jau paveikts tik tālu, ka varētu ķerties pie iespiešanas. Ir paredzēti divi izdevumi : „Ābecīte" pirmskolas vecumam un „Ābece" — iesācējiem. Abi izdevumi paredzēti ar krāsainām ilustrācijām. Sēdes dalībnieki varēja arī iepazīties ar doc. V. Rūķes - Draviņas manuskriptu ābecei, kas saņemts no Zviedrijas. Cik tālu veikti ābeces izdošanas darbi Austrālijā, nav zināms. Ābeces izdošanas jautājumu izlems galīgā veidā ALA's Kultūras biroja izglītības sekcijas sēdē 30. jūnijā.

Novērtējot notecējušo mācības gadu, tika apsvērtas sekojošas tezes: a) Vecākiem savu bērnu latviskās audzināšanas labad jānes tādi paši upuri kā vispārējās izglītības dēļ; b) ja nepieciešams, jāreducē iemācāmās vielas apjoms, bet noteiktais minimums jāprasa ar noteiktību; c) valodas un zināšanu saglabāšanai svarīgs faktors ir latviešu grāmatu lasīšana.

Pārrunās noskaidrojās, ka skolām rūpes sagādā laika trūkums, lai izņemtu noteikto programmu. Otrs sāpīgs jautājums ir nepiemērotās skolu telpas un telpu īpašnieku uzliktie ierobežojumi, kādēļ jādomā par skolas telpu iegūšanu savā īpašumā. Ņujorkas draudzes piecās svētdienas skolās šogad mācījās 187 skolēni. No tiem skolu absolvēja 13.

Nākošā mācības gada sākums noteikts uz 8. vai 9. septembri un beigas — 1963. g. 8. vai 9. jūniju.

Kanadas valdības iestādēm

Anglijā ir jauna mītne. Kanada nopirka agrāko vēstniecības ēku, kas atrodas 38-1 Grosvenor Skvērā, no Sav. Vastu valdības par $500.000,- un nosauca to par sēra Džona Makdonalda namu. Cenā ieskaitīta kā ēkas vērtība, tā arī 999 gadu nomas līgums. Zeme tomēr paliek Vestminsteras hercoga īpašumā. Bez tam vēl 300.000 dol. izdoti telpu pārbūvei un iekārtošanai.

Lietas, kas nekārtojas pašas

„Jaunatnes svētki taču ir svētki, kāpēc pat tur jāiepin runas par komūnismu?!" viens no tiem, kam šie svētki vispār nav lāga pa prātam, atrada vēl vienu iemeslu uztraukties.

„Noskaidrot, cik daudz mūsu jaunatne zina un interesējas par šiem jautājumiem, bija viens no galvenajiem Jaunatnes svētku tapšanas iemesliem," Austris Klētnieks nopietni atbild. „Šajā virzienā paredzētas divēja veida nodarbības: politikas puduris un internacionālais forums. Politikas puduris sanāks trīs reizes: otrdienas priekšpusdienā, trešdienas pēcpusdienā un piektdienas pēcpusdienā Šeratona viesnīcas Great Lakes telpās."

„Nu, ko gan jaunu tur varēs pateikt," neapmierinātais atmeta ar roku un aizgriezās. Vienā ziņā gribas pat mazliet viņam piekrist. Mūsu pēdējā laika pretkomūnistiskās runas atkārto daudzreiz dzirdētus faktus un to ierosinājumi ir tik vispārējas dabas, ka nav praktiski pielietojami. Pazīstot Austri Klētnieku, gan šaubījos, ka viņš ziedotu laiku un pūles, veicinot šāda veida patriotisku jūtu uzplūdus, kas dažkārt nodara pat vairāk ļauna kā laba; it sevišķi, ja patiesības mīlētājai jaunatnei ir iespēja noskatīties, kas notiek, ja šādam dedzīgam runātājam pēc brīža lūdz ziedojumu pretkomūnisma darba veicināšanai — un atklājas, ka viņu pēkšņi ķērusi galīga nabadzība, autobusā pazudis maks, visa daudzgalvainā ģimene slima u. t. t.

„Esam paredzējuši nopietnas diskusijas par svarīgākiem tematiem mūsu politiskās darbības veidošanā," Austris Klētnieks paskaidro. Pirmo sesiju ievadīs prāv. Trepšas referāts par komūnismu kā ļaunumu, tā stratēģiju, taktiku, līdzšinējiem sasniegumiem; tam sekos pārrunas, nobeidzot tās ar īsu pretkomūnistiskas filmas izrādi.

Otrā sesijā runās V. Nollendorfs par to, kā komūnisms atsaucas uz latviešiem, īpaši uz latviešu jaunatni, un kāpēc mums „kaut kas" jādara. Arī šai sesijai sekos pārrunas un filmas izrāde.

Piektdien Aivars Osis, Jānis Vilciņš un Austris Klētnieks katrs apm. 15 min. garā runā paskaidros, kas mums lietas labā darāms. Sekos pārrunas un filmas izrāde."

Tā kā gandrīz katram no mums gadījies atbildēt uz jautājumu par komūnismu, pie kam ļoti bieži esam izvairījušies no tiešas atbildes, jo vienkārši vairs neesam lietas kursā — tad rādās, ka šo sesiju apmeklēšana būs svētīga ikvienam svētku dalībniekam.

Arī Internacionālā foruma aizkulises ir tīri intriģējošas. Izrādās, ka tas sākts gatavot jau pirms laba laika. Atrasti jauni cilvēki vietējo lietuviešu, igauņu, ungāru, poļu, ukraiņu, čechu, bulgāru un kroātu vidū, kas, neskatoties uz gadiem, vērtējami kā nopietni, kompetenti politiķi. Notikušas vairākas sanāksmes, dalībnieki atraduši stabīlu pamatu vienotai darbībai. „Zinādams, kā izvērsušies līdzīgi starptautiskie pasākumi, biju pārsteigts redzot, ka mūsu starpā panākts līdz šim neiespējamais. Diviem lielākiem klupšanas akmeņiem tikām pāri jau pirmajā satikšanās reizē: norunājām, ka atturēsimies no robežstrīdiem un diskusijām par nākotnes politisko iekārtu mūsu zemēs pēc komūnisma iznīcināšanas. un kopš tās reizes neesam šiem tematiem vairs pieskārušies," saka Austris Klētnieks.

Galveno runu Internacionālā forumā teiks pazīstamais radio komentātors un dedzīgais pretkomūnists Bobs Siegrists, paneļdiskusijas vadīs V. Nollendorfs. Ar rakstveida jautājumiem diskusijās varēs piedalīties arī no audiences.

Internacionālais forums notiks svētdien, 1. jūlijā, plkst. 1,00, Šeratona viesnīcas King Arthur'a telpās.

-na.

N O T I S —

V. Dārziņa	— 200 latviešu tautas dziesmas I-IV a	$ 3.50
"	— 200 latviešu tautas dziesmas II d	$ 6.00
"	— Sonata No 2 Klavierēm	$ 2.50
"	— Treludes "	$ 2.00
"	— Sonatina G "	$ 2.50
"	— Sonatina F "	$ 2.50
"	— Mazās svītas "	$ 2.50
"	— Divas Prelūdes G "	$ 1.50
"	— Tiade de Preludes "	$ 2.50
"	— Trittico Barbaro "	$ 2.50
"	— Suite A "	$ 2.50
"	— Spēlējiet pirkstiņi I-II klavierēm	$ 2.50
"	— 25 latviešu tautas dz. vieglā apstrādājumā	$ 1.20
E. Dārziņa	— Melancholiskais valsis — klavierēm	$ 0.70
Jēkabs Poruks	— Es dziesmu meklēju I	$ 2.50
Valdemārs Ozoliņš	— Sarmotai dvēselei — solo dz.	$ 5.00
A. Jurjāna	— Kantāte	$ 2.00
"	— Lūgšana un E. Dārziņa Rezignācija	$ 1.20
"	— Jel nevaicā	$ 1.20
E. Melngailis	— Latviešu tautas dziesmas — solo balsij ar klavieru pavadījumu	$ 2.00

D a b ū j a m a s

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,

123 HURON STREET, TORONTO, 2 - B. Ontario.

Lūdzam nošu pasūtinājumiem pa pastu pielikt 10 ¢ pasta izdevumiem.

JAUNATNES SVĒTKU LAIKĀ

Čikagā LATVIJA AMERIKĀ abonēšanas maksas, sludinājumu rēķini maksājami un paraugnumuri saņemami pie:

P. DARDZĀNA, 5539 N. Canfield Ave., Chicago 31, Ill.

K. ĶEZBERA, 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill. tālr.: DI 2-2324 vai BR 8-8681.

D. VALLEŅAS, 648 S 23rd Ave., Bellwood, Illinois, tālr.: 544-4278.

N O S Ū T Ā M D Ā V A N U S A I Ņ U S

uz

PADOMJU LATVIJU un CITĀM ZEMĒM.

(PARASTIE NOTEIKUMI)

P I E P R A S I E T C E N R Ā Ž U S.

D V S A I N I Š U N O D A Ļ A,

123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

TEL. EM 8-0792 no plkst. 9.00 — plkst. 18.00.

DAŽAS MINŪTES

(Pārnesums no 11. lpp.)

pavilkt sānis pašu Laimonu Streipu, lai noprasītu: „Vai domājat, ka tas būs bijis to vērts?" Bet Laimons, kas pa šo laiku paguvis manāmi nokristies svarā, nešaubīdamies atbild: „Katrā ziņā: pirmkārt, būsim sarīkojuši svētkus, ko dažs labs pieminēs līdz sirmam vecumam. Būsim devuši iespēju izpausties jauno latviešu spējām mākslās, sportā un citās nozarēs. Otrkārt, būsim pierādījuši vecākai paaudzei, ka esam pieauguši, spējam noorganizēt pat šāda apmēra pasākumus, pie tam piemērotās telpās. Un treškārt — rīcības komitejas darbiniekiieguvuši praksi sabiedriskā darbā, bijuši spiesti iemācīties kārtīgi runāt pa telefonu, rakstīt oficiālas vēstules un uzņemties atbildību, vajadzīgā brīdī paši izšķiroties par lēmumu."

Paliek vēl pāris jautājumu. Bet cilāsim tos p ē c Jaunatnes svētkiem. D. V.

Arī viņiem ir tāds pats modelis kā mums."